

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

TRATAT Nr. TMAE8/1990

din 19.11.1990

CU PRIVIRE LA FORȚELE ARMATE CONVENȚIONALE ÎN EUROPA*

Publicat : 30.12.1998 în TRATATE INTERNATIONALE Nr. 3 art. 8 Data intrării în vigoare

* În vigoare pentru Republica Moldova din 16 iulie 1992

Regatul Belgiei, Republica Bulgaria, Canada, Republica Federativă Cehă și Slovacă, Regatul Danemarcei, Republica Franceză, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Republica Ungaria, Republica Islanda, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandiei de Nord, Regatul Norvegiei, Regatul Olandei, Republica Polonia, Republica Portugheză, România, Regatul Spaniei, Republica Turcia, Statele Unite ale Americii, Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, denumite în cele ce urmează state-părți,

pornind de la Mandatul negocierilor asupra forțelor armate convenționale din Europa, din 10 ianuarie 1989, și purtând aceste negocieri la Viena, începînd de la 9 martie 1989,

pornind de la obiectivele și scopurile Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, în cadrul căreia s-au desfășurat negocierile prezentului tratat,

reamintind obligația lor de a se abține, în relațiile dintre ele, ca și în relațiile internaționale în general, de la amenințare cu sau folosirea forței împotriva integrității teritoriale sau independenței politice ale oricărui stat, sau în oricare alt mod incompatibil cu scopurile și principiile Cartei Națiunilor Unite,

conștiente de necesitatea de a preveni orice conflict armat în Europa,

conștiente de responsabilitatea comună pe care ele o au pentru a realiza o mai mare stabilitate și securitate în Europa,

străduindu-se să înlocuiască confruntarea militară cu un nou model de relații de securitate între toate statele-părți, bazat pe cooperare pașnică, și să contribuie, în acest fel, la depășirea divizării Europei,

angajate față de obiectivele realizării unui echilibru sigur și stabil al forțelor armate convenționale în Europa, la niveluri tot mai joase, al eliminării disparităților ce aduc prejudicii stabilității și securității și al eliminării, ca o măsură de înaltă prioritate, a capacității de lansare a unui atac prin surprindere și de inițiere a unei acțiuni ofensive de mare amploare în Europa,

reamintind că au semnat sau aderat la Tratatul de la Bruxelles din 1948, Tratatul de la Washington din 1949 sau Tratatul de la Varșovia din 1955 și că au dreptul de a fi sau nu parte la tratate de alianță,

angajate față de obiectivul de a se asigura că, în cadrul zonei de aplicare a tratatului, cantitățile totale de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat nu vor depăși 40.000 tancuri de luptă, 60.000 vehicule blindate de luptă, 40.000 piese de artilerie, 13.600 avioane de luptă și 4.000 elicoptere de atac,

afirmînd că acest tratat nu urmărește să afecteze în vreun fel interesele de securitate ale nici unui stat,

afirmînd angajamentul lor de a continua procesul de control al armamentelor convenționale, inclusiv prin negocieri, avînd în vedere necesitățile viitoare pentru stabilitatea și securitatea europeană în lumina evoluțiilor politice din Europa, au convenit asupra celor ce urmează:

ARTICOLUL 1

1. Fiecare stat-parte își îndeplinește obligațiile înscrise în prezentul tratat, în conformitate cu prevederile sale, inclusiv acele obligații care se referă la următoarele cinci categorii de forțe armate convenționale: tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, artilerie, avioane de luptă și elicoptere de luptă.
2. Fiecare stat-parte pune, de asemenea, în aplicare celelalte măsuri prevăzute în prezentul tratat, care urmăresc să garanteze securitatea și stabilitatea atât în perioada de efectuare a reducerilor forțelor armate convenționale, cât și după realizarea acestor reducerii.
3. Prezentul tratat include Protocolul privind tipurile existente de armamente și echipamente convenționale, denumit în continuare **Protocolul privind tipurile existente**, cu o anexă, Protocolul privind procedurile ce reglementează reclasificarea modelelor sau variantelor specifice de avion de antrenament cu capacitate de luptă în avion de antrenament neînarmat, denumit în continuare **Protocolul privind reclasificarea avioanelor**, Protocolul privind procedurile ce reglementează reducerea armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin Tratatul cu privire la forțele armate convenționale în Europa, denumit în continuare **Protocolul privind reducerea**, Protocolul privind procedurile ce reglementează categorisirea elicopterelor de luptă și recategorisirea elicopterelor de atac polivalente, denumit în continuare **Protocolul privind recategorisirea elicopterelor**, Protocolul privind notificarea și schimbul de informații, denumit în continuare **Protocolul privind schimbul de informații**, cu o anexă privind formularele pentru schimbul de informații, denumită în continuare **anexă privind formularele**, Protocolul privind inspecțiile, Protocolul privind Grupul consultativ comun și Protocolul privind aplicarea provizorie a unor prevederi ale Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, denumit în continuare **Protocolul privind aplicarea provizorie**. Fiecare din aceste documente constituie părți integrante ale prezentului tratat.

ARTICOLUL II

1. Pentru scopurile prezentului tratat:

A) Termenul **grup de state-părți** înseamnă grupul de state-părți care au semnat Tratatul de la Varșovia* din 1955, compus din Republica Bulgaria, Republica Federativă Cehă și Slovacă, Republica Polonia, România, Republica Ungaria și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, sau grupul de state-părți care au semnat sau aderat la Tratatul de la Bruxelles** din 1948 sau la Tratatul de la Washington*** din 1949, compus din Regatul Belgiei, Canada, Regatul Danemarcei, Republica Franceză, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Republica Islanda, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Olandei, Regatul Norvegiei, Republica Portugheză, Regatul Spaniei, Republica Turcia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și Statele Unite ale Americii.

*) Tratatul de prietenie, cooperare și asistență mutuală, semnat la Varșovia, la 14 mai 1955.

**) Tratatul privind colaborarea economică, socială și culturală și autoapărarea colectivă, semnat la Bruxelles la 17 martie 1948.

***) Tratatul Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949.

B) Termenul **zonă de aplicare** înseamnă întregul teritoriu de uscat al statelor-părți în Europa, de la Oceanul Atlantic la Munții Ural, care include toate teritoriile europene insulare ale statelor-părți, inclusiv Insulele Faroe ale Regatului Danemarcei, Svalbard, inclusiv Insula Ursului a Regatului Norvegiei, Insulele Azore și Madeira ale Republicii Portugheze, Insulele Canare ale Regatului Spaniei, Franz Iosif și Novaia Zemlea ale Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste. În cazul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, zona de aplicare include întregul teritoriu care se întinde la Vest de râul Ural și Marea Caspică. În cazul Republicii Turcia, zona de aplicare include teritoriul Republicii

Turcia la Nord și Vest de o linie care pornește de la punctul de intersecție al frontierei turcești cu paralela 39 spre Muradiye, Patnos, Karayazi, Iekman, Kemaliye, Feke, Ceyhan, Dogankent, Gozne și apoi spre mare.

C) Termenul **tanc de luptă** înseamnă un vehicul blindat de luptă autopropulsat, cu mare capacitate de foc, dispunând de un tun principal pentru foc direct cu viteză inițială ridicată, necesar pentru a angaja ținte blindate sau alte obiective, cu o mare mobilitate în orice teren, asigurând un nivel ridicat de protecție, care nu este conceput și nici echipat în mod special pentru transportul de efective de luptă. Astfel de vehicule blindate reprezintă principalele sisteme de arme pentru formațiunile de tancuri și alte formațiuni blindate ale trupelor de uscat.

Tancurile de luptă sînt vehicule blindate de luptă pe șenile, cîntărind, fără încărcătură, cel puțin 16,5 tone, care sînt înarmate cu un tun de calibru de cel puțin 75 mm, ce se poate roti 360 grade. În plus, vor fi considerate tancuri de luptă oricare vehicule de luptă blindate, pe roți, ce vor intra în serviciu și care vor îndeplini toate celelalte criterii arătate mai sus.

D) Termenul **vehicul blindat de luptă** înseamnă un vehicul autopropulsat, cu protecție blindată și cu capacitate de deplasare în orice teren. Vehiculele blindate de luptă includ transportoarele blindate de trupe, vehicule blindate de luptă a infanteriei și vehiculele de luptă cu armament greu. Termenul **transportor blindat de trupe** înseamnă un vehicul blindat de luptă care este conceput și echipat să transporte o grupă de infanterie pentru luptă și care, de reulă, este înarmat cu un armament integrat sau organic, cu un calibru mai mic de 20 mm.

Termenul **vehicul blindat de luptă a infanteriei** înseamnă un vehicul blindat de luptă conceput și echipat în primul rînd pentru a transporta o grupă de infanterie pentru luptă, care asigură, în mod normal, posibilitatea pentru luptători de a executa foc din interiorul vehiculului, sub protecția blindajului, și care este înarmat din construcție cu un tun cu calibrul de cel puțin 20 mm și, uneori, cu o instalație de lansare a rachetelor antitanc. Mașina de luptă a infanteriei reprezintă principalul sistem de arme pentru formațiunile de infanterie sau de infanterie mecanizată/moto din trupele de uscat.

Termenul **vehicul de luptă cu armament greu** înseamnă un vehicul blindat de luptă, cu un tun integrat pentru tragere directă de cel puțin 75 mm, cîntărind cel puțin 6,0 tone - greutate fără încărcătură - și care nu cade sub incidența definițiilor transportului blindat de trupe, vehiculului blindat de luptă a infanteriei sau tancului de luptă.

E) Termenul **greutate fără încărcătură** înseamnă greutatea unui vehicul care exclude greutatea muniției, carburanților, lubrifianților, blindajului reactiv demontabil, pieselor de schimb, sculelor și accesoriilor, echipamentelor de trecere pe sub apă, echipajului și echipamentelor personale.

F) Termenul **artilerie** înseamnă sistemele de mare calibru capabile să lovească obiective terestre, în primul rînd prin executarea de foc indirect. Asemenea sisteme de artilerie asigură sprijinul de bază cu foc indirect pentru formațiunile de arme întrunite.

Sistemele de artilerie de mare calibru sînt tunurile, obuzierele, piesele de artilerie combinînd caracteristici de tuniri și de obzueire, aruncătoarele și sistemele multiple de lansare proiectile reactiv cu calibrul de 100 mm și mai mare. Pe lîngă aceasta, orice viitor sistem de foc direct de mare calibru, care are o capacitate secundară eficace de foc indirect va fi luat în calcul la plafoanele pentru artilerie.

G) Termenul **forțe armate convenționale** staționate înseamnă forțele armate convenționale aparținînd unui stat-parte care sînt staționate, în zona de aplicare, pe teritoriul unui alt stat-parte.

H) Termenul **loc desemnat pentru depozitare permanentă** înseamnă un amplasament cu limite fizice stabilite în mod precis, în care se află armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, care sînt incluse în plafoanele totale, dar care nu fac obiectul limitării armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat din unitățile militare active.

I) Termenul **vehicul blindat lansator de pod** înseamnă un vehicul blindat autopropulsat transportor-lansator, capabil să transporte și, prin intermediul sistemelor de care dispune din construcție, să lanseze și să recupereze o structură de pod. Acest vehicul, conținînd o structură de pod, funcționează ca un sistem integrat.

J) Termenul **armamente și echipamente convenționale**, limitate prin tratat înseamnă tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, artileria, avioanele de luptă și elicopterele de atac care fac obiectul limitărilor numerice prevăzute în art. IV, V și VI.

K) Termenul **avion de luptă** înseamnă un aparat de zbor cu aripă fixă sau cu aripă cu geometrie variabilă, înarmat și echipat pentru lovirea țintelor prin folosirea rachetelor dirijate, proiectilelor reactive nedirijate, bombelor, mitralierelor, tunurilor sau altor arme de distrugere, precum și orice model sau variantă a unui astfel de aparat de zbor, care îndeplinește alte funcții militare, cum ar fi lupta electronică sau cercetarea. Termenul avion de luptă nu include avioanele de antrenament primar.

L) Termenul **elicopter de luptă** înseamnă un aparat de zbor cu aripă rotativă, înarmat și echipat pentru a lovi ținte sau echipat pentru îndeplinirea altor funcții militare. Termenul elicopter de luptă include elicopterele de atac și elicopterele de sprijin de luptă. Termenul elicopter de luptă nu include elicopterele de transport neînarmate.

M) Termenul **elicopter de atac** înseamnă un elicopter de luptă echipat pentru întrebuințarea armamentului dirijat antitanc, aer-sol sau aer-aer și echipat cu un sistem integrat de ochire și comandă a focului pentru aceste armamente. Termenul elicopter de atac include elicopterele specializate de atac și elicopterele de atac polivalente.

N) Termenul **elicopter specializat de atac** înseamnă un elicopter de atac destinat în principal pentru întrebuințarea armamentului dirijat.

O) Termenul **elicopter de atac polivalent** înseamnă un elicopter de atac destinat să îndeplinească funcții militare multiple și echipat pentru întrebuințarea armamentului dirijat.

P) Termenul **elicopter de sprijin de luptă** înseamnă un elicopter de luptă care nu îndeplinește cerințele pentru a fi clasificat ca elicopter de atac și care poate fi echipat cu o varietate de armamente pentru autoapărare și lovirea țintelor de suprafață, cum ar fi mitraliere, tunuri și proiectile reactive nedirijate, bombe sau casete cu bombe, ori echipat pentru îndeplinirea altor funcții militare.

Q) Termenul **armamente și echipamente convenționale** - obiect al tratatului înseamnă tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, artileria, avioanele de luptă, avioanele de antrenament primar, avioanele de antrenament neînarmate, elicopterele de luptă, elicopterele de transport neînarmate, vehiculele blindate lansatoare de poduri, vehicule aparent transportoare blindate de trupe și vehiculele aparent vehicule de luptă a infanteriei care fac obiectul schimbului de informații în conformitate cu Protocolul privind schimbul de informații.

R) Termenul **în serviciu**, așa cum se aplică forțelor armate convenționale, armamentelor și echipamentelor convenționale, înseamnă tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, artileria, avioanele de luptă, elicopterele de luptă, vehiculele blindate, lansatoare de poduri, vehiculele aparent transportoare blindate de trupe, vehiculele aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei, elicopterele de transport neînarmate, avioanele de antrenament neînarmate și avioanele de antrenament primar care sînt în zona de aplicare, cu excepția celor aparținînd organizațiilor destinate și structurate să îndeplinească funcții de securitate internă în timp de pace sau care corespund excepțiilor prevăzute în art. III.

S) Termenii **vehicul aparent transportor blindat de trupe și vehicul aparent vehicul blindat de luptă a infanteriei** înseamnă vehicule blindate bazate pe aceleași șasiuri și asemănătoare în exterior cu transportor blindat de trupe, respectiv cu vehiculul blindat de luptă a infanteriei, care nu au tunuri de calibrul 20 mm și mai mare și care au fost construite sau modificate în așa fel încît să nu permită transportul unei grupe de infanterie pentru luptă. Avînd în vedere prevederile Convenției de la Geneva din 12 august 1949 - Pentru îmbunătățirea soartei răniților și bolnavilor din forțele armate în campanie -, care conferă un statut special ambulanțelor, ambulanțele transportoare blindate nu vor fi considerate vehicule aparent vehicule blindate de luptă sau vehicule aparent transportoare blindate de trupe.

T) Termenul **loc pentru reducere** înseamnă un loc precis desemnat, unde se efectuează reducerea armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat în conformitate cu prevederile

art. VIII al tratatului.

U) Termenul **obligatie de reducere** înseamnă cantitatea din fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat pe care un stat-parte se obligă să o reducă în timpul perioadei de 40 de luni următoare intrării în vigoare a tratatului, pentru a asigura conformitatea cu art. VII.

2. Tipurile de armamente și echipamente convenționale existente ce fac obiectul acestui tratat sînt enumerate în Protocolul privind tipurile existente. Lista tipurilor existente va fi periodic actualizată, în conformitate cu art. XVI, paragraful 2, subparagraful

D) și secțiunea a IV-a a Protocolului privind tipurile existente. Astfel de actualizări ale listelor de tipuri existente nu vor fi considerate ca amendamente la prezentul tratat.

3. Tipurile existente de elicoptere de luptă menționate în Protocolul privind tipurile existente vor fi clasificate în conformitate cu secțiunea I a Protocolului privind recategorisirea elicopterelor.

ARTICOLUL III

1. Pentru scopurile prezentului tratat, statele-părți vor aplica următoarele reguli de calcul:

Toate tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, artileria, avioanele de luptă și elicopterele de atac, în zona de aplicare, așa cum sînt definite în art. II, fac obiectul limitărilor numerice și al altor prevederi stipulate în art. IV, V și VI, cu excepția celor care, potrivit practicilor normale ale unui stat-parte:

A) sînt în curs de fabricație, inclusiv în încercări legate de fabricație;

B) sînt folosite numai pentru nevoile de cercetare și dezvoltare;

C) aparțin colecțiilor istorice;

D) așteaptă stabilirea destinației, după ce au fost scoase din serviciu conform prevederilor art. IX;

E) așteaptă sau sînt în curs de renovare pentru export sau reexport și sînt reținute temporar în zona de aplicare. Astfel de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, artilerie, avioane de luptă și elicoptere de atac trebuie să fie amplasate oriunde în afara locurilor declarate în conformitate cu prevederile secțiunii a V-a a Protocolului privind schimbul de informații sau în nu mai mult de 10 locuri declarate, care au fost notificate în schimbul anual de informații din anul precedent. În acest ultim caz, ele trebuie să fie dispuse în mod distinct, separat de armamentele și echipamentele convenționale limitate prin prezentul tratat;

F) sînt, în cazul transportoarelor blindate de trupe, vehiculelor blindate de luptă a infanteriei, vehiculelor de luptă cu armament greu sau elicopterelor de atac polivalente, deținute de organizații destinate și structurate să îndeplinească funcții de securitate internă în timp de pace; sau

G) sînt în tranzit prin zona de aplicare, de la un amplasament din afara zonei de aplicare spre o destinație finală din afara zonei de aplicare, și se găsesc în zona de aplicare pentru un total de nu mai mult de 7 zile.

2. Dacă, în ce privește orice astfel de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, artilerie, avioane de luptă sau elicoptere de atac, a căror notificare este cerută de prevederile secțiunii a IV-a a Protocolului privind schimbul de informații, un stat-parte notifică un număr neobișnuit de mare în mai mult de două schimburi de informații anuale succesive, acesta, dacă i se va cere, va explica motivele în Grupul consultativ comun.

ARTICOLUL IV

1. În zona de aplicare, așa cum este definită în art. II, fiecare stat-parte va limita și, dacă este necesar, va reduce cantitățile sale de tancuri de luptă, piese de artilerie, vehicule blindate de luptă, avioane de luptă și elicoptere de atac, astfel încît, după 40 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat și ulterior, pentru grupul de state-părți căruia îi aparține, așa cum este definit în art. II, numărul total să nu depășească:

A) 20.000 tancuri de luptă, din care cel mult 16.500 în unități active;

B) 30.000 vehicule blindate de luptă, din care cel mult 27.300 în unități active. Din 30.000 vehicule

blindate de luptă, nu mai mult de 18.000 vor fi vehicule blindate de luptă a infanteriei și vehicule de luptă cu armament greu; din vehiculele blindate de luptă a infanteriei și vehiculele de luptă cu armament greu, cel mult 1.500 vor fi vehicule de luptă cu armament greu;

C) 20.000 piese de artilerie, din care cel mult 17.000 în unități active;

D) 6.800 avioane de luptă; și

E) 2.000 elicoptere de atac.

Tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă și artileria care nu se află în unități active vor fi dispuse în locurile desemnate pentru depozitare permanentă, așa cum sînt definite în art. II, și vor fi amplasate numai în zona menționată în paragraful 2 al acestui articol. Astfel de locuri desemnate pentru depozitare permanentă vor putea fi amplasate și în acea parte a teritoriului Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste cuprinzînd regiunea militară Odesa și partea de Sud a regiunii militare Leningrad. În regiunea militară Odesa nu vor fi depozitate mai mult de 400 tancuri de luptă și mai mult de 500 piese de artilerie. În partea de Sud a regiunii militare Leningrad vor fi depozitate nu mai mult de 600 tancuri de luptă, nu mai mult de 800 vehicule blindate de luptă, inclusiv nu mai mult de 300 vehicule blindate de luptă de orice tip, diferența constînd în transportoare blindate de trupe, și nu mai mult de 400 piese de artilerie. Prin partea de Sud a regiunii militare Leningrad se înțelege teritoriul din cadrul acestei regiuni militare situat la Sud de o linie Est-Vest de 60 grade și 15 minute latitudine nordică.

2. În zona compusă din întregul teritoriu terestru din Europa, inclusiv toate teritoriile europene insulare, al Regatului Belgiei, Republicii Federative Cehe și Slovace, Regatului Danemarcei, inclusiv Insulele Faroe, Republicii Franceze, Republicii Federale Germania, Republicii Ungaria, Republicii Italiene, Marelui Ducat al Luxemburgului, Regatului Olandei, Republicii Polonia, Republicii Portugheze, inclusiv Insulele Azore și Madeira, regatului Spaniei, inclusiv Insulele Canare, Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și acea parte a teritoriului Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, la Vest de Munții Ural, cuprinzînd regiunile militare Baltică, Bielorusă, Carpați, Kiev, Moscova și Volga-Ural, fiecare stat-parte va limita și, dacă este necesar, va reduce tancurile de luptă, piesele de artilerie și vehiculele blindate de luptă, astfel încît, după 40 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat și în continuare, pentru grupul de state-părți căruiia îi aparține, cantitățile să nu depășească:

A) 15.300 tancuri de luptă, din care cel mult 11.800 în unități active;

B) 24.100 vehicule blindate de luptă, din care cel mult 21.400 în unități active;

C) 14.000 piese de artilerie, din care cel mult 11.000 în unități active.

3. În zona compusă din întregul teritoriu terestru din Europa, inclusiv toate teritoriile europene, insulare, al regatului Belgiei, Republicii Federative Cehe și Slovace, Regatului Danemarcei, inclusiv Insulele Faroe, Republicii Franceze, Republicii Federale Germania, Republicii Ungare, Republicii Italiene, Marelui Ducat al Luxemburgului, Regatului Olandei, Republicii Polonia, Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și acea parte a teritoriului Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste cuprinzînd regiunile militare Baltică, Bielorusă, Carpați și Kiev, fiecare stat-parte va limita și, dacă este necesar, va reduce, tancurile sale de luptă, piesele de artilerie și vehiculele blindate de luptă, astfel încît după 40 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat și în continuare, pentru grupul de state-părți căruiia îi aparține, cantitățile totale în unități active să nu depășească:

A) 10.300 tancuri de luptă;

B) 19.260 vehicule blindate de luptă;

C) 9.100 piese de artilerie; și

D) În regiunea militară Kiev, cantitățile totale în unitățile active și în locurile desemnate pentru depozitare permanentă, luate împreună, să nu se depășească:

1) 2.250 tancuri de luptă;

2) 2.500 vehicule blindate de luptă; și

3) 1.500 piese de artilerie.

4. În zona compusă din întregul teritoriu terestru din Europa, inclusiv toate teritoriile europene insulare, al Regatului Belgiei, Republicii Federative Cehe și Slovace, Republicii Federale Germania,

Republicii Ungaria, Marelui Ducat al Luxemburgului, Regatului Olandei și Republicii Polonia, fiecare stat-parte va limita și, dacă va fi necesar, va reduce tancurile sale de luptă, vehiculele blindate de luptă și piesele de artilerie, astfel încât, după 40 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, și în continuare, pentru grupul de state-părți căruia îi aparține, cantitățile totale în unități active să nu depășească:

A) 7.500 tancuri de luptă;

B) 11.250 vehicule blindate de luptă; și

C) 5.000 piese de artilerie.

5. Statele-părți aparținând aceluiași grup de state-părți pot amplasa tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă și piese de artilerie în unități active, în fiecare din zonele descrise în acest articol și art. V, paragraful 1, subparagraful A), pînă la limitările numerice ce se aplică acelei zone, corespunzător nivelurilor maxime pentru armamentele și echipamentele existente, notificate conform art. VII și cu condiția ca nici un stat-parte să nu staționeze forțe armate convenționale pe teritoriul unui alt stat-parte fără acordul respectivului stat-parte.

6. Dacă cantitățile totale de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă și artilerie ale unui grup de state-părți, în unități active, în zona de aplicare descrisă în paragraful 4 al acestui articol, sînt mai mici decît limitările numerice stabilite în paragraful 4 al acestui articol și cu condiția ca nici un stat-parte să nu fie în acest fel împiedicat să-și atingă nivelurile sale maxime de dotare pentru armamentele și echipamentele pe care le deține, notificate conform art. VII, paragrafele 2, 3 și 5, atunci cantități egale cu diferența între cantitățile totale din fiecare din categoriile de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă și piese de artilerie și limitările numerice specifice pentru acea zonă pot fi amplasate de statele-părți aparținînd aceluiași grup de state-părți în zona descrisă în paragraful 3 al acestui articol, cu respectarea limitărilor numerice menționate în paragraful 3 al acestui articol.

ARTICOLUL V

1. Pentru a garanta că securitatea nici unui stat-parte nu este prejudiciată în nici un moment:

A) în zona compusă din întregul teritoriu terestru din Europa, inclusiv toate teritoriile europene insulare, al Republicii Bulgaria, Republicii Elene, Republicii Islanda, Regatului Norvegiei, României, acea parte a Republicii Turcia cuprinsă în zona de aplicare și aceea parte a Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste cuprinzînd regiunile militare Leningrad, Odesa, Transcaucaz și Caucazul de Nord, fiecare stat-parte își va limita și, dacă va fi necesar, va reduce tancurile sale de luptă, piesele de artilerie și vehiculele blindate de luptă, astfel încât, după 40 de luni de la intrarea în vigoare a tratatului și în continuare, pentru grupul de state-părți căruia îi aparțin, cantitățile totale în unitățile active să nu depășească diferența dintre limitările numerice totale stabilite în art. IV, paragraful 1 și cele din art. IV, paragraful 2, adică:

1) 4.700 tancuri de luptă;

2) 5.900 vehicule blindate de luptă; și

3) 6.000 piese de artilerie.

B) independent de limitările numerice stabilite în subparagraful

A) al acestui paragraf, un stat-parte sau state-părți pot amplasa, pe o bază temporară, pe teritoriul membrilor aceluiași grup de state-părți, în cadrul zonei descrise în subparagraful A) al acestui paragraf, cantitățile totale suplimentare în unități active, pentru fiecare grup de state-părți, care să nu depășească:

1) 459 tancuri de luptă;

2) 723 vehicule blindate de luptă; și

3) 420 piese de artilerie.

C) cu condiția ca pentru fiecare grup de state-părți, nu mai mult de o treime din fiecare din aceste cantități totale suplimentare să fie amplasată în teritoriul oricărui stat-parte, în cadrul zonei descrise în subparagraful A) al acestui paragraf, adică:

- 1) 153 tancuri de luptă;
- 2) 241 vehicule blindate de luptă; și
- 3) 140 piese de artilerie.

2. Nu mai târziu de momentul începerii amplasării, statul-parte sau statele-părți care efectuează amplasarea și statul-parte sau statele-părți primitoare notifică aceasta tuturor celorlalte state-părți, specificând numărul total pentru fiecare categorie de tancuri de luptă, piese de artilerie și vehicule blindate de luptă amplasate. Statul-parte sau statele-părți care au efectuat amplasarea și statul-parte sau statele-părți primitoare notifică, tuturor celorlalte state-părți, retragerea acelor tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă și piese de artilerie temporar amplasate, în 30 de zile de la efectuarea acesteia.

ARTICOLUL VI

n scopul de a garanta că nici un stat-parte nu posedă mai mult de aproximativ o treime din armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat în zona de aplicare, fiecare stat-parte va limita și, dacă este necesar, reduce tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, avioanele de luptă și elicopterele de atac, astfel încât, după 40 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat și în continuare, cantitățile în zona de aplicare pentru fiecare stat-parte să nu depășească:

- A) 13.300 tancuri de luptă;
- B) 20.000 vehicule blindate de luptă;
- C) 13.700 piese de artilerie;
- D) 5.150 avioane de luptă; și
- E) 1.500 elicoptere de atac.

ARTICOLUL VII

1. Pentru ca limitele prevăzute în art. IV, V și VI să nu fie depășite, nici un stat-parte nu va depăși, după 40 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, nivelurile maxime pe care acesta le-a convenit în prealabil în cadrul grupului său de state-părți, potrivit paragrafului 7 al acestui articol, pentru armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat de care dispune și pe care le-a notificat conform prevederilor acestui articol.

2. Fiecare stat-parte va notifica, la semnarea prezentului tratat, tuturor celorlalte state-părți, nivelurile maxime pentru armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat de care dispune. Notificarea nivelurilor maxime pentru armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat de care dispune, făcută de către fiecare stat-parte la semnarea prezentului tratat, rămîne valabilă pînă la data specificată într-o notificare ulterioară, potrivit paragrafului 3 al acestui articol.

3. În conformitate cu limitele prevăzute în art. IV, V și VI, fiecare stat-parte are dreptul de a-și schimba nivelurile maxime pentru armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat de care dispune. Orice schimbare a nivelurilor maxime de dotări și limitate prin tratat ale unui stat-parte va fi notificată de către acel stat-parte tuturor celorlalte state-părți, cu cel puțin 90 de zile înaintea datei, precizate în notificare, la care o astfel de schimbare devine efectivă. Pentru a nu depăși nici una dintre limitele prevăzute în art. IV și V, orice creștere a nivelurilor maxime de dotări convenționale ale unui stat-parte, care ar putea astfel cauza depășirea acelor limite, va fi precedată sau însoțită de o reducere corespunzătoare a nivelurilor maxime pentru armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat de care dispune unul sau mai multe state-părți aparținînd aceluiași grup de state-părți, notificate anterior. Notificarea schimbării nivelurilor maxime ale dotărilor rămîne valabilă începînd cu data precizată în notificare, pînă la data precizată într-o notificare ulterioară a unei schimbări potrivit acestui paragraf.

4. Fiecare notificare, cerută de paragraful 2 sau 3 al acestui articol pentru vehiculele blindate de luptă va include, de asemenea, nivelurile maxime de dotare cu vehicule blindate de luptă a infanteriei și vehiculele de luptă cu armament greu ale statului-parte care face notificarea.

5. Cu 90 de zile înaintea expirării perioadei de 40 de luni pentru reduceri, prevăzută în art. VIII și în momentul oricărei notificări ulterioare a unei schimbări, potrivit paragrafului 3 al acestui articol, fiecare stat-parte va notifica nivelurile maxime pentru tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie de care dispune, avînd în vedere fiecare din zonele descrise în art. IV paragrafele 2-4 și art. V, paragraful 1, subparagraful A).

6. O reducerea a numărului de armamente și echipamente limitate prin tratat de care dispune un stat-parte și supuse notificării potrivit Protocolului privind schimbul de informații nu va da, prin ea însăși, nici un drept vreunui alt stat-parte de a crește nivelurile maxime pentru dotările sale supuse notificării potrivit acestui articol.

7. Este de responsabilitatea unică a fiecărui stat-parte, în mod individual, de a asigura ca nivelurile maxime de dotări notificate potrivit prevederilor acestui articol să nu fie depășite. Statele-părți aparținînd aceluiași grup de state-părți se vor consulta în scopul de a se asigura cu nivelurile maxime de dotări notificate potrivit prevederilor acestui articol, însumate corespunzător, nu depășesc limitele prevăzute în art. IV, V și VI.

ARTICOLUL VIII

1. Limitările numerice stabilite în art. IV, V și VI vor fi realizate numai prin mijloace de reducere, în conformitate cu Protocolul privind reducerea, Protocolul privind recategorisirea elicopterelor, Protocolul privind reclasificarea avioanelor, nota din secțiunea I paragraful 2, subparagraful A) a Protocolului privind tipurile existente și Protocolul privind tipurile existente și Protocolul privind inspecțiile.

2. Categoriile de armamente și echipamente convenționale care fac obiectul reducerii sînt tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, avioanele de luptă și elicopterele de atac. Tipurile specifice sînt enumerate în Protocolul privind tipurile existente.

A) Tancurile de luptă și vehiculele blindate de luptă vor fi reduse prin distrugere, conversiune pentru scopuri nemilitare, expunere statică sau prin utilizarea ca ținte terestre sau, în cazul transportoarelor blindate de trupe, prin modificare în conformitate cu nota din secțiunea paragraful 2, subparagraful A) din Protocol privind tipurile existente.

B) Piesele de artilerie vor fi reduse prin distrugere sau expunere statică sau, în cazul pieselor de artilerie autopropulsate, prin utilizare ca ținte terestre.

C) Avioanele de luptă vor fi reduse prin distrugere, expunere statică sau utilizare pentru scopuri de instrucție la sol sau, în cazul modelelor sau variantelor specifice de avioane de antrenament cu capacitate de luptă, prin reclasificarea în avioane de antrenament neînarmate.

D) Elicopterele specializate de atac vor fi reduse prin distrugere, expunere statică sau utilizare pentru scopuri de instrucție la sol.

E) Elicopterele de atac polivalente vor fi reduse prin distrugere, expunere statică, utilizare pentru scopuri de instrucție la sol, sau prin recategorisire.

3. Armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat vor fi considerate reduse după efectuarea procedurilor stabilite în protocoalele enumerate în paragraful 1 al acestui articol și după notificare, așa cum este cerut prin aceste protocoale. Armamentele și echipamentele astfel reduse nu vor mai fi luate în calculul limitărilor numerice stabilite în art. IV, V și VI.

4. Reducerile vor fi efectuate în trei faze și vor fi terminate cel mai tîrziu în 40 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, astfel încît:

A) pînă la sfîrșitul primei faze de reducere, adică cel mai tîrziu în 16 luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, fiecare stat-parte va asigura că cel puțin 25 la sută din obligația sa totală de reducere, pentru fiecare din categoriile de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, a fost redusă;

B) pînă la sfîrșitul celei de-a doua faze de reducere, adică cel mai tîrziu în 28 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, fiecare stat-parte va asigura că cel puțin 60 la sută din obligația sa totală de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, a fost redusă;

C) pînă la sfîrșitul fazei a treia de reducere, adică cel mai tîrziu în 40 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, fiecare stat-parte va avea îndeplinită obligația sa totală de reducere pentru fiecare din categoriile de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat. Statele-părți care efectuează conversiunea pentru scopuri nemilitare vor asigura că conversiunea tuturor tancurilor de luptă în conformitate cu secțiunea a VIII-a a Protocolului privind reducerea a fost încheiată pînă la sfîrșitul fazei a treia de reducere; și

D) vehiculele blindate de luptă considerate ca reduse, prin faptul că au fost parțial distruse conform secțiunii a VIII-a paragraful 6 din Protocolul privind reducerea, trebuie să fie integral convertite pentru scopuri nemilitare sau distruse, în conformitate cu secțiunea a IV-a a Protocolului privind reducerea, cel mai tîrziu în 64 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat.

5. Armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat ce vor fi reduse trebuie declarate prezente în zona de aplicare în schimbul de informații efectuat la semnarea tratatului.

6. Fiecare stat-parte va notifica tuturor celorlalte state-părți, cel mai tîrziu în 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, obligația sa de reducere.

7. Sub rezerva prevederilor paragrafului 8 al acestui articol, obligația de reducere a unui stat-parte pentru fiecare categorie nu va fi mai mică decît diferența dintre dotările sale, notificată conform Protocolului privind schimbul de informații, la semnarea sau la intrarea în vigoare a prezentului tratat, reținîndu-se numărul cel mai mare și nivelurile maxime pentru dotările sale notificate conform art. VII.

8. Orice revizuire ulterioară a dotărilor unui stat-parte notificate în conformitate cu Protocolul privind schimbul de informații, sau a nivelurilor maxime pentru dotările notificate în concordanță cu art. VII, va fi reflectată printr-o ajustare notificată a obligației sale de reducere. Orice notificare a unei micșorări a obligației de reducere a unui stat-parte va fi precedată sau însoțită fie de o notificare a unei creșteri corespunzătoare a dotărilor, fără a se depăși nivelurile maxime pentru dotările notificate conform art. VII de către unul sau mai multe state-părți, aparținînd aceleiași grup de state-părți, fie de o notificare a unei creșteri corespunzătoare a obligației de reducere a unuia sau mai multor astfel de state-părți.

9. La intrarea în vigoare a prezentului tratat, fiecare stat-parte notifică tuturor celorlalte state-părți, în conformitate cu Protocolul privind schimbul de informații, amplasarea locurilor sale de reducere, inclusiv acelea unde va fi realizată conversiunea finală pentru scopuri nemilitare a tancurilor de luptă și vehiculelor blindate de luptă.

10. Fiecare stat-parte are dreptul să desemneze atîtea locuri de reducere cîte dorește, să revizuiască fără restricție alegerea unor astfel de locuri și să realizeze simultan reducerea și conversiunea finală în maximum 20 de locuri. Statele-părți vor avea dreptul să folosească în comun locuri pentru reducere, pe baza acordului reciproc.

11. Independent de prevederile paragrafului 10 al acestui articol, în timpul perioadei de validare a datelor de bază, care este intervalul dintre intrarea în vigoare a prezentului tratat și 120 de zile după intrarea în vigoare a prezentului tratat, reducerea va fi realizată simultan în nu mai mult de 2 locuri pentru reducere pentru fiecare stat-parte.

12. Reducerea armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat va fi realizată în locuri pentru reducere, în interiorul zonei de aplicare, dacă nu se specifică altfel în protocoalele menționate în paragraful 1 al acestui articol.

13. Procesul de reducere, inclusiv rezultatele conversiunii armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat, pentru scopuri nemilitare, atît în perioada de reducere, cît și în cele 24 luni care urmează perioadei de reducere, vor constitui obiect al inspecției fără drept de refuz, în conformitate cu Protocolul privind inspecțiile.

ARTICOLUL IX

1. În afară de scoaterea din serviciu în conformitate cu prevederile art. VIII, tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, avioanele de luptă și elicopterele de atac, în zona de

aplicare, vor fi scoase din serviciu numai prin declasare, cu condiția ca:

A) asemenea armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat să fie declassate, în așteptarea unei afectări, în nu mai mult de 8 locuri, care vor fi notificate ca locuri declarate conform Protocolului privind schimbul de informații și vor fi indicate în astfel de notificări ca zone cu armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat pentru declasare. Dacă în aceste locuri se află armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat declassate, precum și orice alte armamente și echipamente convenționale ce fac obiectul tratatului, armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat declassate vor fi identificate separat; și

B) cantitățile de armament și echipamente convenționale declassate să nu depășească, separat pentru fiecare stat-parte, 1 la sută din dotările sale notificate de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat sau un total de 250; reținându-se numărul cel mai mare, din care nu mai mult de 200 vor fi tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă și piese de artilerie și nu mai mult de 50 vor fi elicoptere de atac și avioane de luptă.

2. Notificarea declassării va include cantitatea și tipul armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat declassate, precum și locul declassării și va fi transmisă tuturor celorlalte state-părți, în conformitate cu secțiunea a IX-a paragraful 1, subparagraful B) din Protocolul privind schimbul de informații.

ARTICOLUL X

1. Locurile desemnate pentru depozitare permanentă vor fi notificate tuturor celorlalte state-părți în conformitate cu Protocolul privind schimbul de informații, de către statul-parte căruii îi aparțin armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat aflate în locurile desemnate pentru depozitare permanentă. Notificarea va cuprinde denumirea și amplasarea locurilor destinate pentru depozitare permanentă, inclusiv coordonatele geografice, cantitățile de tipuri pentru fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat din fiecare loc de depozitare.

2. Locurile desemnate pentru depozitare permanentă vor conține numai acele facilități necesare depozitării și întreținerii armamentelor și echipamentelor (de exemplu: antrepozite, garaje, ateliere și magaziile lor, precum și alte elemente de întreținere). Locurile desemnate pentru depozitare permanentă nu vor cuprinde poligoane de tragere sau terenuri de instrucție pentru utilizarea de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat. Locurile desemnate pentru depozitare permanentă vor conține numai armamente și echipamente aparținând forțelor armate convenționale ale unui stat-parte.

3. Fiecare loc desemnat pentru depozitare permanentă va avea un perimetru bine definit din punct de vedere fizic, marcat printr-un gard împrejmuitor continuu, cu o înălțime de cel puțin 1,5 m. Gardul împrejmuitor nu va avea mai mult de trei porți, reprezentând singurele puncte prin care să se efectueze intrarea și ieșirea armamentelor și echipamentelor.

4. Armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, amplasate în locurile desemnate pentru depozitare permanentă, vor fi luate în calcul ca armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat care nu sînt în unități active, inclusiv cînd acestea sînt scoase în mod temporar conform prevederilor paragrafelor 7, 8, 9 și 10 ale acestui articol. Armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, din alte depozite decît cele desemnate pentru depozitare permanentă, vor fi luate în calcul ca armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat aflate în unități active.

5. În locurile desemnate pentru depozitare permanentă nu se vor amplasa unități și formațiuni active, cu excepția celor prevăzute la paragraful 6 al acestui articol.

6. În locurile desemnate pentru depozitare permanentă vor fi amplasate numai efectivele necesare securității și funcționării locurilor desemnate pentru depozitare permanentă sau pentru întreținerea armamentelor și echipamentelor depozitate în acestea.

7. În scopul întreținerii, reparării sau modificării armamentelor și echipamentelor convenționale

limitate prin tratat, amplasate în locurile desemnate pentru depozitare permanentă, fiecare stat-parte va avea dreptul, fără notificare prealabilă, să scoată și să mențină simultan, în afara locurilor desemnate pentru depozitare permanentă, pînă la 10 la sută din dotările notificate pentru fiecare categorie de armament și echipament din fiecare loc destinat pentru depozitare permanentă, rotunjit pînă la numărul întreg cel mai apropiat, sau 10 bucăți din armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, pentru fiecare categorie din fiecare loc desemnat pentru depozitare permanentă, reținîndu-se numărul cel mai mic.

8. Cu excepția celor prevăzute în paragraful 7 al acestui articol, nici un stat-parte nu va scoate armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat din locurile desemnate pentru depozitare permanentă decît dacă a fost transmisă o notificare în acest sens tuturor celorlalte state-părți, cu cel puțin 42 de zile înainte de a se efectua această operațiune. Notificarea va fi făcută de statul-parte căruia îi aparține armamentul și echipamentul convențional limitat prin tratat.

Notificarea va specifica:

A) amplasarea locului desemnat pentru depozitare permanentă din care vor fi scoase armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, precum și cantitățile, de tipuri, din fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat ce vor fi scoase;

B) data scoaterii și data reintroducerii armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat; și

C) amplasarea și utilizarea preconizate pentru armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, pe timpul cît acestea se află în afara locurilor desemnate pentru depozitare permanentă.

9. Cu excepția celor prevăzute în paragraful 7 de mai sus, numărul total de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, scoase și menținute în afara locurilor desemnate pentru depozitare permanentă de către state-părți aparținînd aceluiași grup de state-părți, nu va depăși în nici un moment următoarele niveluri:

A) 550 tancuri de luptă;

B) 1.000 vehicule blindate de luptă; și

C) 300 piese de artilerie.

10. Armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, scoase din locurile desemnate pentru depozitare permanentă potrivit paragrafelor 8 și 9 ale acestui articol, vor fi reintroduse în locurile desemnate pentru depozitare permanentă nu mai tîrziu de 42 de zile după scoaterea lor, cu excepția acelor armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat scoase pentru transformare în industrie. Acestea vor fi reintroduse în locurile desemnate pentru depozitare permanentă imediat după terminarea transformării.

11. Fiecare stat-parte va avea dreptul să înlocuiască armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, amplasate în locurile desemnate pentru depozitare permanentă. Fiecare stat-parte va notifica tuturor celorlalte state-părți, la începerea înlocuirii, numărul, amplasarea, tipurile și destinația armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat ce sînt în curs de înlocuire.

ARTICOLUL XI

1. Fiecare stat-parte își va limita numărul vehiculelor blindate lansatoare de poduri astfel încît, în termen de 40 de luni după intrarea în vigoare a prezentului tratat și în continuare, pentru grupul de state-părți căruia îi aparține, numărul total de vehicule blindate lansatoare de poduri din unitățile active, în zona de aplicare, să nu depășească 740.

2. Toate vehiculele blindate lansatoare de poduri din zona de aplicare, care depășesc numărul total prevăzut în paragraful 1 al acestui articol pentru fiecare grup de state-părți, se păstrează în locuri desemnate pentru depozitare permanentă, așa cum sînt definite în art. II al prezentului tratat. Cînd vehiculele blindate lansatoare de poduri sînt păstrate în locuri desemnate pentru depozitare permanentă, fie separat fie împreună cu armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, prevederile art. X, paragrafele 1-6, se vor aplica atît vehiculelor blindate lansatoare de

poduri, cît și armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat.

Vehiculele blindate lansatoare de poduri păstrate în locurile desemnate pentru depozitare permanentă nu vor fi considerate ca aflîndu-se în unități active.

3. Cu excepția celor prevăzute în paragraful 6 al acestui articol, vehiculele blindate lansatoare de poduri pot fi scoase din locurile desemnate pentru depozitare permanentă, potrivit prevederilor paragrafelor 4 și 5 ale acestui articol, numai după ce despre aceasta se notifică tuturor celorlalte state-părți, cu cel puțin 42 de zile înainte. Această notificare va specifica:

A) amplasarea locurilor desemnate pentru depozitare permanentă din care vehiculele blindate lansatoare de poduri vor fi scoase și numărul de vehicule blindate lansatoare de poduri ce va fi scos din fiecare din aceste locuri;

B) datele scoaterii și datele reintroducerii vehiculelor blindate lansatoare de poduri în locurile desemnate pentru depozitare permanentă; și

C) utilizarea preconizată pentru vehiculele blindate lansatoare de poduri, pe timpul cît acestea sînt scoase din locurile desemnate pentru depozitare permanentă.

4. Cu excepția celor prevăzute în paragraful 6 al acestui articol, vehiculele blindate lansatoare de poduri scoase din locurile desemnate pentru depozitare permanentă vor fi reintroduse în acestea nu mai tîrziu de 42 de zile de la data efectivă a scoaterii.

5. Numărul total de vehicule blindate lansatoare de poduri scoase și aflate în afara locurilor desemnate pentru depozitare permanentă nu va depăși în nici un moment 50, pentru fiecare grup de state-părți.

6. În scopul întreținerii sau modificării, statele-părți vor avea dreptul să scoată și să mențină sumultan, în afara locurilor desemnate pentru depozitare permanentă, pînă la 10 la sută, rotunjit pînă la cel mai apropiat număr întreg, din dotările lor notificate în vehiculele blindate lansatoare de poduri din fiecare din locurile desemnate pentru depozitare permanentă sau 10 vehicule blindate lansatoare de poduri din fiecare loc desemnat pentru depozitare permanentă, reținîndu-se numărul cel mai mic.

7. În cazul unor calamități naturale implicînd inundații sau avarierea podurilor permanente, statele-părți vor avea dreptul să scoată vehiculele blindate lansatoare de poduri din locurile desemnate pentru depozitare permanentă. Astfel de acțiuni vor fi notificate tuturor celorlalte state-părți, în momentul scoaterii.

ARTICOLUL XII

1. Vehiculele blindate de luptă a infanteriei deținute de organizațiile unui stat-parte destinate și structurate să îndeplinească funcții de securitate internă în timp de pace, care nu sînt structurate și organizate pentru lupte terestre împotriva unui inamic extern, nu sînt limitate prin prezentul tratat. Cu toate acestea, pentru a îmbunătăți aplicarea prezentului tratat și a da asigurarea că numărul unor astfel de armamente deținute de asemenea organizații nu vor fi folosite pentru eludarea prevederilor prezentului tratat, orice cantitate de astfel de armamente depășind 1.000 de vehicule blindate de luptă a infanteriei, alocate de un stat-parte organizațiilor destinate și structurate să îndeplinească funcții de securitate internă pe timp de pace, va constitui parte a nivelurilor permise, menționate în art. IV, V și VI. Nu mai mult de 600 vehicule blindate de luptă a infanteriei ale unui stat-parte, alocate unor astfel de organizații vor putea fi amplasate în acea parte a zonei de aplicare descrisă în subparagraful A), paragraful 1 al art. V. Fiecare stat-parte va asigura că astfel de organizații se vor abține de la achiziționarea de mijloace de luptă peste cele necesare satisfacerii cerințelor securității interne.

2. Un stat-parte care intenționează să realoce tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă a infanteriei, artilerie, elicoptere de atac și vehicule blindate lansatoare de poduri, aflate în înzestrarea forțelor sale armate convenționale, oricărei organizații a acelui stat-parte care nu aparține forțelor sale armate convenționale, va notifica aceasta tuturor celorlalte state-părți, nu mai tîrziu de data la care o astfel de realocare devine efectivă. O astfel de notificare va specifica data

efectivă a realocării, data la care astfel de echipamente vor fi transferate, precum și cantitățile, pe tipuri, ale armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin prezentul tratat ce sînt realocate.

ARTICOLUL XIII

1. În scopul de a se asigura verificarea respectării prevederilor prezentului tratat, fiecare stat-partea va transmite notificări și va efectua schimb de informații în legătură cu armamentele și echipamentele sale convenționale, potrivit prevederilor Protocolului privind schimbul de informații.
2. Astfel de notificări și schimburi de informații vor fi transmise în conformitate cu art. XVII.
3. Fiecare stat-partea va fi răspunzător de propriile sale informații; primirea unor astfel de informații și notificări nu implică validarea sau acceptarea informațiilor transmise.

ARTICOLUL XIV

1. În scopul de a se asigura verificarea respectării prevederilor prezentului tratat, fiecare stat-partea va avea dreptul să efectueze și obligația să accepte, în zona de aplicare, inspecții în conformitate cu prevederile Protocolului privind inspecțiile.
2. Scopul unor astfel de inspecții va fi:
 - A) să verifice, pe baza informațiilor furnizate potrivit Protocolului privind schimbul de informații, respectarea de către statele-părți a limitărilor numerice stabilite în art. IV, V și VI;
 - B) să urmărească procesul de reducere a tancurilor de luptă, vehiculelor blindate de luptă, pieselor de artilerie, avioanelor de luptă și elicopterelor de atac, efectuat la locurile pentru reducere în conformitate cu art. VIII și Protocolul privind reducerea; și
 - C) să urmărească certificarea elicopterelor de atac polivalente recategorisite și a avioanelor de antrenament cu capacitate de luptă reclasificate, executată conform Protocolului privind recategorisirea elicopterelor și Protocolului privind reclasificarea avioanelor.
3. Nici un stat-partea nu va exercita drepturile enunțate în paragrafele 1 și 2 ale acestui articol, față de statele-părți care aparțin grupului de state-părți al cărui membru este, cu scopul de a eluda obiectivele regimului de verificare.
4. În cazul unei inspecții efectuate în comun de mai multe state-părți, unul dintre acestea va fi responsabil de îndeplinirea prevederilor prezentului tratat.
5. Numărul de inspecții, conform secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale a Protocolului privind inspecțiile, pe care fiecare stat-partea va avea dreptul să le efectueze și obligația să le accepte în timpul fiecărei perioade de timp date va fi stabilit în conformitate cu prevederile secțiunii a II-a a acelui protocol.
6. La expirarea perioadei de validare a nivelurilor rămase, de 120 de zile, fiecare stat-partea va avea obligația să accepte, în zona de aplicare, un număr convenit de inspecții aeriene. Astfel de numere convenite și alte prevederi aplicabile vor fi dezvoltate în timpul negocierilor la care se referă art. XVIII.

ARTICOLUL XV

1. În scopul de a se asigura verificarea respectării prevederilor prezentului tratat, fiecare stat-partea va avea dreptul ca, în afară de procedurile incluse în art. XIV, să folosească mijloacele tehnice naționale și multinaționale de verificare pe care le are la dispoziție, de o manieră care să respecte principiile general recunoscute ale dreptului internațional.
2. Un stat-partea nu se va interfera cu mijloacele tehnice naționale și multinaționale de verificare ale unui alt stat-partea care acționează potrivit prevederilor din paragraful 1 al acestui articol.
3. Un stat-partea nu va recurge la măsuri care să împiedice verificarea respectării prevederilor prezentului tratat prin mijloace tehnice naționale sau multinaționale de verificare ale altui stat-partea, care acționează potrivit prevederilor din paragraful 1 al acestui articol. Această obligație nu se aplică în cazul practicilor de acoperire sau mascare a procesului normal de instruire a trupelor, a

activităților de întreținere sau a altor activități care implică armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat.

ARTICOLUL XVI

1. Pentru a promova obiectivele și a aplica prevederile prezentului tratat, statele-părți creează un Grup consultativ comun.

2. În cadrul Grupului consultativ comun, statele-părți vor:

A) examina probleme referitoare la aplicarea sau eventuala eludare a prevederilor prezentului tratat;

B) căuta să rezolve ambiguitățile și diferențele de interpretare ce pot apare pe parcursul aplicării prezentului tratat;

C) analiza și, în cazul în care va fi posibil, vor conveni măsuri de creștere a viabilității și eficienței prezentului tratat;

D) aduce la zi listele conținute în Protocolul privind tipurile existente, astfel cum se prevede la art. II paragraful 2;

E) rezolva probleme tehnice, în scopul stabilirii practicilor uniforme între statele-părți privind modul de aplicare a prezentului tratat;

F) elaborează sau revizui, în cazul în care va fi necesar, regulile de procedură, metodele de lucru, baremurile de participare la cheltuielile Grupului consultativ comun și ale conferințelor convocate în conformitate cu prevederile prezentului tratat și repartizarea cheltuielilor pentru inspecții între statele-părți;

G) analiza și elaborează măsuri corespunzătoare, care să asigure că informațiile, obținute în cadrul schimbului de informații între statele-părți sau ca rezultat al inspecțiilor prevăzute de prezentul tratat, sînt folosite numai pentru scopurile prezentului tratat, ținînd seama de cerințele specifice ale fiecărui stat-parte privind protecția informațiilor pe care acel stat-parte le menționează ca fiind sensibile;

H) examinează, la cererea oricărui stat-parte, orice problemă pe care un stat-parte dorește să o supună dezbaterii la o conferință ce urmează a fi convocată în conformitate cu art. XXI; o asemenea examinare nu va aduce însă prejudicii dreptului oricărui stat-parte de a recurge la procedurile prevăzute în art. XXI; și

I) examinează problemele în dispută ce rezultă din aplicarea prezentului tratat.

3. Fiecare stat-parte va avea dreptul de a aduce în fața Grupului consultativ comun și înscrie pe ordinea sa de zi orice problemă referitoare la prezentul tratat.

4. Grupul consultativ comun va adopta decizii sau va face recomandări, prin consens. Consensul va fi înțeles ca însemnînd lipsa oricărei obiecții a vreunui reprezentant al unui stat-parte la adoptarea unei decizii sau formularea unei recomandări.

5. Grupul consultativ comun poate propune amendamente la prezentul tratat, pentru a fi examinate și adoptate în conformitate cu art. XX. Grupul consultativ comun poate, de asemenea, conveni asupra îmbunătățirii viabilității și eficienței prezentului tratat, în concordanță cu prevederile acestuia. În afara unor astfel de îmbunătățiri referitoare numai la probleme minore, de natură administrativă sau tehnică, aceste îmbunătățiri vor fi obiect al examinării și adoptării în concordanță cu art. XX, înainte ca ele să devină efective.

6. Nimic în acest articol nu va fi considerat că interzice sau restrînge oricărui stat-parte posibilitatea de a cere informații sau de a organiza consultări cu alte state-părți în probleme referitoare la acest tratat și aplicarea lui, pe canale sau în organisme altele decît Grupul consultativ comun.

7. Grupul consultativ comun va urma procedurile prevzute în Protocolul privind Grupul consultativ comun.

ARTICOLUL XVII

Statele-părți vor transmite informațiile și notificările, cerute prin prezentul tratat, în formă scrisă.

Acestea vor folosi canalele diplomatice sau alte canale oficiale destinate de către ele, inclusiv și îndeosebi rețeaua de comunicații ce va fi stabilită printr-un aranjament separat.

ARTICOLUL XVIII

1. După semnarea prezentului tratat, statele-părți vor continua negocierile privind forțele armate convenționale, pe baza aceluiași mandat și în scopul dezvoltării prezentului tratat.
2. Obiectivul acestor negocieri va fi încheierea unui acord cu privire la măsurile suplimentare care să conducă la creșterea securității și stabilității în Europa și, potrivit mandatului, inclusiv măsurile pentru limitarea efectivelor forțelor lor armate convenționale în zona de aplicare.
3. Statele-părți vor căuta să încheie aceste negocieri nu mai târziu de următoarea Reuniune a Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, ce va avea loc la Helsinki în anul 1992.

ARTICOLUL XIX

1. Prezentul tratat va avea o durată nelimitată. Acesta va putea fi completat printr-un tratat ulterior.
2. Fiecare stat-parte are dreptul, în exercitarea suveranității sale naționale, de a se retrage din prezentul tratat, dacă hotărăște că evenimente extraordinare în legătură cu problemele ce formează obiectul acestui tratat au pus în pericol interesele sale supreme. Un stat-parte care intenționează să se retragă va informa despre hotărârea sa de a proceda astfel depozitarul și toate celelalte state-părți. O astfel de informare va fi transmisă cu cel puțin 150 de zile înaintea retragerii intenționate din prezentul tratat. Aceasta va include o declarație referitoare la evenimentele extraordinare pe care statul-parte le consideră ca punând în pericol interesele sale supreme.
3. În mod deosebit, fiecare stat-parte va avea dreptul, în exercitarea suveranității sale naționale, de a se retrage din prezentul tratat, dacă un alt stat-parte crește numărul de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, avioane de luptă sau elicoptere de atac de care dispune, așa cum sînt definite în art. II al prezentului tratat, care se află în afara ariei de limitare a prezentului tratat, în astfel de proporții ce creează o amenințare evidentă pentru echilibrul de forțe în cadrul zonei de aplicare.

ARTICOLUL XX

1. Orice stat-parte poate propune amendamente la prezentul tratat. Textul amendamentului propus va fi prezentat depozitarului care îl va transmite tuturor statelor-părți.
2. Dacă un amendament este aprobat de către toate statele-părți, acesta va intra în vigoare în conformitate cu procedurile prevăzute în art. XXII, care reglementează problema intrării în vigoare a prezentului tratat.

ARTICOLUL XXI

1. La 46 de luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, și după aceea la intervale de 5 ani, depozitarul va convoca o conferință a statelor-părți pentru a examina modul de funcționare a prezentului tratat.
2. Depozitarul va convoca o conferință extraordinară a statelor-părți, dacă aceasta este solicitată de către oricare stat-parte care apreciază că au apărut împrejurări excepționale care privesc tratatul, în special în cazul în care un stat-parte și-a anunțat intenția de a părăsi grupul său de state-părți sau de a se alătura celui alt grup de state-părți, așa cum sînt definite în art. II, paragraful 1, subparagraful A). Pentru a permite celorlalte state-părți să se pregătească pentru o asemenea conferință, cererea va include motivul pentru care acel stat-parte consideră necesară o conferință extraordinară. Conferința va examina circumstanțele prezentate în cerere și influența lor asupra aplicării tratatului. Conferința se va deschide nu mai târziu de 15 zile de la primirea cererii și, afară de cazul în care se va hotărî altfel, nu va dura mai mult de 3 săptămîni.

3. Depozitarul va convoca o conferință a statelor-părți pentru a examina un amendament care este propus în conformitate cu art. XX, în cazul în care trei sau mai multe state-părți vor prezenta o asemenea cerere. O asemenea conferință se va deschide nu mai târziu de 21 de zile de la primirea cererilor respective.

4. În cazul în care un stat-parte notifică hotărîrea sa de a se retrage din prezentul tratat, în conformitate cu art. XIX, depozitarul va convoca o conferință a statelor-părți, care se va deschide nu mai târziu de 21 de zile de la primirea cererii de retragere, pentru a fi examinate problemele referitoare la retragerea din prezentul tratat.

ARTICOLUL XXII

1. Prezentul tratat va fi supus ratificării de către fiecare stat-parte, în conformitate cu procedurile sale constituționale. Instrumentele de ratificare vor fi depuse pe lângă Guvernul Regatului Olandei, desemnat prin prezentul articol ca depozitar.

2. Prezentul tratat va intra în vigoare la 10 zile după ce toate statele-părți, menționate în preambul, au depus instrumentele de ratificare.

3. Depozitarul va informa cu promptitudine toate statele-părți despre:

A) depunerea fiecărui instrument de ratificare;

B) intrarea în vigoare a prezentului tratat;

C) orice retragere potrivit art. XIX al prezentului tratat și data efectivă a acesteia;

D) textul oricărui amendament propus potrivit art. XX;

E) intrarea în vigoare a oricărui amendament la prezentul tratat;

F) orice cerere de a se convoca o conferință potrivit art. XXI.

G) convocarea unei conferințe în conformitate cu art. XXI; și

H) orice altă problemă asupra căreia, prin prezentul tratat, depozitarul este obligat să informeze statele-părți.

4. Prezentul tratat va fi înregistrat de către depozitar în conformitate cu art. 102 din Carta O.N.U.

ARTICOLUL XXIII

Originalul prezentului tratat, ale cărui texte în engleză, franceză, germană, italiană, rusă și spaniolă sînt toate autentice, va fi depus în arhivele depozitarului. Copii certificate ale prezentului tratat vor fi transmise de către depozitar tuturor statelor-părți.

Drept pentru care, subsemnații, împuterniciți în mod corespunzător, am semnat prezentul tratat. Încheiat la Paris, la 19 noiembrie 1990.

(Semnăturile nu sunt reproduse)

PROTOCOL

privind tipurile existente de armamente și echipamente convenționale

Statele-părți convin în cele ce urmează: a) listele, valabile la data semnării tratatului cu tipurile existente de armamente și echipamente convenționale supuse măsurilor de limitare, reducere, schimb de informații și verificare; b) procedurile pentru furnizarea datelor tehnice și a fotografiilor corespunzătoare acestor tipuri existente de armamente și echipamente convenționale; și c) procedurile pentru actualizarea listelor cu aceste tipuri existente de armamente și echipamente convenționale, în conformitate cu art. II al Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, din 19 noiembrie 1990, denumit în continuare tratat.

SECȚIUNEA I
Tipurile existente de armamente și echipamente
convenționale limitate prin tratat

1. Tipurile existente de tancuri de luptă sunt:

M-1 Cheieftain T-54

M-60 Centurion T-55

M-48 M-41 T-62

M-47 MM-116 T-64

Leopard 1 T-54 T-72

Leopard 2 T-55 T-80

AMX-30 T-72 TR-85

Challenger T-34 TR-580

Toate modelele și variantele unui tip existent de tanc de luptă menționat mai sus sunt considerate a fi tancuri de luptă de acel tip.

2. Tipurile existente de vehicule blindate de luptă sunt:

A) Transportoare blindate de trupe

YPR-765	AMX-13VT	M 113
M 75	V 150 S	TAB-71
Spartan	BTR-40	MLVM
Grizzly	BTR-152	MT-LB*
Tpz-1 Fuchs	BTR-50	EBR-ETT
VAB	BTR-60	M3A1
M 59	OT-62 (TOPAS)	YP 408
Leonidas	OT-64 (SKOT)	BLR
VCC 1	OT-90	VIB
VCC 2	FUG D-442	LVTP-7
Saxon	BTR-70	6614/G
AFV 432	BTR-80	BTR-152
Saracen	BTR-D	BTR-50
Humber	TAB-77	BTR-60
BDX	OT-810	BTR-70
BMR-600	PSZH D-994	MT-LB*
Chaimite V 200	TABC-79	

Toate modelele și variantele unui tip existent de transportor blindat de trupe menționat mai sus sunt considerate a fi transportoare blindate de tipurile din acel tip, mai puțin în cazul în care aceste modele și variante sunt incluse în lista vehiculelor aparent transportoare blindate de trupe din secțiunea a II-a, paragraful 1 a prezentului protocol.

B) Vehicule blindate de luptă a infanteriei:

YPR-765 (25 mm) M2/M3 Bradley BMP-2

Marder AFV-423 Rarden BMP-1/BRM-1
AMX-10P NM-135 BMP-2
Warrior BMP-1/BRM-1 BMP-23
MLI-84 BMD-2 BMP-3
BMD-1

Toate modelele și variantele unui tip existent de vehicul blindat de luptă a infanteriei menționat mai sus sunt considerate a fi vehicule blindate de luptă a infanteriei de acel tip, mai puțin în cazul în care aceste modele și variante sunt incluse în lista cu vehicule aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei din secțiunea a II-a, paragraful 2 din prezentul protocol.

C) Vehicule de luptă cu armament greu:

AMX-10RC Saladin PT-76
ERC 90 Sagaye JPK-90 PT-76
BMR-625-90 M-24 SU-76
Commando V 150 AMX-13 SU-100
Scorpion EBR-75 Panhard ISU-152

Toate modelele și variantele unui tip existent de vehicule de luptă cu armament greu menționat mai sus vor fi considerate a fi vehicule de luptă cu armament greu de acel tip.

3. Tipurile existente de piese de artilerie sunt:

A) Tunuri, obuziere și piese de artilerie combinând caracteristici de tun și obuzier:

105 mm: Tun ușor 105 mm	Obuzier auto-propulsat M 52
M 18	Obuzier HM-2 105 mm
Tun Krupp 105 mm	Tun M-38 (Skoda)
Tun R Metal 105 mm	Obuzier AU 50 105 mm
Obuzier 105 mm	Obuzier tractat
Obuzier M 56	R58/M26
Obuzier tractat	122 mm: tun de câmp 122/46
M 101	Obuzier D 30
Obuzier tractat	Obuzier M 30
M 102	Obuzier autopropulsat 2S1
Tun autopropulsat	130 mm: Tun M 46
Abbot	
Obuzier auto-propulsat M 108	

100 mm: Tun de câmp BS-3	155 mm: Obuzier tractat
tun de câmp Model 53	M 114
Obuzier Skoda	Obuzier tractat
(Model 1914/	M 114/39
1934, 1930, 1934)	(M-139)
Obuzier Skoda	Obuzier tractat
(Model 1939)	FH-70
105 mm Tun de câmp	Obuzier auto-propulsat M 109
Schneider	Obuzier tractat
(Model 1936)	M 198
120 mm Obuzier 2B16	Tun TRF1 155 mm
Obuzier auto-	Tun AUF1 155 mm
propulsat 2S9	Tun AMF 3 155 mm
122 mm Obuzier D30	Tun BF50 155 mm
Obuzier M30	Obuzier auto-
Obuzier D74	propulsat M 44
Obuzier autopropulsat 2 S1	Tun tractat M 59
Tun A19 (Model 31/37)	Obuzier auto-
Obuzier autopropulsat	propulsat SP 70
(Model 1989)	175 mm: Tun
140 mm: Obuzier tractat	M107SP
5,5" (139,7 mm)	203 mm: Obuzier
150 mm: Tun Skoda	tractat
150 mm	M115
152 mm: tun obuzier D 20	Obuzier auto-
Obuzier autopropulsat 2S3	propulsat M 110
	Obuzier auto-
	propulsat M 55

B) Aruncătoare

107 mm 4,2" (amplasat
în teren sau pe
vehicul blindat M106)

120 mm: Brandt (M60,
M-120-60;
SLM-120-Am-50)
M-120 RTF 1
M120 M51 "Soltam/
Tampella"
(amplasat în teren sau pe
vehicul blindat M 113)

130 mm: Tun î82
Tun M46

150 mm: Obuzier Skoda
(Model 1934)
Obuzier Ceh
(Model 1937)

152 mm: Obuzier D1
Obuzier auto-
propulsat 2S3
Obuzier 2A65
Obzuiet-tun
ML 20
Tun-obuzier D 20

Tun'81
 Tun 2A36
 "Ecia Mod. L (amplasat
 în teren, pe BMR - 600
 sau pe vehicul blindat
 (M113)
 HY12 ("Tosam")
 2B 11 (2S12)
 Obuzier-tun
 autopropulsat
 Dana M77
 Tun autopropulsat 2 S5
 Obuzier auto-
 propulsat 2S19
 tun obuzier î85
 Obuzier Model 1938
 Obuzier '81
 203 mm: Obuzier B4
 Tun autopropulsat
 Tun autopropulsat 2S7
 107 mm: Aruncător M-1938
 120 mm: 2B11 (2S12) M120
 Model '38/43
 Tundzha/Aruncător
 autopropulsat
 Tundzha Sani
 (pe MT-LB)
 Aruncător model 1982
 B-24
 160 mm: M160
 240 mm: M 240
 Aruncător autopropulsat
 2S4
 C) Sisteme multiple de lansare proiectile reactive
 110 mm: LARS
 122 mm: BM-21
 RM-70
 140 mm: Teruel MLAS
 227 mm: MLRS
 122 mm: BM-21 (BM-21-1, BM-21 V)
 RM-70
 APR-2
 APR-40
 130 mm: M-51
 RM-130
 BM-13
 R.2
 140 mm: BM-14
 220 mm: BM-22/27
 240 mm: BM-24
 280 mm: Uragan, 9P140

300 mm: "Smerch"

Toate modelele și variantele unui tip existent de piesă de artilerie menționat mai sus sunt considerate a fi piese de artilerie de acel tip.

4. Tipurile existente de avioane de luptă sunt:

A-7

A-10

Alpha Jet A

AM-X

Buccaneer

Canberra

Draken

F-4

F-5

F-15

F-16

F-18

F-84

F-102

F-104

F-111

G-91

Harrier

Hunter

Jaguar

Lightning

MiG-21

MiG-23

MiG-29

MB-339

Mirage F-1

Mirage III

Mirage IV

Mirage V

Mirage 2000

SU-22

Tornado

IAR-93

IL-28

MiG-15

MiG-17

MiG-21

MiG-23

MiG-25

MiG-27

MiG-29

MiG-31

SU-7

SU-15

SU-17

SU-20

SU-22

SU-24
SU-25
SU-27
TU-16
TU-22
TU-22M
TU-128
YAK-28

Toate modelele și variantele unui tip existent de avion de luptă menționat mai sus sunt considerate a fi avioane de luptă de acel tip.

5. Tipurile existente de elicoptere de atac sunt:

A) Elicoptere specializate de atac:

AH-1 Cobra Mi-24
AH-64 Apache Mi-24
A-129 Mangusta

Sub rezerva prevederilor secțiunii I a paragrafului 3 ale Protocolului privind recategorisirea elicopterelor, toate modelele sau variantele unui tip existent de elicopter specializat de atac menționat mai sus sunt considerate a fi elicoptere specializate de atac de acel tip.

B) Elicoptere de atac polivalente:

A-109 Hirundo Gazelle
Alouette III Scout
Fennec AS 550 C-2 Wessex
Lynx Mi-8
OH-58 Kiowa (AB-206) IAR-316
CH-136 Mi-8/Mi-17
PAN-1/B0-105

Sub rezerva prevederilor secțiunii I, paragrafele 4 și 5 din Protocolul privind recategorisirea elicopterelor, toate modelele și variantele unui tip de elicoptere de atac polivalente menționat mai sus sunt considerate a fi elicoptere de atac polivalente de acel tip.

SECȚIUNEA A II-a

Tipurile existente de armamente și echipamente convenționale care nu sunt limitate prin tratat

1. Tipurile existente de vehicule aparent transportoare blindate de trupe sunt:

YPR-765: MILAN
CP
PRCOC1
PRCOC2
PRCOC4
PRCOC5
PRMR
AMX-13.VTT:
MILAN
PC
M113: MILAN
A1/A2 (ATGW)
E/W TOW
ARTFC
ARTOBS
FACONT
MORTFC

A1E
Transportor
Aruncătoare
SIG
HFTRSM
CP
CPSVC
BTR-40: CP
BTR-50: PU
PUM
P
PUR 82
PK (MRF)
UR-76
PK (B)
MTR-1
BTR-152: CP
BTR-60: PU
PU-12/PA PU-12
PAU
BBS
ABS
R-137 B
R-140 BM
R-145
R-156
R-409 BM
P-238BT
P-240BT
A1CP
A1ECP
4,2"/M106 a1
4,2"
M106 81 mm
M-125 81 mm
M125 A1 81 mm
M125 A2 81 mm
NM-125 81 mm
TPz-1 FUCHS
HFTRSM
AD CP
CP
ENGRCP
ELOKA
NBC
RASIT
M59: CP
LEONIDAS 1
VAB: PC
BMR-600:
SIG

PC
81 mm
SPARTAN:
STRIKER
SAMSON
CP
JAVELIN
SAXON:
AD
CP
MAINT
AFV432: CP/RA
81 mm
CYMB
AFV 435
AFV 436
AFV 439
HUMBER
SQUIRT
P-241BT
E-351BR
R-975
MTP-2
1V18, 1V19
1V118
B
BTR-70: KShM
SPR-2
BREM
ZS-88
Kh
BTR-80: 1V119
RCHM-4
BTR-D: ZD
RD
OT-62 (TOPAZ):
CP
WPT/DPT-62
BREM
R-2M
R-3M
R-3MT
R-4MT
OT-64 (SKOT):
CP
R-3Z
R-2M
R-3MT
R-4
R-4MT
R-2AM

PROPAGANDA
R-4M
R-6
WPT/DR-64
BREM
S-260 inz
S-260 art
OT-810: R-112
OT-90: VP 90
SARACEN
SQUIRT
CP
ADR
YP-408: PWMR
P WCO
PWAT
PWRDR
PWV
BTR-50: PU
PK (MRF)
PK (B)
BTR-60: PU12/PA PU-12
BBS
ABS
R-137B
R-140BM
R-145
R-156
R-409BM
P-238BT
P-240BT
P-241BT
B
MT-LB: PI
IW-13-1
MP-21-25
AFMS
R-381T
R-330P
BETA-3M
MTP-LB FUG D-442:
VS
MRP
OT-65 CH
OT-65/R-112
OT-65DP
PSZH D-944:
CP
MT-LB: AT
KShM-R-81
R-80

9S743
PI
1W-13-16
1W-21-25
1W-12
MP-21-25
AFMS
R-381T
R-330P
BETA 3M
SPR-1
WPT/DTP
BREM
TRI
MTP-LB
BRM Sova/BRM 30
TAB-71: A
TERA-71-L
AR
TAB-77: A
TERA-77-L
RCH-84
PCOMA
TABC-79:
AR
A-POMA
TAB: TCG-80
MLVM: AR

2. Tipurile existente de vehicule aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei sunt:

WARRIOR:

RA
REP
REC
BMP-1: MP-31
MTP
BMP-1: KSh
9S743
PRP-3, -4
MP-31
B
SVO
DTB-80
VPV
IRM
MTP
BREM-4, -2, -D
BMD-1: KSh
BRM-1: KSh

3. Tipurile existente de avioane de antrenament primar care sunt concepute și construite pentru instrucția inițială de zbor și care pot dispune numai de capacitate limitată în armament necesară pentru antrenament de bază în tehnica întrebuințării armamentelor sunt:

Alpha Jet E
C-101 Aviojet
Fouga 90
Hawk
Jet Provost
L-39
MB-326
PD-808
T-2
T-33/ST-133
T-37
T-38
I-22
IAR-99
L-29
L-39
TS-11

4. Tipurile existente de elicoptere de sprijin de luptă sunt:

A-109 Hirundo
AB-412
Alouette II
Alouette III
Blackhawk
Fennec AS 555 A
Bell 47/AB47/Sioux
BO-105
CH-53
Chinook
Hughes 300
Hughes 500/OH-6
OH-58 Kiowa/AB-206/
CH-136
Puma
Sea King
UH-1A/1B/AB-204
UH-1D/1H/AB-205
UH-1N/AB-212
Wessex
Mi-8
IAR-316
IAR-330
Mi-2
Mi-6
Mi-8/Mi-17

5. Tipurile existente de elicoptere de transport neînarmate, care nu sunt echipate pentru folosirea de arme sunt:

AB-47
AB-412
Alouette II
CH 53
Chinook

Cougar AS 532 U
Dauphin AS 365 N1
Hughes 300
NH-500
Puma
Sea King/H-3F/HAR 3
SH-3D
UH-1D/1H/AB-205
UH-1N/AB-212
Mi-2
Mi-26
SA-365 N Dauphin
W-3 Sokol

6. Tipurile existente de vehicule blindate lansatoare de poduri sunt:

M47 AVLB MTU
M48 AVLB MT-20
M60 AVLB MT-55A
Centurion AVLB MTU-72
Chieftain AVLB BLG-60
Brueckenlegepanzer BLG-67M
Biber/Leopard 1 AVLB BLG-62M2

SECȚIUNEA A III-A

Date tehnice și fotografii

1. Datele tehnice, potrivit categoriilor convenite în anexa la prezentul protocol, împreună cu fotografiile ce prezintă vederi ale părților dreaptă sau stîngă, de sus și din față pentru fiecare tip existent de armamente și echipamente convenționale menționate în secțiunile I și a II-a ale acestui protocol, vor fi transmise de către fiecare stat-parte tuturor celorlalte state-părți, la semnarea tratatului. În plus, fotografiile vehiculelor aparent transportoare blindate de trupe și ale vehiculelor aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei vor include o vedere a acestor vehicule astfel încît să prezinte clar configurația lor internă, ce ilustrează caracteristicile specifice care determină clasificarea acestui vehicul special ca asemănător în exterior cu modelul de bază. Pot fi asigurate fotografii în plus față de cele cerute de acest paragraf, după cum consideră fiecare stat-parte.

2. Fiecare tip existent de armamente și echipamente convenționale, menționat în secțiunile I și a II-a ale prezentului protocol, va avea un model sau o variantă a celui tip, desemnată ca exemplar de referință. Vor fi asigurate fotografii pentru fiecare exemplar desemnat astfel, potrivit paragrafului 1 al acestei secțiuni. Nu vor fi cerute fotografii ale modelelor și variantelor unui tip ce nu are diferențe semnificative, observabile din exterior, față de exemplarul de referință al acestui tip. Fotografiile fiecărui exemplar al unui tip vor purta o mențiune privind denumirea tipului existent și nomenclatura națională pentru toate modelele și variantele tipului pe care le reprezintă fotografiile exemplarului. Fotografiile fiecărui exemplar de referință al unui tip vor avea înscrise datele tehnice pentru acel tip, potrivit categoriilor convenite în anexa la prezentul protocol. În plus, se vor specifica toate modelele și variantele tipului pe care îl reprezintă fotografiile exemplarului. Aceste date tehnice vor fi înscrise sub imaginea fotografiei laterale.

SECȚIUNEA A IV-A

Actualizările listelor de tipuri existente și obligațiile statelor-părți

1. Prezentul protocol reprezintă acordul statelor-părți numai în privința tipurilor existente de armamente și echipamente convenționale, precum și în legătură cu categoriile de date tehnice prevăzute în secțiunile I și a II-a ale anexei la prezentul protocol.

2. Fiecare stat-parte este responsabil pentru exactitatea datelor tehnice ale armamentelor și echipamentelor convenționale proprii, comunicate în conformitate cu secțiunea a III-a a prezentului protocol.
3. Fiecare stat-parte va notifica tuturor celorlalte state-părți la intrarea în înzestrarea forțelor armate ale statului-parte, în zona de aplicare despre: a) oricare nou tip de armamente și echipamente convenționale care corespunde uneia din definițiile din art. II al tratatului sau cade sub incidența unei categorii înscrise în listele acestui protocol și b) oricare nou model sau variantă a unui tip specificat în prezentul protocol. Totodată, fiecare stat-parte va comunica tuturor celorlalte state-părți datele tehnice și fotografiile cerute de secțiunea a III-a a prezentului protocol.
4. Îndată ce este posibil și, în orice caz, nu mai târziu de 60 de zile de la notificarea făcută potrivit paragrafului 3 al acestei secțiuni, statele-părți vor iniția acțiuni de actualizare, în conformitate cu prevederile stipulate în art. XVI al tratatului și Protocolului privind Grupul consultativ comun, a listelor de tipuri existente de armamente și echipamente convenționale, din secțiunile I și a II-a ale prezentului protocol.

ANEXĂ

la Protocolul privind tipurile existente de armamente și echipamente convenționale

SECȚIUNEA I

Categorii convenite de date tehnice

Sunt convenite următoarele categorii de date tehnice pentru fiecare model și variantă ale tipurilor existente de armamente și echipamente convenționale:

1. Tancuri de luptă

- Tipul existent
- Denumirea națională
- Calibrul tunului principal
- Greutatea fără încărcătură

2. Vehicule blindate de luptă

Transportoare blindate de trupe

- Tipul existent
- Denumirea națională
- Tipul și calibrul armamentelor, dacă există

Vehicule blindate de luptă a infanteriei

- Tipul existent
- Denumirea națională
- Tipul și calibrul armamentelor

Vehicule de luptă cu armament greu

- Tipul existent
- Denumirea națională
- Calibrul tunului principal
- Greutatea fără încărcătură

3. Artilerie

Tunuri, obuziere și piese de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere

- Tipul existent
- Denumirea națională
- Calibrul

Aruncătoare

- Tipul existent
- Denumirea națională

- Calibrul
- Sisteme multiple de lansare proiectile reactive
- Tipul existent
- Denumirea națională
- Calibrul
- 4. Avioane de luptă
- Tipul existent
- Denumirea națională
- 5. Elicoptere de atac
- Tipul existent
- Denumirea națională
- 6. Vehicule aparent transportoare blindate de trupe
- Tipul existent
- Denumirea națională
- Tipul și calibrul armamentelor, dacă există
- 7. Vehicule aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei
- Tipul existent
- Denumirea națională
- Tipul și calibrul armamentelor, dacă există
- 8. Avioane de antrenament primar
- Tipul existent
- Denumirea națională
- Tipul armamentelor, dacă există
- 9. Elicoptere de sprijin de luptă
- Tipul existent
- Denumirea națională
- 10. Elicoptere de transport neînarmate
- Tipul existent
- Denumirea națională
- 11. Vehicule blindate lansatoare de poduri
- Tipul existent
- Denumirea națională

SECȚIUNEA A II-A

Specificații pentru fotografii

Fotografiile furnizate potrivit secțiunii a III-a a prezentului protocol vor fi alb-negru. Este permisă folosirea blitz-ului și a echipamentului de iluminat. Obiectul ce este fotografiat va contrasta cu fondul fotografiei. Toate fotografiile vor avea o înaltă definiție, cu ton continuu și focalizare mare. Se vor executa fotografii cu dimensiunile 13 cm pe 18 cm, fără a include o margine. Pentru prezentări, altele decât de sus, toate fotografiile vor fi realizate de la același nivel cu cel al echipamentului ce este fotografiat, cu aparatul de fotografiat dispus în lungul sau perpendicular pe axul longitudinal al obiectului ce este fotografiat; pentru vederea de sus, fotografiile vor reprezenta imaginea părții superioare și pot reda aspectele posterioare ale echipamentului. Obiectul ce este fotografiat va ocupa cel puțin 80 la sută din fotografie fie în plan orizontal, fie în cel vertical. În fiecare fotografie va fi inclus, împreună cu obiectul respectiv, un reper de referință. Reperul va avea segmente alternative, albe și negre, cu lungimea de o jumătate de metru. Acesta va fi suficient de lung pentru a asigura măsurarea exactă și va fi amplasat pe obiectiv, sau în fața acestuia, ori în imediata lui apropiere. Fiecare fotografie va fi etichetată pentru a furniza informațiile cerute de paragraful 2 al secțiunii a III-a a prezentului protocol, precum și data la care a fost executată fotografia.

P R O T O C O L
privind procedurile ce reglementează reclasificarea modelelor
sau variantelor specifice de avion de antrenament cu capacitate
de luptă în avion de antrenament neînarmat

Statele-părți convin, prin cele ce urmează, procedurile ce reglementează dezarmarea completă și certificarea statutului de neînarmat a anumitor modele sau variante de avioane de antrenament cu capacitate de luptă, în conformitate cu art. VIII din Tratatul cu privire la forțele armate convenționale în Europa, din 19 noiembrie 1990, denumit în cele ce urmează tratat.

SECȚIUNEA I

Prevederi generale

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să reducă, din limitele numerice pentru avioanele de luptă de la art. IV și VI ale tratatului, numai acele modele și variante de avioane de antrenament cu capacitate de luptă specificate în secțiunea a II-a, paragraful 1, a prezentului protocol în conformitate cu procedurile stabilite prin acest protocol.

A) Fiecare stat-parte va avea dreptul să reducă din limitele numerice de avioane de luptă de la art. IV și VI ale tratatului anumite modele sau variante de avioane înscrise în secțiunea a II-a, paragraful 1, a acestui protocol, care au oricare din componentele prevăzute în secțiunea a III-a, paragrafele 1 și 2, a acestui protocol, numai prin dezarmare completă și certificare.

B) Fiecare stat-parte va avea dreptul să reducă din limitele numerice de avioane de luptă de la art. IV și VI ale tratatului anumite modele sau variante de avioane înscrise în secțiunea a II-a, paragraful 1, a acestui protocol, care nu au nici una din componentele stabilite în secțiunea a III-a, paragrafele 1 și 2, a acestui protocol, numai prin certificare.

2. Modelele și variantele de avioane de antrenament cu capacitate de luptă, specificate în secțiunea a II-a a prezentului protocol, pot fi dezarmate și certificate, sau numai certificate, în termen de 40 de luni după intrarea în vigoare a tratatului. Astfel de avioane se iau în calcul în limitele numerice pentru avioane de luptă de la art. IV și VI ale tratatului pînă în momentul în care au fost certificate ca neînarmate în conformitate cu procedurile stabilite în secțiunea a IV-a a prezentului protocol. Fiecare stat-parte va avea dreptul să reducă din limitele numerice de avioane de luptă, de la art. IV și VI ale tratatului, nu mai mult de 550 de astfel de avioane, din care nu mai mult de 130 vor fi din modelul MIG-25U sau variante ale acestuia.

3. Nu mai tîrziu de intrarea în vigoare a tratatului, fiecare stat-parte va notifica tuturor celorlalte state-părți:

A) numărul total, pentru fiecare model sau variantă specifică de avioane de antrenament cu capacitate de luptă, pe care statul-parte intenționează să le dezarmeze și să le certifice în conformitate cu secțiunea I, paragraful 1, subparagraful A), secțiunile a III-a și IV-a ale prezentului protocol; și:

B) numărul total, pentru fiecare model sau variantă specifică de avioane de antrenament cu capacitate de luptă, pe care statul-parte intenționează numai să le certifice în conformitate cu secțiunea I, paragraful 1, subparagraful B) și secțiunea a IV-a a acestui protocol.

4. Fiecare stat-parte utilizează oricare dintre mijloacele tehnologice pe care le consideră necesare, pentru a pune în practică procedurile de dezarmare completă, prevăzute în secțiunea a III-a a prezentului protocol.

SECȚIUNEA A II-A

Modelele și variantele de avioane de antrenament cu capacitate de
luptă ce fac obiectul dezarmării complete și al certificării

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să reducă din limitele numerice de avioane de luptă de la art. IV și VI ale tratatului, în conformitate cu prevederile acestui protocol, numai următoarele modele sau variante specifice de avioane de antrenament cu capacitate de luptă:

SU-15 U

SU-17 U

MiG-15 U

MiG-21 U

UiL-28

MiG-23 U

MiG-25 U

2. Lista de mai sus a modelelor sau varianteor specifice de avioane de antrenament cu capacitate de luptă este finală și nu face obiectul revizuirii.

SECȚIUNEA A III-A

Procedura de dezarmare completă

1. Modelele sau variantele de avioane de antrenament cu capacitate de luptă total dezarmate vor fi făcute incapabile să utilizeze, în viitor, orice tip de sisteme de arme, precum și să folosească ulterior sisteme de luptă radioelectronică și cercetare, prin înlăturarea următoarelor componente:

A) dispozitive specifice pentru acroșarea sistemelor de arme, cum sunt punctele speciale de prindere, dispozitivele de lansare sau punctele de montare a armamentelor;

B) aparatura și tablourile de bord ale sistemului de control al armamentelor, inclusiv ale sistemelor de selectare, armare și comandă a focului sau de lansare a armamentelor;

C) aparatura echipamentului de ochire și a sistemelor de dirijare a armamentelor, care nu sunt integrate sistemelor de navigație și control-zbor; și:

D) aparatura și tablourile sistemelor de luptă radioelectronică și cercetare, inclusiv antenele asociate.

2. Independent de cele prevăzute de paragraful 1 al acestei secțiuni, oricare dintre punctele speciale de acroșare care fac parte integrantă din avion, precum și oricare elemente speciale ale punctelor de acroșare pentru scopuri generale, care sunt utilizate numai cu sistemele menționate în paragraful 1 al acestei secțiuni, se fac incapabile pentru folosirea viitoare cu asemenea sisteme.

Circuitele electrice pentru sistemele de armamente, luptă radioelectronică și cercetare descrise în paragraful 1 al acestei secțiuni se fac incapabile de utilizarea în viitor, prin scoaterea cablajului sau, dacă aceasta nu este posibilă din punct de vedere tehnic, prin tăierea și scoaterea de secțiuni de cablaj în zonele accesibile.

3. Fiecare stat-parte va comunica tuturor celorlalte state-părți cu cel puțin 42 de zile înainte de dezarmarea completă a primului avion din fiecare model sau variantă de avion de antrenament cu capacitate de luptă specificată în secțiunea a II-a a prezentului protocol, următoarele informații:

A) o schemă bloc de bază, reprezentând toate componentele principale ale sistemelor de armamente, inclusiv echipamentul de ochire și sistemele de dirijare a armamentelor, dispozitivele destinate acroșării armamentelor, precum și elementele sistemelor pentru luptă radioelectronică și cercetare, funcția de bază a acestor componente descrise în paragraful I al acestei secțiuni și conexiunile funcționale dintre ele;

B) o descriere generală a procedurilor de dezarmare, inclusiv o listă a componentelor ce se demontează; și

C) o fotografie a fiecărei componente ce se demontează, prezentând poziția acesteia în avion înainte de demontare, și o fotografie a aceleiași poziții după ce componenta respectivă a fost demontată.

SECȚIUNEA A IV-A

Proceduri de certificare

1. Fiecare stat-parte care intenționează să dezarmeze și să certifice sau numai să certifice modele sau variante de avioane de antrenament cu capacitate de luptă va proceda în conformitate cu următoarele proceduri de certificare, în scopul de a asigura că un asemenea avion nu posedă nici una dintre componentele prevăzute în secțiunea a III-a, paragrafele 1 și 2 din prezentul protocol.
2. Fiecare stat-parte va notifica, în conformitate cu secțiunea a IX-a, paragraful 3, a Protocolului privind inspecțiile, tuturor celorlalte state-părți fiecare certificare. În cazul unei prime certificări pentru un avion care nu necesită dezarmare completă, statul-parte care intenționează să facă certificarea va comunica tuturor celorlalte state-părți informațiile prevăzute în secțiunea a III-a, paragraful 3, subparagrafele A), B) și C) din prezentul protocol pentru un model sau o variantă înarmată a aceluiași tip de avion.
3. Fiecare stat-parte va avea dreptul să inspecteze certificarea unui avion de antrenament cu capacitate de luptă, în conformitate cu secțiunea a IX-a a Protocolului privind inspecțiile.
4. Procesul de dezarmare completă și certificare sau numai de certificare se consideră încheiat în momentul în care procedurile de certificare menționate în prezenta secțiune s-au realizat integral, indiferent dacă un stat-parte își exercită sau nu drepturile de inspecție a certificării, descrise în paragraful 3 al acestei secțiuni și secțiunii a IX-a a Protocolului privind inspecțiile, cu condiția ca, în cadrul a 30 de zile de la primirea notificării încheierii certificării și reclasificării, conform paragrafului 5 din această secțiune, nici un stat-parte să nu fi notificat tuturor celorlalte state-părți că acesta consideră că există o ambiguitate cu privire la procesul de certificare și reclasificare. În situația apariției unei astfel de ambiguități, o asemenea reclasificare nu va fi considerată încheiată pînă cînd problema legată de ambiguitate nu este soluționată.
5. Statul-parte care efectuează certificarea va notifica tuturor celorlalte state-părți despre terminarea certificării, în conformitate cu secțiunea a IX-a a Protocolului privind inspecțiile.
6. Certificarea se va efectua în zona de aplicare. Statele-părți aparținînd aceluiași grup de state-părți vor avea dreptul să folosească în comun locuri pentru certificare.

SECȚIUNEA A V-A

Proceduri pentru schimbul de informații și verificare

Toate modelele și variantele de avioane de antrenament cu capacitate de luptă, certificate ca neînarmate, fac obiectul schimbului de informații în conformitate cu prevederile Protocolului privind schimbul de informații și al verificării, inclusiv prin inspecții în conformitate cu Protocolul privind inspecțiile.

P R O T O C O L

privind procedurile ce reglementează reducerea armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin Tratatul cu privire la forțele armate convenționale în Europa

Statele-părți convin procedurile ce reglementează reducerea armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat, așa cum sunt prevăzute în art. VIII al Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, din 19 noiembrie 1990, denumit în continuare tratat.

SECȚIUNEA I

Cerințe generale pentru reducere

1. Armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat se vor reduce în conformitate cu procedurile prevăzute în prezentul protocol și în alte protocoale enunțate în art. VIII, paragraful 1 al tratatului. Oricare din aceste proceduri va fi considerată suficientă, pentru efectuarea reducerii,

cînd se desfășoară în conformitate cu prevederile art. VIII sau ale prezentului protocol.

2. Fiecare stat-parte va avea dreptul să utilizeze orice mijloace tehnologice pe care le consideră corespunzătoare pentru a pune în aplicare procedurile de reducere a armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat.

3. Fiecare stat-parte va avea dreptul să demonteze, să rețină și să folosească acele componente și părți ale armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat care nu sunt prin ele însele obiect al reducerii, potrivit prevederilor secțiunii a II-a acestui protocol, și să dispună de utilizarea materialelor rezultate.

4. Cu excepția cazurilor în care se prevede altfel în prezentul protocol, armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat se reduc în așa fel încît să se prevină folosirea sau restaurarea lor ulterioară pentru scopuri militare.

5. După intrarea în vigoare a tratatului vor putea fi propuse proceduri suplimentare de reducere, de către oricare stat-parte. Astfel de propuneri vor fi comunicate tuturor celorlalte state-părți, arătînd definițiile acestor proceduri în aceeași formă ca și pentru procedurile incluse în prezentul protocol. Oricare asemenea procedură va fi considerată suficientă pentru efectuarea reducerii de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, după luarea hotărîrii în acest sens de către Grupul consultativ comun.

SECȚIUNEA A II-A

Norme de prezentare la locurile pentru reducere

1. Fiecare exemplar de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, destinat să fie redus, se prezintă la un loc pentru reducere. Fiecare asemenea exemplar se compune din minimum următoarele părți și elemente:

A) Pentru tancuri de luptă: cutia blindată, turela și armamentul principal integrat. În sensul prezentului protocol, se consideră că armamentul principal integrat al unui tanc de luptă include țeava tunului, sistemul culatei, pivoții leagănului și suportii pentru pivoții leagănului;

B) Pentru vehiculele blindate de luptă: cutia blindată, turela și armamentul principal integrat, dacă există. În sensul prezentului protocol, se consideră că armamentul principal integrat al unui vehicul blindat de luptă include țeava tunului, sistemul culatei, pivoții leagănului și suportii pentru pivoții leagănului. Pentru scopurile prezentului protocol, se consideră că armamentul principal integrat nu include mitralierele cu un calibru mai mic de 20 mm, toate acestea putînd fi recuperate;

C) Pentru artilerie: țeava tunului, sistemul culatei, leagănul, inclusiv pivoții leagănului și suportii pentru pivoții leagănului, fâlcelele, dacă este cazul sau tuburile de lansare sau rampele de lansare și suportii lor, sau țeavile de aruncător și plăcile lor de bază. De asemenea, în cazul pieselor de artilerie autopropulsate, se prezintă, dacă există, cutia blindată a vehiculului și turela.

D) Pentru avioanele de luptă: fuzelajul; și

E) Pentru elicopterele de atac: fuzelajul, inclusiv zona de fixare a transmisiei.

2. În fiecare caz, exemplarul prezentat la locul pentru reducere, în conformitate cu paragraful 1 din această secțiune, va consta dintr-un ansamblu complet.

3. În ce privește părțile și elementele armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat care nu sunt specificate în paragraful 1 al acestei secțiuni, precum și părțile și elementele care nu sunt afectate de reducerea prin procedurile din prezentul protocol, inclusiv turelele transportoarelor blindate de trupe echipate numai cu mitraliere, se poate dispune după cum decide statul-parte care efectuează reducerea.

SECȚIUNEA A III-A

Proceduri de reducere prin distrugere a tancurilor de luptă

1. Fiecare stat-partea va avea dreptul să aleagă oricare dintre următoarele seturi de proceduri, ori de câte ori aceasta efectuează distrugerea de tancuri de luptă în locuri pentru reducere.

2. Procedura de distrugere prin decupare:

A) scoaterea echipamentului special de pe șasiu, inclusiv a echipamentului detașabil, care asigură funcționarea sistemelor de armament de la bord;

B) scoaterea turelei, dacă există;

C) pentru blocul închizător al tunului:

1) fie sudarea închizătorului de culată, în cel puțin două locuri;

2) fie tăierea a cel puțin unei părți din culată, de-a lungul axului longitudinal al cavității care primește închizătorul.

D) decuparea țevii tunului în două părți, la o distanță nu mai mare de 100 mm de la inelul culatei;

E) decuparea unuia din pivoții leagănului tunului și a suportului acestuia de la turelă;

F) decuparea a două secțiuni din perimetrul deschizăturii pentru turelă din cutia blindată, fiecare constituind o porțiune a sectorului cu un unghi de nu mai puțin 60 de grade și de minimum 200 mm în axul radial, centrată pe axul longitudinal al vehiculului; și

G) decuparea de secțiuni de blindaj de pe ambele părți ale cutiei blindate, care să includă deschiderile pentru axele transmisiei finale, prin tăieturi verticale și orizontale în blindajul lateral și tăieturi în diagonală în blindajul superior sau inferior și în blindajul din față sau din spate, astfel încât deschiderile pentru axele transmisiei finale să se afle în porțiunile decupate.

3. Procedura de distrugere prin explozare:

A) cutia blindată, obloanele și plăcile de vizitare vor fi deschise pentru a se mări evacuarea suflului;

B) se va plasa o încărcătură explozivă în interiorul țevii tunului, în locul unde pivoții leagănului fac legătură cu suportul pivotului leagănului sau cu leagănul;

C) se va plasa o încărcătură explozivă în afara cutiei blindate, între al doilea și al treilea galet de rulare sau între al treilea și al patrulea galet de rulare în configurația cu 6 galeti, evitându-se punctele naturale de slabă rezistență, cum ar fi sudurile și trapele de salvare. Încărcătura trebuie să fie plasată în zona de rotire a turelei. O a doua încărcătură se plasează în interiorul cutiei blindate, de aceeași parte a tancului, la același nivel cu încărcătura exterioară, însă decalat;

D) o încărcătură explozivă se plasează în interiorul turelei, în zona de sprijin a armamentului principal; și

E) toate încărcăturile se vor exploda simultan, astfel încât cutia blindată principală și turela să fie sparte și deformat; închizătorul să fie desprins de țeava tunului, topit sau deformat; țeava tunului să fie fisurată sau tăiată longitudinal; umărul afetului tunului sau leagănul să fie sparte în așa fel, încât pe ele să nu se mai poată monta o țeavă de tun; iar distrugerea produsă sistemului de transmisie să fie de așa natură, încât să fie distrus cel puțin sistemul unui galet.

4. Procedura de distrugere prin deformare:

A) scoaterea echipamentului special de pe șasiu, inclusiv a echipamentului detașabil, care asigură funcționarea sistemelor de armament de la bord;

B) scoaterea turelei, dacă există;

C) pentru blocul închizător al tunului;

1) fie sudarea blocului închizător la culată în cel puțin două locuri;

2) fie tăierea a cel puțin unei părți din culată de-a lungul axului longitudinal al cavității care primește blocul închizător;

D) decuparea țevii tunului în două părți, la o distanță nu mai mare de 100 mm de la inelul culatei;

E) decuparea unuia dintre pivoții leagănului tunului;

F) cutia blindată și turela se deformează în așa fel, încât lărgimea lor să fie, fiecare, redusă cu cel puțin 20 la sută.

5. Procedura de distrugere prin spargere:

A) o sferă de lovire din oțel, grea, sau ceva asemănător este lăsată să cadă în mod repetat peste cutia blindată și turelă, pînă ce cutia blindată este spartă în cel puțin trei locuri separate, iar turela în cel puțin un loc;

- B) loviturile sferei asupra turelei vor face inutilizabil unul din pivoții leagănelui tunului și suportul său și vor deforma în mod vizibil inelul culatei; și
C) țeava tunului va fi în mod vizibil îndoită sau spartă.

SECȚIUNEA A IV-A

Procedurile de reducere prin distrugere a vehiculelor blindate de luptă

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să aleagă oricare dintre următoarele seturi de proceduri, ori de câte ori aceasta efectuează distrugerea de vehicule blindate de luptă, în locuri pentru reducere.

2. Procedura de distrugere prin decupare:

A) pentru toate vehiculele blindate de luptă, scoaterea echipamentului special de pe șasiu, inclusiv a echipamentului detașabil, care asigură funcționarea sistemelor de armament de la bord;

B) pentru vehiculele blindate de luptă pe șenile, decuparea de secțiuni de blindaj de pe ambele părți ale cutiei blindate, care să includă deschiderile pentru axele transmisiei finale, prin tăieturi verticale și orizontale în blindajul lateral și prin tăieturi diagonale în blindajul inferior sau superior și în blindajul din față și din spate, astfel încât deschiderile pentru axele transmisiei finale să fie incluse în porțiunile decupate;

C) pentru vehiculele blindate de luptă pe roți, decuparea de secțiuni de blindaj de pe ambele părți ale cutiei blindate, care să includă zonele de fixare a transmisiei finale a roților din față, prin tăieturi verticale, orizontale și neregulate în blindajul lateral, din față, superior sau inferior, astfel încât zonele de fixare a transmisiei finale a roților din față să fie incluse în porțiunile decupate, la o distanță nu mai mică de 100 mm față de tăieturi; și

D) în plus, pentru vehiculele blindate de luptă a infanteriei și vehiculele de luptă cu armament greu:

1) scoaterea turelei;

2) decuparea unuia dintre pivoții leagănelui și suportul său din turelă;

3) pentru blocul închizător al tunului:

a) sudarea blocului închizător la culată în cel puțin două locuri;

b) tăierea a cel puțin unei părți din culată, de-a lungul axului longitudinal al cavității care primește blocul închizător; sau

c) tăierea cutiei închizătorului în două părți aproximativ egale;

4) decuparea țevii tunului în două părți, la o distanță nu mai mare de 100 mm de la inelul culatei; și

5) decuparea a două secțiuni de la perimetrul deschizăturii pentru turelă din cutia blindată, fiecare constituind o porțiune a sectorului cu un unghi nu mai mic de 60 de grade și de minimum 200 mm în axul radial, centrată pe axul longitudinal al vehiculului.

3. Procedura de distrugere prin explozare:

A) se plasează o încărcătură explozivă pe planșeul interior, la mijlocul vehiculului;

B) a doua încărcătură explozivă se va plasa astfel:

1) pentru vehiculele de luptă cu armament greu, în interiorul tunului, acolo unde pivoții leagănelui fac legătura cu umerii afetului sau leagănel;

2) pentru vehiculele blindate de luptă a infanteriei, în exteriorul culatei și al părții inferioare a tunului;

C) toate obloanele se închid; și

D) încărcăturile se explodează simultan, în așa fel încât să disloce părțile laterale și partea superioară a turelei. Pentru vehiculele de luptă cu armament greu și vehiculele blindate de luptă a infanteriei, distrugerea sistemului tunului va fi echivalentă cu cea specifică în paragraful 2, subparagraful D) din această secțiune.

4. Procedura de distrugere prin spargere:

A) o sferă de lovire din oțel, gheață, sau ceva asemănător, este lăsată să cadă în mod repetat peste cutia blindată și turelă, până ce cutia blindată este spartă în cel puțin trei locuri separate, iar turela,

dacă este cazul, într-un loc;

B) în plus, pentru vehiculele de luptă cu armament greu:

1) loviturile sferei asupra Țurelei vor face inutilizabil unul dintre pivoții leagănelui tunului și suportul său și vor deforma vizibil culata; și

2) Țeava tunului să fie, în mod vizibil, spartă sau îndoită.

SECȚIUNEA A V-A

Proceduri de reducere prin distrugere a artileriei

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să aleagă oricare din următoarele seturi de proceduri, ori de câte ori efectuează distrugerea de tunuri, obuziere sau piese de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere, sisteme multiple de lansare de proiectile reactive și aruncătoare, în locuri pentru reducere.

2. Procedura de distrugere prin decupare a tunurilor, obuzierelor sau a pieselor de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere sau a aruncătoarelor, care nu sunt autopropulsate:

A) demontarea echipamentului special, inclusiv a echipamentului detașabil, care asigură funcționarea tunului, obuzierului sau a piesei de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere, sau a aruncătorului;

B) pentru blocul închizător, dacă există, al tunului, obuzierului sau al piesei de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere, sau aruncătorului:

1) fie sudarea blocului închizător la culată în cel puțin două locuri;

2) fie tăierea a cel puțin unei părți din culată, de-a lungul axului longitudinal al cavității care primește blocul închizător;

C) decuparea țevii tunului sau aruncătorului în două părți, la o distanță nu mai mare de 100 mm de la inelul culatei;

D) decuparea pivotului din stînga al leagănelui și a zonei de montare a acestuia la afetul superior; și

E) decuparea fălcelelor tunului sau a plăcii de bază a aruncătorului în două părți aproximativ egale.

3. Procedura de distrugere prin explodare a tunurilor, obuzierelor sau pieselor de artilerie combinând caracteristici de tunuri și de obuziere, care nu sunt autopropulsate:

A) încărcăturile explozive se plasează în țeavă, pe unul din suportii leagănelui la afetul superior și pe fălcele, și se explodează astfel, încît:

1) țeava să fie fisurată sau ruptă longitudinal, într-un sector de 1,5 m de la închizător;

2) blocul închizător să fie spart, deformat, ori parțial topit;

3) punctele de fixare dintre țeavă și inelul culatei și între unul dintre pivoții leagănelui și afetul superior să fie distruse sau suficient deteriorate pentru a le face inutilizabile; și

4) fălcelele să fie separate în două părți aproximativ egale sau suficient deteriorate pentru a le face inutilizabile.

4. Procedura de distrugere prin explodare a aruncătoarelor care nu sunt autopropulsate:

încărcăturile explozive se plasează în țeava aruncătorului și pe placa de bază, astfel încît, atunci cînd încărcăturile sunt explodate, țeava aruncătorului să fie ruptă în jumătatea sa inferioară, iar placa de bază să fie spartă în două părți aproximativ egale.

5. Procedura de distrugere prin deformare a aruncătoarelor care nu sunt autopropulsate:

A) țeava aruncătorului se va îndoi în mod vizibil, aproximativ în punctul său median; și

B) placa de bază se va îndoi aproximativ pe linia centrală, la un unghi de cel puțin 45 de grade.

6. Procedura de distrugere prin decupare a tunurilor autopropulsate, obuzierelor autopropulsate și pieselor de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere autopropulsate și a aruncătoarelor autopropulsate;

A) scoaterea echipamentului special, inclusiv a echipamentului detașabil, care asigură funcționarea tunului, obuzierului sau a piesei de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere sau a aruncătorului;

B) pentru blocul închizător, dacă există, al tunului, obuzierului sau piesei de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere, sau al aruncătorului:

1) fie sudarea blocului închizător la culată în cel puțin două locuri;

2) fie tăierea a cel puțin unei părți din culată, de-a lungul axului longitudinal al cavității care primește blocul închizător;

C) decuparea țevii în două părți, la o distanță nu mai mare de 100 mm de la inelul culatei;

D) decuparea pivotului din stînga al leagănului și a suportului său; și

E) decuparea de secțiuni de blindaj de pe ambele părți ale cutiei blindate, care să cuprindă deschiderile pentru axele transmisiei finale, prin tăieturi verticale și orizontale, în blindajul lateral și prin tăieturi diagonale în blindajul inferior sau superior și în blindajul din față sau din spate, astfel încît deschiderile pentru axele transmisiei finale să fie incluse în porțiunile decupate.

7. Procedura de distrugere prin explodare a tunurilor autopropulsate, obuzierelor autopropulsate și pieselor de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere autopropulsate și a aruncătoarelor autopropulsate:

A) pentru tunurile autopropulsate, obuzierele autopropulsate sau piesele de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere autopropulsate sau pentru aruncătoarele autopropulsate, cu turelă: se va aplica metoda specificată pentru tancurile de luptă în secțiunea a III-a, paragraful 3 a prezentului protocol, în scopul obținerii rezultatelor echivalente celor specificate în acea prevedere;

B) pentru tunurile autopropulsate, obuzierele autopropulsate sau piesele de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere autopropulsate și pentru aruncătoarele autopropulsate, fără turelă: se plasează o încărcătură explozivă în cutia blindată, sub marginea din față a platformei turnate care suportă țeava tunului, și se detonează în așa fel, încît platforma să fie separată de cutia blindată. Pentru distrugerea sistemului de tun: se va aplica metoda specificată pentru tunuri, obuziere sau piese de artilerie combinând caracteristici de tunuri și obuziere, în paragraful 3 al acestei secțiuni, în scopul obținerii rezultatelor echivalente celor specificate în această prevedere.

8. Procedura de distrugere prin spargere a tunurilor autopropulsate, obuzierelor autopropulsate sau pieselor de artilerie combinând caracteristici de tunuri și de obuziere autopropulsate și a aruncătoarelor autopropulsate:

A) o sferă de lovire din oțel, grea, sau ceva asemănător este lăsată să cadă în mod repetat peste cutia blindată și turelă, pînă ce cutia blindată este spartă în cel puțin trei locuri separate, iar turela în cel puțin un loc;

B) loviturile cu sfera asupra turelei trebuie să facă inutilizabil unul din pivoții leagănului și suportul său și să deformeze vizibil inelul culatei; și

C) țeava să fie, în mod vizibil, spartă sau îndoită, aproximativ în punctul său median.

9. Procedura de distrugere prin decupare a sistemelor multiple de lansare proiectile reactive;

A) scoaterea echipamentului special de pe sistemul multiplu de lansare proiectile reactive, inclusiv a echipamentului detașabil care asigură funcționarea sistemelor de luptă ale acestuia; și

B) scoaterea tuburilor sau a ghidajelor de lansare, a sectoarelor dințate ale mecanismului de înălțare, a suportului tuburilor și a ghidajelor de lansare, precum și a mecanismelor de mișcare în plan orizontal și tăierea lor în două părți aproximativ egale, în zone care nu reprezintă puncte de asamblare.

10. Procedura de distrugere prin explodare, a sistemelor multiple de lansare proiectile reactive: se plasează o încărcătură alungită de-a curmezișul tuburilor sau ghidajelor de lansare și al suportului tuburilor și ghidajelor. După explodare, încărcătura trebuie să secționeze tuburile sau ghidajele de lansare, suportul tuburilor sau ghidajelor, precum și părțile lor mobile în două părți aproximativ egale, în zone care nu reprezintă puncte de asamblare.

11. Procedura de distrugere prin deformare a sistemelor multiple de lansare proiectile reactive: toate tuburile sau ghidajele de lansare, suportul tuburilor și ghidajelor de lansare, precum și sistemul de ochire să fie îndoit vizibil, aproximativ în punctele mediane.

SECȚIUNEA A VI-A

Proceduri de reducere prin distrugere a avioanelor de luptă

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să aleagă oricare dintre următoarele seturi de proceduri, ori de câte ori acesta efectuează distrugerea de avioane de luptă, în locuri pentru reducere.
2. Procedura de distrugere prin decupare: fuzelajul avionului se divide în trei părți, dar nu în punctele de asamblare, prin decuparea părții anterioare, imediat în fața cabinei, și a părții posterioare, în zona centrală a secțiunii aripilor, în așa fel încât punctele de asamblare, dacă acestea există în zonele de tăiere, să se afle în părțile secționate.
3. Procedura de distrugere prin deformare: fuzelajul se deformează prin presare, astfel încât să se reducă cu cel puțin 30 la sută înălțimea, lungimea sau lățimea acestuia.
4. Procedura de distrugere prin folosirea ca ținte teleghidate:
 - A) fiecare stat-parte are dreptul să reducă, prin folosirea ca ținte teleghidate, nu mai mult de 200 avioane de luptă, pe timpul perioadei de reducere de 40 de luni;
 - B) ținta teleghidată se distruge în zbor, cu muniție trasă de către forțele armate ale statului-parte căruia îi aparține ținta teleghidată;
 - C) dacă încercarea de a doborî ținta eșuează și ea este distrusă ulterior printr-un mecanism de autodistrugere, procedurile prezentului paragraf rămân aplicabile. În caz contrar, ținta teleghidată poate fi recuperată sau poate fi declarată distrusă prin accident, conform secțiunii a IX-a a prezentului protocol, în funcție de circumstanțe; și
 - D) notificarea distrugerii va fi făcută tuturor celorlalte state-părți. O astfel de notificare va include tipul țintei teleghidate distruse și locul unde aceasta a fost distrusă. În termen de 90 de zile de la notificare, statul-parte care anunță această reducere transmite documente probatorii, cum ar fi un raport de investigare, tuturor celorlalte state-părți. În situația unor ambiguități privind distrugerea unei anumite ținte teleghidate, reducerea nu va fi considerată încheiată înainte de rezolvarea definitivă a problemei.

SECȚIUNEA A VII-A

Proceduri de reducere prin distrugere a elicopterelor de atac

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să aleagă oricare dintre următoarele seturi de proceduri, ori de câte ori acesta efectuează distrugerea de elicoptere de atac în locuri pentru reducere.
2. Procedura de distrugere prin decupare:
 - A) grinda posterioară sau coada se taie de la fuzelaj, astfel încât punctele de asamblare să se găsească în porțiunea secționată; și
 - B) cel puțin doi suportți de fixare a transmisiei la fuzelaj vor fi tăiați, deformați sau topiți.
3. Procedura de distrugere prin explodare: se pot folosi orice tip și cantități de explozivi astfel încât, după explodare, fuzelajul să fie tăiat în cel puțin două părți, prin acea parte a fuzelajului care conține ansamblul suportților transmisiei.
4. Procedura de distrugere prin deformare: fuzelajul se deformează prin presare, în așa fel încât să se reducă cu cel puțin 30 la sută înălțimea, lungimea sau lățimea acestuia.

SECȚIUNEA A VIII-A

Reguli și proceduri de reducere a armamentelorși echipamentelor convenționale limitate prin tratat,prin conversiunea pentru scopuri nemilitare

1. Fiecare stat-parte are dreptul să reducă un anumit număr de tancuri de luptă și vehicule blindate de luptă, prin conversiune. Tipurile de vehicule care pot fi convertite sunt menționate în paragraful 3

al acestei secțiuni și scopurile specifice nemilitare pentru care ele pot fi convertite sunt enumerate în paragraful 4 al acestei secțiuni. Vehiculele convertite nu vor fi introduse în înzestrarea forțelor armate convenționale ale unui stat-parte.

2. Fiecare stat-parte stabilește numărul de tancuri de luptă și de vehicule blindate de luptă pe care le convertește. Acest număr nu va depăși:

A) pentru tancurile de luptă, 5,7 la sută (adică maximum 750 de tancuri de luptă) din nivelul maxim de dotare în tancuri de luptă de care dispune, notificate de acesta la semnarea tratatului, potrivit art. VII al tratatului, sau 150 de exemplare, reținându-se cel mai mare dintre aceste două numere; și
B) pentru vehiculele blindate de luptă, 15 la sută (adică maximum 3.000 de vehicule blindate de luptă) din nivelul maxim de vehicule blindate de luptă de care dispune, notificate de acestea la semnarea tratatului, potrivit art. VII al tratatului, sau 150 de exemplare, reținându-se cel mai mare dintre aceste două numere.

3. Următoarele vehicule pot fi convertite pentru scopuri nemilitare: T-54; T-55; T-62; T-64; T-72; Leopard-1; BMP-1; BTR-60; OT-64. Statele-părți, în cadrul Grupului consultativ comun, pot aduce schimbări în lista vehiculelor care pot fi convertite pentru scopuri nemilitare. Aceste schimbări, conform art. XVI, paragraful 5 al tratatului, vor fi considerate ca îmbunătățiri la viabilitatea și eficiența tratatului, fiind legate numai de probleme minore de natură tehnică.

4. Aceste vehicule vor fi convertite pentru următoarele scopuri nemilitare:

- A) tractoare universale;
- B) buldozere;
- C) vehicule contra incendiilor;
- D) macarale;
- E) vehicule generatoare de energie electrică;
- F) vehicule - concasatoare minerale;
- G) vehicule pentru cariere de suprafață;
- H) vehicule de salvare;
- I) vehicule de evacuare a răniților;
- J) vehicule de transport;
- K) vehicule pentru exploatare petroliere;
- L) vehicule pentru înlăturarea urmărilor unor accidente chimice și petroliere;
- M) vehicule spărgătoare de gheață șenilate;
- N) vehicule pentru lucrări de protecție a mediului înconjurător.

Statele-părți, în cadrul Grupului consultativ comun, pot aduce schimbări în lista privind scopurile nemilitare. Astfel de schimbări, în conformitate cu prevederile art. XVI, paragraful 5 al tratatului, vor fi considerate îmbunătățiri la viabilitatea și eficiența tratatului, fiind legate numai de probleme minore de natură tehnică.

5. La intrarea în vigoare a tratatului, fiecare stat-parte notifică tuturor celorlalte state-părți numărul de tancuri de luptă și vehicule blindate de luptă planificate pentru conversiune, în conformitate cu prevederile tratatului. Notificarea intenției unui stat-parte de a efectua conversiunea în conformitate cu această secțiune va fi transmisă tuturor celorlalte state-părți, cu cel puțin 15 zile înainte, în conformitate cu secțiunea a X-a, paragraful 5 a Protocolului privind inspecțiile. Se vor specifica numărul și tipurile de vehicule ce vor fi convertite, datele de începere și de terminare a conversiunii, precum și vehiculele nemilitare ce rezultă după conversiune.

6. Se vor efectua următoarele proceduri, înaintea conversiunii tancurilor de luptă și vehiculelor blindate de luptă, în locurile pentru reducere:

A) pentru tancurile de luptă:

1) scoaterea echipamentului special de pe șasiu, inclusiv echipamentul detașabil, care asigură funcționarea sistemelor de armamente de la bord;

2) scoaterea turelei, dacă este cazul;

3) pentru blocul închizător al tunului:

a) fie sudarea blocului închizător de culată în cel puțin două locuri;

b) fie tăierea a cel puțin unei părți din culată de-a lungul axului longitudinal al cavității care primește blocul închizător;

4) decuparea țevii tunului în două părți, la o distanță nu mai mare de 100 mm față de inelul culatei;

5) decuparea unuia dintre pivoții leagănului și suportului său din turelă; și

6) tăierea și scoaterea unei porțiuni din blindajul superior al cutiei blindate, începând de la partea frontală și pînă la mijlocul deschiderii pentru turelă din cutia blindată, împreună cu porțiuni corespondente din blindajul lateral pe o înălțime nu mai mică de 200 mm (pentru T-64, și T-72, nu mai mică de 100 mm) sub nivelul părții de sus a blindajului din cutia blindată, precum și tăierea porțiunilor corespondente ale plăcii frontale la aceeași înălțime. Partea decupată din placa frontală nu va fi mai mică de treimea superioară; și

B) pentru vehiculele blindate de luptă:

1) pentru toate vehiculele blindate de luptă, demontarea echipamentului special de pe șasiu, inclusiv echipamentul detașabil, care asigură funcționarea sistemelor de armament de la bord;

2) pentru vehiculele cu motor în partea din spate, tăierea și scoaterea unei porțiuni a blindajului superior al cutiei blindate, de la partea frontală pînă la camera motor-transmisie, precum și porțiuni corespndente ale blindajului din față și de părțile laterale, pe o înălțime nu mai mică de 300 mm sub nivelul superior al compartimentului echipajului de luptă;

3) pentru vehiculele cu motor în partea din față, tăierea și scoaterea unei porțiuni din placa de blindaj, de deasupra cutiei blindate, de la camera motor-transmisie pînă în partea din spate a vehiculului, precum și porțiuni corespondente din blindajul lateral, pe o înălțime nu mai mică de 300 mm sub nivelul părții de sus a compartimentului echipajului de luptă; și

4) în plus, pentru vehiculele blindate de luptă ale infanteriei și vehiculele de luptă cu armament greu:

a) scoaterea turelei;

b) decuparea unuia din pivoții leagănului și a suportului său din turelă;

c) pentru sistemul culatei tunului:

(i) sudarea blocului închizător la culată în cel puțin două locuri;

(ii) decuparea a cel puțin unei părți din culată, de-a lungul axului longitudinal al cavității care primește blocul culatei; sau

(iii) decuparea cutiei culatei în două părți aproximativ egale; și

d) decuparea țevii tunului în două părți, la o distanță nu mai mare de 100 mm de la inelul culatei.

7. Tancurile de luptă și vehiculele blindate de luptă, reduse în conformitate cu paragraful 6 din această secțiune, constituie obiect de inspecție, fără drept de refuz, în conformitate cu secțiunea a X-a a Protocolului privind inspecția. Tancurile de luptă și vehiculele blindate de luptă se consideră reduse după efectuarea procedurilor specificate în paragraful 6 al acestei secțiuni și a notificării potrivit secțiunii a X-a a Protocolului privind inspecția.

8. Vehiculele reduse, potrivit paragrafului 7 al acestei secțiuni, se mențin ca obiect de notificare, potrivit secțiunii a IV-a a Protocolului privind schimbul de informații, pînă ce conversiunea finală pentru scopuri nemilitare a fost terminată și notificată potrivit secțiunii a X-a, paragraful 12 din Protocolul privind inspecția.

9. Vehiculele ajunse în faza finală de conversiune pentru scopuri nemilitare vor fi, de asemenea, supuse inspecției potrivit secțiunii a X-a a Protocolului privind inspecția, cu următoarele modificări:

A) procesul de conversiune finală la un loc pentru reducere nu este obiect de inspecție; și

B) toate celelalte state-părți au dreptul să inspecteze vehiculele complet convertite, fără drept de refuz, după primirea notificării de la statul-parte care a efectuat conversiunea finală, specificînd cînd procedurile de conversiune finală vor fi terminate.

10. Dacă, după realizarea procedurilor specificate în paragraful 6 al acestei secțiuni, la un anumit vehicul, se decide să nu se mai procedeze la conversiunea finală, atunci vehiculul va fi distrus în limitele de timp pentru conversiune, așa cum se arată în art. VIII al tratatului, în conformitate cu procedurile corespunzătoare prevăzute în acest protocol.

SECȚIUNEA A IX-A

Proceduri în situația de distrugere prin accident

1. Un stat-parte are dreptul să reducă obligația sa de reducere pentru fiecare categorie de armament și echipamente convenționale limitate prin tratat, în situația de distrugere prin accident, într-un procent nu mai mare de 1,5 la sută din nivelurile maxime pentru dotările notificate la semnarea tratatului, pentru acea categorie.
2. Un exemplar din armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat va fi considerat redus, potrivit art. VIII al tratatului, dacă accidentul în care acesta a fost distrus este notificat tuturor celorlalte state-părți în decurs de 7 zile după producerea lui. Notificarea include tipul exemplarului distrus, data accidentului, localizarea aproximativă a accidentului și circumstanțele în care s-a produs accidentul.
3. În termen de 90 de zile de la notificare, statul-parte care declară o asemenea reducere va trimite o documentare probatorie, cum ar fi un raport de investigare, tuturor celorlalte state-părți, în conformitate cu art. XVII al tratatului. În cazul unor ambiguități privind accidentul, o asemenea reducere nu va fi considerată încheiată înainte de rezolvarea definitivă a problemei.

SECȚIUNEA A X-A

Procedura de reducere prin expunere statică

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să reducă, prin expunerea statică, un anumit număr de armamente și echipamente limitate prin tratat.
2. Nici un stat-parte nu va folosi expunerea statică pentru a reduce mai mult de 1 la sută sau 8 bucăți, reținându-se cel mai mare dintre aceste două numere, din nivelurile maxime, de dotare declarate la semnarea tratatului, pentru fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat.
3. Independent de prevederile paragrafelor 1 și 2 ale acestei secțiuni, fiecare stat-parte va avea, de asemenea, dreptul de a menține, în stare de funcționare, două exemplare din fiecare tip existent de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, în scopul expunerii statice. Asemenea armamente și echipamente convenționale vor fi expuse în muzee sau în alte locuri similare.
4. Armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat menținute în expunere statică sau în muzee înainte de semnarea tratatului, nu fac obiectul nici unui fel de limitare numerică prevăzută de tratat, inclusiv al limitărilor numerice prevăzute în paragrafele 2 și 3 ale acestei secțiuni.
5. Asemenea exemplare ce urmează a fi reduse prin plasarea în expunere statică trebuie să facă obiectul următoarelor proceduri, în locurile pentru reducere:
 - A) toate exemplarele ce urmează a fi expuse, care dispun de motoare prin construcție, trebuie să aibă rezervoarele incapabile de a primi combustibil; și
 - 1) motorul (motoarele) și transmisia să fie demontate și sistemele de fixare să fie distruse în așa manieră, încât aceste piese să nu mai poată fi remontate; sau
 - 2) compartimentul motorului să fie umplut cu beton sau cu o rășină polimerică.
 - B) toate exemplarele care urmează a fi expuse, echipate cu tunuri de 75 mm sau mai mari, cu mecanisme de înălțare și de rotire fixate permanent vor avea aceste mecanisme de înălțare și de rotire sudate astfel încât țeava tunului să nu poată fi mișcată nici în înălțime, nici în azimut. În plus, acele exemplare care urmează a fi expuse și care utilizează mecanisme cu pinioane și de angrenaj sau cu pinioane și roată dințată pentru ochirea în înălțime și direcție, vor avea trei dinți consecutivi tăiați din angrenajul sau roata dințată de pe fiecare parte a pinionului de la țeava tunului.
 - C) toate exemplarele care urmează a fi expuse și care sunt echipate cu sisteme de armamente care nu îndeplinesc criteriile prevăzute în subparagraful B) al acestui paragraf, vor avea camera de încărcare și țeava umplute fie cu beton, fie cu o rășină polimerică, începând de la închizător și

terminînd la 100 mm față de gura țevii.

SECȚIUNEA A XI-A

Procdura de reducere prin utilizarea ca ținte terestre

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să reducă prin utilizarea ca ținte terestre un anumit număr de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă și piese de artilerie autopropulsate.

2. Nici un stat-parte nu va reduce, prin utilizarea ca ținte terestre, tancuri de luptă și vehicule blindate de luptă, într-un procent mai mare de 2,5 la sută din nivelul maxim al dotărilor pentru fiecare din cele două categorii, notificat la semnarea tratatului, în conformitate cu art. VII al tratatului. În plus, nici un stat-parte nu are dreptul să reducă, prin utilizarea ca ținte terestre, mai mult de 50 de piese de artilerie autopropulsate.

3. Armamentele și echipamentele convenționale, utilizate ca ținte terestre înainte de semnarea tratatului, nu vor fi obiect al vreunei limitări numerice prevăzute în art. IV, V sau VI ale tratatului, ori al limitării numerice prevăzute în paragraful 2 al acestei secțiuni.

4. Asemenea exemplare care se reduc, prin utilizarea ca ținte terestre, vor fi supuse următoarelor proceduri, în locurile pentru reducere:

A) pentru tancurile de luptă și piesele de artilerie autopropulsate:

1) pentru blocul închizător al tunului:

a) fie sudarea blocului închizător la culată în cel puțin două locuri;

b) fie tăierea a cel puțin unei părți din culată, de-a lungul axului longitudinal al cavității care primește blocul închizător;

2) tăierea unuia dintre pivoții leagănului și a suportului său din turelă; și

3) tăierea de secțiuni de blindaj la ambele părți ale cutiei blindate, care să includă deschiderile pentru axele transmisiei finale, prin tăieturi verticale și orizontale în blindajul lateral și tăieturi în diagonală în blindajul inferior sau superior, din față sau din spate, astfel încît deschiderile pentru axele transmisiei finale să fie cuprinse în porțiunile tăiate;

B) pentru vehiculele blindate de luptă:

1) pentru blocul închizător al tunului;

a) sudarea blocului închizător la culată în cel puțin două locuri;

b) tăierea a cel puțin unei părți din culată, de-a lungul axului longitudinal al cavității care primește blocul închizător; sau

c) tăierea camerei închizătorului în două părți aproximativ egale;

2) tăierea unuia dintre pivoții leagănului și a suportului său din turelă;

3) pentru vehiculele blindate de luptă pe șenile, tăierea unei secțiuni de blindaj de pe ambele părți ale cutiei blindate, care să includă deschiderile pentru axele transmisiei finale, prin tăieturi verticale și orizontale în blindajul lateral și tăieturi în diagonală în blindajul interior sau superior, în cel din față sau din spate, astfel încît deschiderile pentru axele transmisiei finale să fie cuprinse în porțiunile tăiate; și

4) pentru vehiculele blindate de luptă pe roți, tăierea unor secțiuni de blindaj de pe ambele părți ale cutiei blindate, care să includă zona de fixare a suporturilor transmisiilor roților din față, prin tăieturi orizontale și neregulate în blindajul lateral, din față, superior și inferior astfel încît zonele de fixare a suporturilor trnsmisiei roții din față să se afle în porțiunile tăiate, la o distanță nu mai mică de 100 mm față de tăieturi.

SECȚIUNEA A XII-A

Procedura de reducere prin utilizarea în scopuri de instruire la sol

1. Fiecare stat-parte are dreptul să reducă, prin folosirea în scopuri de instrucție la sol, un anumit număr de avioane de luptă și de elicoptere de atac.

2. Nici un stat-parte nu va reduce, prin folosirea pentru scopuri de instrucție la sol, mai mult de 5 la sută din nivelul maxim al dotărilor cu avioane de luptă și elicoptere de atac pentru fiecare, dintre cele două categorii, așa cum au fost notificate la semnarea tratatului, conform art. VII al tratatului.

3. Armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, utilizate în scopuri de instruire la sol înainte de semnarea prezentului tratat, nu vor face obiectul vreunei limitări numerice prevăzute în art. IV, V sau VI din tratat, sau al limitărilor numerice prevăzute în paragraful 2 al acestei secțiuni.

4. Asemenea exemplare ce vor fi reduse prin folosirea în scopuri de instruire la sol vor fi supuse următoarelor proceduri în locurile pentru reducere:

A) pentru avioane de luptă:

1) tăierea fuzelajului în două părți, în zona centrală a aripilor;

2) scoaterea motoarelor, deformarea punctelor pentru fixarea motorului și, fie că se umplu rezervoarele de combustibil cu beton, polimeri sau rășini, fie că se demontează rezervoarele de combustibil și se deformează punctele pentru fixarea rezervoarelor de combustibil; sau

3) scoaterea tuturor sistemelor de armament și echipamentelor pentru armament, interne, externe și detașabile, demontarea derivei și deformarea punctelor de prindere a derivei și umplerea tuturor rezervoarelor de combustibil cu beton, polimeri sau componente pe bază de rășini.

B) Pentru elicopterele de atac: tăierea grinzii posterioare sau a cozii de la fuzelaj, astfel încât punctul de asamblare să se afle în porțiunea secționată.

P R O T O C O L

privind procedurile ce reglementează categorisirea elicopterelor de luptă și recategorisirea elicopterelor de atac polivalente

Prin cele ce urmează, statele-părți convin procedurile ce reglementează categorisirea elicopterelor de luptă și recategorisirea elicopterelor de atac polivalente, așa cum se prevede în art. VIII al Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa din 19 noiembrie 1990, denumit în continuare tratat.

SECȚIUNEA I

Cerințe generale pentru recategorisirea elicopterelor de luptă

1. Elicopterele de luptă sunt categorisite ca elicoptere specializate de atac, de atac polivalente sau de sprijin de luptă și vor fi înscrise în liste așa cum prevede Protocolul privind tipurile existente.

2. Toate modelele sau variantele unui tip de elicoptere specializat de atac sunt categorisite ca elicoptere specializate de atac.

3. Independent de prevederile paragrafului 2 al acestei secțiuni și ca unică excepție la acest paragraf, Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste poate deține o cantitate totală ce nu depășește 100 elicoptere Mi-24 R și Mi-24 K, echipate pentru cercetare, corectarea focului artileriei sau colectarea de probe chimice, biologice și radiologice, ce nu constituie obiect al limitării aplicate elicopterelor de atac conform art. IV și VI ale tratatului. Astfel de elicoptere sunt obiect al schimbului de informații, potrivit Protocolului privind notificarea și schimbul de informații, și al inspectării în interior, potrivit secțiunii a IV-a, paragraful 30, a Protocolului de inspectie.

Elicopterele Mi-24 R și Mi-24 K ce depășesc această limită vor fi categorisite ca elicoptere specializate de atac, indiferent de felul în care sunt echipate, și se iau în calcul la limitele pentru elicopterele de atac, conform art. IV și VI ale tratatului.

4. Fiecare stat-parte ce deține atât modele sau variante de elicopter de sprijin de luptă, cât și de elicoptere de atac polivalent ale unui tip de elicopter, va categorisi ca elicoptere de atac toate elicopterele ce au oricare din caracteristicile specificate în paragraful 1, secțiunea a III-a a prezentului protocol și va avea dreptul să categorisească drept elicoptere de sprijin de luptă orice elicoptere care nu au nici una din caracteristicile specificate în secțiunea a III-a, paragraful 1, a

prezentului protocol.

5. Fiecare stat-parte ce deține numai modele sau variante de sprijin de luptă ale unui tip de elicopter inclus at"t în lista elicopterelor de atac polivalente, cît și în lista elicopterelor de sprijin de luptă, din Protocolul privind tipurile existente, va avea dreptul să categorisească aceste elicoptere ca elicoptere de sprijin de luptă.

SECȚIUNEA A II-A

Cerințe generale pentru recategorisire

1. Numai elicopterele de luptă ce sunt categorisite ca elicoptere de atac polivalente, potrivit cerințelor categorisirii menționate în acest protocol, corespund pentru recategorisirea ca elicoptere de sprijin de luptă.
2. Fiecare stat-parte va avea dreptul să recategorisească unele elicoptere de atac polivalente care au oricare din caracteristicile specificate în secțiunea a III-a, paragraful 1, a prezentului protocol, numai prin conversiune și certificare.
Fiecare stat-parte va avea dreptul să recategorisească unele elicoptere de atac polivalente care nu au nici una din caracteristicile specificate în secțiunea a III-a, paragraful 1, a prezentului protocol, numai prin certificare.
3. Fiecare stat-parte va folosi orice mijloace tehnice pe care le consideră necesare pentru realizarea procedurilor de conversiune prevăzute în secțiunea a III-a a prezentului protocol.
4. Fiecare elicopter de luptă supus procedurii de recategorisire va avea numărul original al seriei de fabricație ștanțat permanent pe un element principal al structurii celulei.

SECȚIUNEA A III-A

Proceduri pentru conversiune

1. Elicopterele de atac polivalente, care se convertesc, vor fi făcute incapabile de întrebuințarea ulterioară a armamentului dirijat, prin demontarea următoarelor componente:
A) dispozitive specifice pentru acroșarea armamentelor dirijate, cum sunt punctele speciale de prindere sau instalațiile de lansare. Orice astfel de puncte speciale de prindere ce sunt integrate în elicopter, precum și orice elemente speciale ale dispozitivelor universale de acroșare, ce sunt destinate numai întrebuințării armamentului dirijat, vor fi aduse în incapacitate de întrebuințare ulterioară a armamentului dirijat; și
B) toate sistemele integrate de conducere a focului și de ochire pentru armamentele dirijate, inclusiv prin fir.
2. Un stat-parte va furniza tuturor celorlalte state-părți, cel mai târziu cu 42 de zile înainte conversiunii primului elicopter de un anumit tip sau la intrarea în vigoare a prezentului tratat, în cazul în care statul-parte declară at"t ca elicoptere de atac polivalente, cît și ca elicoptere de sprijin de luptă, elicoptere de același tip, următoarele informații:
A) o schemă-bloc de bază, cu reprezentarea tuturor componentelor principale ale sistemelor integrate de conducere a focului și de ochire pentru armamentele dirijate, precum și a componentelor echipamentelor destinate pentru acroșarea armamentelor dirijate, funcția de bază a componentelor descrise în paragraful 1 al acestei secțiuni și conexiunile funcționale dintre acestea;
B) o descriere generală a procesului de conversiune, inclusiv o listă a componentelor ce se demontează; și
C) fotografia fiecărei componente ce se demontează, reprezent"nd poziția acesteia în elicopter înaintea demontării și o fotografie a aceleiași poziții, după ce componenta respectivă a fost demontată.

SECȚIUNEA A IV-A

Proceduri pentru certificare

1. Fiecare stat-parte, care recategorisește elicoptere de atac, va aplica următoarele proceduri de certificare pentru a oferi certitudinea că aceste elicoptere nu posedă nici una din caracteristicile specificate în secțiunea a III-a, paragraful 1, a prezentului protocol.
2. Fiecare stat-parte va notifica tuturor celorlalte state-părți fiecare certificare, în conformitate cu secțiunea a IX-a, paragraful 3 din Protocolul privind inspecțiile.
3. Fiecare stat-parte va avea dreptul de a inspecta certificarea elicopterelor, potrivit secțiunii a IX-a a Protocolului privind inspecțiile.
4. Procesul recategorisirii va fi considerat încheiat atunci când procesul certificării, prevăzut în această secțiune, a fost încheiat, indiferent dacă vreun stat-parte își exercită sau nu drepturile de a inspecta certificarea, descrise în paragraful 3 al acestei secțiuni și în secțiunea a IX-a a Protocolului privind inspecțiile, cu condiția ca, în cadrul a 30 de zile de la primirea notificării terminării certificării și recategorisirii, prevăzute în paragraful 5 al acestei secțiuni, nici un stat-parte să nu notifice tuturor celorlalte state-părți că acesta consideră că există vreo ambiguitate cu privire la procesul de certificare și recategorisire. În situația apariției unei astfel de ambiguități, o astfel de recategorisire nu va fi considerată încheiată pînă cînd problema referitoare la ambiguitate nu este soluționată.
5. Statul-parte care efectuează certificarea va notifica, în conformitate cu secțiunea a IX-a a Protocolului privind inspecțiile, tuturor celorlalte state-părți, încheierea certificării și a recategorisirii.
6. Certificarea va fi efectuată în zona de aplicare. Statele-părți aparținînd aceluiași grup de state-părți au dreptul de a folosi în comun locurile pentru certificare.

SECȚIUNEA A V-A

Proceduri pentru schimbul de informații și verificare

Toate elicopterele de luptă, în zona de aplicare, vor fi obiect al schimbului de informații, potrivit prevederilor Protocolului privind schimbul de informații, precum și al verificării, inclusiv prin inspecție, potrivit Protocolului privind inspecțiile.

P R O T O C O L

privind notificarea și schimbul de informații

Statele-părți convin prin cele ce urmează asupra procedurilor și prevederilor referitoare la notificarea și schimbul de informații conform art. XIII al Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, din 19 noiembrie 1990, denumit în cele ce urmează tratat.

SECȚIUNEA I

Informații privind structura trupelor de uscat, forțelor aeriene și a aviației apărării antiaeriene ale fiecărui stat-parte, în zona de aplicare

Fiecare stat-parte va comunica celorlalte state-părți următoarele informații privind structura trupelor sale de uscat, a forțelor aeriene și a aviației apărării antiaeriene în zona de aplicare:

- A) structura de comandă a trupelor sale de uscat, specificîndu-se denumirea, destinația și subordonarea tuturor formațiunilor și unităților de luptă, de asigurare de luptă și de asigurare de servicii, la fiecare nivel de comandă, în jos pînă la nivelul brigadă/regiment sau nivelul echivalent, inclusiv a formațiunilor și unităților de apărare antiaeriană subordonate, pînă la nivelul de regiune militară sau nivelul echivalent. Unitățile independente, la nivelul următor de comandă, sub nivelul de brigadă/regiment, subordonate direct formațiunilor peste nivelul de brigadă/regiment (de exemplu, batalioanele independente), vor fi identificate, prin informații indicînd formațiunea sau unitatea căreia se subordonează asemenea unități; și
- B) structura de comandă a forțelor sale aeriene și a aviației apărării antiaeriene, specificîndu-se

denumirea, destinația și subordonarea formațiunilor și unităților de la fiecare nivel de comandă în jos, pînă la nivelul, aripă/regiment de aviație sau nivel echivalent. Unitățile independente, la nivelul următor de comandă, sub nivelul de aripă/regiment de aviație, subordonate direct formațiunilor peste nivelul de aripă/regiment de aviație (de exemplu, escadrilă independentă), vor fi identificate prin informații indicînd formațiunea sau unitatea căreia se subordonează asemenea unități.

SECȚIUNEA A II-A

Informații privind dotările globale din fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat

1. Fiecare stat-parte va comunica celorlalte state-părți informații privind:

- A) cantitățile totale și cantitățile de tipuri privind dotările din fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat; și
- B) cantitățile totale și cantitățile pe tipuri privind dotările în tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă și piese de artilerie limitate prin tratat, în fiecare din regiunile descrise în art. IV și V ale tratatului.

SECȚIUNEA A III-A

Informații privind amplasarea, cantitățile și tipurile de armamente și echipamente convenționale din înzestrarea forțelor armate convenționale ale statelor-părți

1. Pentru fiecare din formațiunile și unitățile sale notificate conform secțiunii I, paragraful 1, subparagrafele A) și B) din prezentul protocol, precum și pentru batalioanele/escadrilele sau unitățile echivalente amplasate separat, subordonate acestor formațiuni și unități, fiecare stat-parte comunică celorlalte state-părți următoarele informații:

A) denumirea și amplasarea în timp de pace a formațiunilor și unităților sale care dețin armamente și echipamente limitate prin tratat, pentru categoriile de mai jos, incluzînd comandamentele, cu specificarea denumirii geografice și coordonatelor:

- 1) tancuri de luptă;
- 2) vehicule blindate de luptă;
- 3) piese de artilerie;
- 4) avioane de luptă; și
- 5) elicoptere de atac.

B) dotările formațiunilor și unităților sale notificate conform subparagrafului A) al prezentului paragraf, dîndu-se cantitățile (pe tipuri în cazul formațiunilor și unităților pentru nivelul divizie sau unitate echivalentă și mai jos) de armamente și echipamente convenționale menționate în subparagraful A) al acestui paragraf și despre:

- 1) elicopterele de sprijin de luptă;
- 2) elicopterele de transport neînarmate;
- 3) vehiculele blindate lansatoare de poduri, specificînd care sunt în unități active;
- 4) vehiculele aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei;
- 5) vehicule aparent transportoare blindate de trupe;
- 6) avioanele de antrenament primar;
- 7) avioanele de antrenament cu capacitate de luptă reclassificate; și
- 8) elicopterele Mi-24 R și Mi-24 K care nu fac obiectul limitărilor numerice stabilite în art. IV, paragraful 1 și art. VI ale tratatului.

C) denumirea și amplasarea normală în timp de pace a formațiunilor și unităților, altele decît cele notificate potrivit subparagrafului A) al acestui paragraf în care se află următoarele categorii de armamente și echipamente convenționale, așa cum se definesc în art. II al tratatului, specificate în Protocolul privind tipurile existente sau enumerate în Protocolul privind reclassificarea avioanelor, incluzînd comandamentele acestora, cu specificarea denumirii geografice și a coordonatelor:

- 1) elicoptere de sprijin de luptă;
- 2) elicoptere de transport neînarmate;
- 3) vehicule blindate lansatoare de poduri;
- 4) vehicule aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei;
- 5) vehicule aparent transportoare blindate de trupe;
- 6) avioane de antrenament primar;
- 7) avioane de antrenament cu capacitate de luptă reclassificate; și
- 8) elicoptere Mi-24 R și Mi-24 K, ce nu fac obiectul limitărilor numerice stabilite în art. IV, paragraful 1 și art. VI ale tratatului*); și

D) dotările din unitățile și formațiunile notificate potrivit subparagrafului C) al acestui paragraf, incluzându-se numărul (pe tipuri în situația unităților și formațiunilor la nivelul de divizie/unitate echivalentă și mai jos), pentru fiecare categorie specificată mai sus; și în cazul vehiculelor blindate lansatoare de poduri, al celor care se găsesc în unitățile active.

2. Fiecare stat-parte va comunica tuturor celorlalte state-părți informații cu privire la armamentele și echipamentele convenționale din înzestrarea forțelor armate convenționale, dar care nu sunt deținute de către trupele de uscat, forțele aeriene militare sau aviația apărării antiaeriene, specificând:

A) denumirea și amplasarea în timp de pace a formațiunilor și unităților, în jos pînă la nivelul de brigadă/regiment, aripă/regiment de aviație sau echivalente, precum și a unităților mai mici decît nivelul brigadă/regiment, aripă/regiment de aviație, care sunt amplasate separat sau sunt independente (de exemplu: batalioane, escadrilie/echivalente), în care sunt deținute armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, din categoriile de mai jos, specificîndu-se denumirea geografică și coordonatele:

- 1) tancuri de luptă;
- 2) piese de artilerie;
- 3) vehicule blindate de luptă;
- 4) avioane de luptă; și
- 5) elicoptere de atac; și

B) dotările din unitățile și formațiunile notificate potrivit subparagrafului A) al acestui paragraf, dîndu-se cantitățile (pe tipuri în situația formațiunilor și unităților la nivelul diviziei sau echivalent și mai jos) armamentelor și echipamentelor convenționale enumerate în subparagraful A) al acestui paragraf, și pentru:

- 1) elicopterele de sprijin de luptă;
- 2) elicopterele de transport neînarmate;
- 3) vehiculele blindate lansatoare de poduri, specificîndu-se care sunt unitățile active;
- 4) vehiculele aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei;
- 5) vehiculele aparent transportoare blindate de trupe;
- 6) avioanele de antrenament primar;
- 7) avioanele de antrenament cu capacități de luptă reclassificate; și
- 8) elicopterele Mi-24 R și Mi-24 K ce nu fac obiectul limitărilor numerice stabilite în art. IV, paragraful 1 și art. VI ale tratatului*).

3. Fiecare stat-parte comunică celorlalte state-părți următoarele informații:

A) amplasarea locurilor sale destinate pentru depozitare permanentă, specificînd denumirea geografică și coordonatele, precum și numărul și tipurile de armamente și echipamente convenționale din categoriile prezentate în paragraful 1, subparagrafele A) și B) ale acestei secțiuni, aflate în asemenea locuri;

B) amplasarea depozitelor sale militare ce nu fac parte organic din unitățile și formațiunile desemnate ca obiective de verificare, a unităților independente pentru întreținere și reparații, a centrelor militare de instrucție și a aerodromurilor, specificîndu-se denumirea geografică și coordonatele în care sunt prezente, permanent sau temporar, armamente și echipamente convenționale din categoriile prezentate în paragraful 1, subparagrafele A) și B) din această

secțiune, precum și dotările din aceste locuri, pe tipuri, din fiecare categorie; și
C) amplasarea locurilor în care se efectuează reducerea de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat conform Protocolului privind reducerea, specificându-se amplasarea - prin denumire geografică și coordonate, - dotările pe tipuri pentru fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat pregătite pentru reducere în asemenea locuri și indicând că acesta este un loc pentru reducere.

SECȚIUNEA A IV-A

Informații privind amplasarea și cantitățile de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, avioane de luptă, elicoptere de atac în zona de aplicare, dar care nu sunt în înzestrarea forțelor armate convenționale

1. Fiecare stat-parte va comunica informații tuturor celorlalte state-părți asupra amplasării și cantităților sale de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, elicoptere de atac și avioane de luptă prezente în zona de aplicare, care nu sunt în înzestrarea forțelor sale armate convenționale, dar care au o semnificație militară potențială.

A) În acest sens, fiecare stat-parte comunică următoarele informații:

1) în ce privește tancurile de luptă, piesele de artilerie, avioanele de luptă și elicopterele specializate de atac, precum și vehiculele blindate de luptă a infanteriei, precizate de art. XII din tratat, deținute de către organizații până la nivelul mai jos de batalion independent sau amplasat separat, sau unitate echivalentă, destinate și structurate pentru a îndeplini funcțiuni de securitate internă în timp de pace, amplasarea, inclusiv denumirea geografică și coordonatele, a locurilor în care sunt deținute asemenea armamente și echipamente, precum și cantitățile și tipurile de armamente și echipamente convenționale din aceste categorii, deținute de către fiecare asemenea organizație;

2) în ce privește transportoarele blindate de trupe, vehiculele de luptă cu armament greu și elicopterele de atac polivalente deținute de organizații destinate și structurate să îndeplinească funcții de securitate internă în timp de pace; cantitățile totale pentru fiecare categorie de asemenea armamente și echipamente din fiecare regiune sau district administrativ;

3) în ce privește tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, avioanele de luptă și elicopterele de atac, aflate în așteptarea afectării înainte de a fi declassate, în conformitate cu prevederile art. IX al tratatului, amplasarea, inclusiv denumirea și coordonatele geografice ale locurilor în care sunt deținute asemenea armamente și echipamente, precum și cantitățile și tipurile pentru fiecare loc;

4) în ce privește tancurile sale de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, avioanele de luptă și elicopterele de atac, fiecare stat-parte va comunica tuturor celorlalte state-părți, după intrarea în vigoare a tratatului și concomitent cu fiecare schimb anual de informații potrivit secțiunii a VII-a, paragraful 1, subparagraful C) din acest protocol, amplasarea locurilor în care, în mod normal, se află în total mai mare de 15 tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă și piese de artilerie sau mai mare de 5 avioane de luptă sau mai mare de 10 elicoptere de atac care sunt, potrivit art. III, paragraful 1, subparagraful E) al tratatului, în așteptare sau renovare pentru export sau reexport și sunt menținute temporar în zona de aplicare. Fiecare stat-parte va comunica tuturor celorlalte state-părți, după intrarea în vigoare a tratatului și concomitent cu fiecare schimb anual de informații, în conformitate cu secțiunea a VII-a, paragraful 1, subparagraful C) din acest protocol, numărul unor astfel de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, avioane de luptă și elicoptere de atac. Statele-părți vor conveni, în cadrul Grupului consultativ comun, asupra formei în care informațiile asupra cantităților vor fi transmise în conformitate cu această prevedere;

5) în ce privește tancurile sale de luptă și vehiculele blindate de luptă care au fost reduse și sunt în așteptarea conversiunii potrivit secțiunii a VIII-a a Protocolului privind reducerea, amplasarea, inclusiv denumirea geografică și coordonatele, a locurilor în care sunt ținute asemenea armamente și echipamente, precum și numărul și tipurile pentru fiecare loc; și

6) în ce privește tancurile sale de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, avioanele de luptă și elicopterele de atac, care sunt utilizate exclusiv în scopuri de cercetare și dezvoltare, conform art. III, paragraful 1, subparagraful B), al tratatului, fiecare stat-parte comunică tuturor celorlalte state-părți, după intrarea în vigoare a tratatului și concomitent cu fiecare schimb anual de informații, potrivit secțiunii a VII-a, paragraful 1, subparagraful C) din prezentul protocol, numărul total pentru fiecare categorie din aceste armamente și echipamente convenționale.

SECȚIUNEA A V-A

Informații privind obiectivele de verificare și locurile declarate

1. Fiecare stat-parte comunică tuturor celorlalte state-părți informații privind obiectivele de verificare, inclusiv numărul total și denumirea pentru fiecare obiectiv de verificare, precum și o enumerare a locurilor sale declarate, așa cum sunt definite în secțiunea I din Protocolul privind inspecțiile, asigurând următoarele informații privind fiecare loc:

A) denumirea locului și amplasarea, inclusiv denumirea și coordonatele geografice;

B) denumirea tuturor obiectivelor de verificare din acel loc, așa cum se arată în secțiunea I, paragraful 1, subparagraful J) din Protocolul privind inspecțiile, înțelegându-se că elementele subordonate la următorul nivel de comandă mai jos de brigadă/regiment sau aripă/regiment de aviație situate în vecinătate unul de altul sau de comandamentul imediat superior al acestor elemente pot fi socotite nu ca locuri situate separat, dacă distanța între astfel de batalioane/escadrile sau echivalente amplasate separat sau care le separă de comandamentele lor nu depășește 15 km;

C) cantitățile totale pe tipuri de armamente și echipamente convenționale aflate în serviciul forțelor armate convenționale din fiecare categorie specificată în secțiunea a III-a prezentului protocol, deținute în acel loc și pentru fiecare obiectiv de verificare, precum și pentru cele aparținând oricărui alt obiectiv de verificare amplasat într-un alt loc declarat, specificându-se denumirea pentru fiecare asemenea obiectiv de verificare;

D) în plus, pentru fiecare asemenea locuri declarate, cantitățile de armamente și echipamente convenționale care nu sunt în înzestrarea forțelor armate convenționale, indicându-se:

1) tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, avioanele de luptă și elicopterele de atac în așteptarea afectării după declasare în conformitate cu prevederile art. IX din tratat sau reduse în așteptarea conversiunii, potrivit Protocolului privind reducerea; și

2) tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, avioanele de luptă și elicopterele de atac deținute de către organizații destinate și structurate pentru a îndeplini funcții de securitate internă în timp de pace;

E) locurile declarate care dețin tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, avioane de luptă sau elicoptere de atac, în așteptare sau renovare pentru export sau reexport și menținute temporar în zona de aplicare sau utilizate exclusiv pentru cercetare și dezvoltare, și cantitățile totale din fiecare categorie în acel loc; și

F) punctul (punctele) de intrare/ieșire asociate fiecărui loc declarat, inclusiv denumirea geografică și coordonatele.

SECȚIUNEA A VI-A

Informații privind amplasarea locurilor din care au fost retrase armamentele și echipamentele convenționale

1. Fiecare stat-parte va comunica anual tuturor celorlalte state-părți o dată cu schimbul anual de informații, conform secțiunii a VII-a, paragraful 1, subparagraful C) din acest protocol, informații privind amplasarea locurilor ce fuseseră notificate anterior ca locuri declarate, din care, toate armamentele și echipamentele convenționale din categoriile specificate în secțiunea a II-a, paragraful 1 din acest protocol au fost retrase pînă la semnarea tratatului și dacă asemenea locuri continuă să fie utilizate de către forțele armate convenționale ale acelui stat-parte. Amplasarea

acestor locuri se va notifica timp de 3 ani, după o asemenea retragere.

SECȚIUNEA A VII-A

Graficul comunicării informațiilor din secțiunile I-V ale prezentului protocol

1. Fiecare stat-parte comunică celorlalte state-părți informațiile din secțiunile I-V ale prezentului protocol, după cum urmează:

- A) la semnarea prezentului tratat, informațiile efective la acea dată și nu mai târziu de 90 de zile după semnarea tratatului, fiecare stat-parte va comunica tuturor celorlalte state-părți, în cadrul Grupului consultativ comun, toate corecțiile necesare la informațiile comunicate potrivit secțiunilor a III-a, a IV-a și a V-a ale acestui protocol. Se va considera că aceste informații corectate au fost comunicate la semnarea tratatului, fiind valabile la acea dată;
- B) la 30 de zile după intrarea în vigoare a prezentului tratat informațiile valabile la acea dată;
- C) la 15 decembrie ale anului în care tratatul intră în vigoare (în afară de cazul în care intrarea în vigoare se produce într-o perioadă de 60 de zile față de 15 decembrie și, după aceea, la 15 decembrie ale fiecărui an, informații valabile la 1 ianuarie al anului următor; și
- D) după terminarea perioadei de reducere de 40 de luni, precizată de art. VIII din prezentul tratat, informațiile valabile la acea dată.

SECȚIUNEA A VIII-A

Informații privind schimbările în structurile organizatorice sau în nivelurile forțelor

1. Fiecare stat-parte va notifica tuturor celorlalte state-părți:

- A) orice modificare permanentă în structura organizatorică a forțelor sale armate convenționale, în zona de aplicare, notificată potrivit secțiunii I din prezentul protocol, cu cel puțin 42 de zile înaintea acestei modificări; și
- B) orice modificare cu 10 la sută sau mai mult în oricare dintre categoriile de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat ale oricăreia din formațiunile și unitățile de luptă, de asigurare de luptă și de asigurare de servicii, pînă la nivelul de brigadă/regiment, aripă/regiment de aviație, batalion/escadrilă independentă sau amplasată separat, sau nivelul echivalent, notificate potrivit secțiunii a III-a, paragraful 1, subparagrafele A) și B) și paragraful 2, subparagrafele A) și B) din acest protocol, produsă de la ultimul schimb anual de informații. Asemenea notificare se face nu mai tîrziu de 5 zile după ce se produce o astfel de modificare, indicîndu-se dotarea actuală, după modificările notificate.

SECȚIUNEA A IX-A

Informații privind introducerea sau scoaterea din înzestrarea forțelor armate convenționale ale unui stat-parte a armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat

1. Fiecare stat-parte comunică celorlalte state-părți, după intrarea în vigoare a tratatului și o dată cu fiecare schimb anual de informații, așa cum este specificat în secțiunea a VII-a, paragraful 1, subparagraful C) din acest protocol:

- A) informații globale privind numărul și tipurile de armamente și echipamente limitate prin tratat care au intrat în înzestrarea forțelor sale armate convenționale, în zona de aplicare, în cele 12 luni precedente; și
- B) informații globale asupra numărului și tipurilor de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat care au fost scoase din înzestrarea forțelor armate convenționale, în zona de aplicare, în cele 12 luni precedente.

SECȚIUNEA A X-A

Informații privind intrarea și ieșirea din zona de aplicare

a armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat aflate în înzestrarea forțelor armate ale statelor-părți

1. Fiecare stat-parte va comunica anual tuturor celorlalte state-părți, după intrarea în vigoare a tratatului și o dată cu fiecare schimb anual de informații, potrivit secțiunii a VII-a, paragraful 1, subparagraful C) din acest protocol:

A) informații globale privind numărul și tipurile pentru fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat din înzestrarea forțelor armate convenționale, care au intrat în zona de aplicare în ultimele 12 luni, indicând dacă aceste armamente și echipamente au fost organizate în formațiuni sau unități;

B) informații globale privind numărul și tipurile pentru fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, din înzestrarea forțelor armate convenționale care au fost scoase din zona de aplicare în ultimele 12 luni și care sunt permanent în afara acesteia, precum și ultimele amplasamente în zona de aplicare notificate pentru aceste armamente și echipamente convenționale; și

C) armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat din înzestrarea forțelor armate convenționale, în zona de aplicare, care au ieșit și au reintrat în zona de aplicare, inclusiv pentru scopuri cum ar fi instrucție sau activități militare în cadrul unei perioade de 7 zile, nu vor face obiectul prevederilor privind comunicarea din această secțiune.

SECȚIUNEA A XI-A

Armamente și echipamente convenționale în tranzit prin zona de aplicare

1. Prevederile prezentului protocol nu se aplică armamentelor și echipamentelor convenționale care sunt în tranzit prin zona de aplicare, dintr-un amplasament din afara zonei de aplicare spre o destinație finală în afara zonei de aplicare. Armamentele și echipamentele convenționale din categoriile specificate în secțiunea a III-a a prezentului protocol, care intră în zona de aplicare în tranzit, vor fi comunicate potrivit prezentului protocol, dacă acestea rămân în zona de aplicare pentru o perioadă mai mare de 7 zile.

SECȚIUNEA A XII-A

Formularele pentru comunicarea informațiilor

1. Fiecare stat-parte comunică tuturor celorlalte state-părți informațiile specificate în acest protocol în conformitate cu procedurile prevăzute în art. XVII al tratatului și în anexa la acest protocol privind formularele. În conformitate cu art. XVI, paragraful 5 din tratat, modificările la anexa privind formularele vor fi destinate îmbunătățirii numai a unor chestiuni minore de natură tehnică.

SECȚIUNEA A XIII-A

Alte notificări în conformitate cu tratatul

1. După semnarea tratatului și înainte de intrarea sa în vigoare, Grupul consultativ comun va elabora un document în legătură cu notificările cerute de tratat. Un astfel de document va enumera toate notificările, specificându-se acelea ce vor fi făcute conform art. XVII al tratatului și va cuprinde, dacă va fi necesar, formulare adecvate pentru astfel de notificări. Potrivit art. XVI, paragraful 5 din tratat, modificările la acest document, inclusiv ale formularelor, vor fi considerate îmbunătățiri ale viabilității și eficienței tratatului, nefiind vorba decât de chestiuni minore de natură tehnică.

A N E X Ă
privind formularele pentru schimbul de informații

1. Fiecare stat-parte comunică informații tuturor celorlalte state-părți, în conformitate cu Protocolul privind schimbul de informații, denumit în continuare protocol, folosind formularele specificate în această anexă. Informațiile din fiecare tabel vor fi tipărite mecanic sau electronic, în una din cele șase limbi oficiale ale Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa. În fiecare tabel (coloana a)), fiecare intrare de date primește un număr curent de ordine.
2. Fiecare set de tabele va începe cu o filă-copertă pe care se trece numele statului-parte care comunică, limba în care s-au întocmit tabelele, data la care tabelele trebuie să fie comunicate și data la care informațiile conținute în tabele sunt efective.

SECȚIUNEA I
Informații privind structura trupelor de uscat, forțelor aeriene
și a aviației apărării antiaeriene, în zona de aplicare

1. În conformitate cu secțiunea I a protocolului, fiecare stat-parte va transmite informații cu privire la structura de comandă a trupelor sale de uscat, inclusiv a formațiunilor și unităților de apărare antiaeriană subordonate regiunii militare sau nivelului echivalent și mai jos, forțelor aeriene și aviației apărării antiaeriene sub forma a două tabele de date ierarhic distincte, așa cum se menționează în tabelul I.
 2. Completarea datelor începe de la cel mai înalt nivel și continuă pentru fiecare eșalon de comandă, în jos, până la nivelul de brigadă/regiment, batalion independent și aripă/regiment de aviație, escadrilă independentă sau echivalentul acestora. De exemplu, o regiune militară/armată/corp de armată vor fi urmate de toate regimentele independente, batalioane independente, depozite, poligoane de instrucție subordonate, apoi fiecare divizie subordonată cu regimentele/batalioanele sale independente. După ce toate organismele subordonate sunt enumerate, se va începe cu următoarea regiune militară/armată corp de armată. O procedură identică se aplică și pentru forțele aeriene și aviația apărării antiaeriene.
- A) Fiecare organism se va identifica (coloana b) printr-un indice unic (de exemplu, numărul de înregistrare al formațiunii sau unității), care se folosește pentru acest organism în tabelele următoare și în toate schimburile de informații ulterioare; denumirea sa națională (adică, numele), (coloana c); și, în cazul diviziilor, regimentelor/brigăzilor, batalioanelor independente și al aripilor/regimentelor de aviație, escadrilelor independente sau organismelor echivalente, unde este cazul, prin tipul de formațiune sau unitate (adică: infanterie, tancuri, artilerie, de vânătoare, de bombardament, de sprijin). B) Pentru fiecare organism, se indică două niveluri de comandă, în zona de aplicare, imediat superioare celui organism (coloanele d și e).

Tabelul I.

Organizarea de comandă a trupelor de uscat, forțelor aeriene
și aviației apărării antiaeriene ale (statul-parte), valabilă la (data)

Nr. crt.	Nr. de înregistrare al formațiunii sau al unității	Denumirea formațiunii sau unității	Subordonarea Primul eșalon superior	Al doilea eșalon superior
a)	b)	c)	d)	e)

SECȚIUNEA A II-A

**Informații privind dotările totale în armamente și echipamente
convenționale supuse limitărilor numerice, așa cum este prevăzut
în articolele IV și V ale tratatului**

1. Potrivit secțiunii a II-a din prezentul protocol, fiecare stat-parte comunică date privind dotările totale pe tipuri de tancuri de luptă; vehicule blindate de luptă și piese de artilerie (Tabelul II A), supuse limitărilor numerice prevăzute în art. IV și V ale tratatului (coloana b) și privind dotările totale pe tipuri de avioane de luptă și elicoptere de atac (Tabelul II B), supuse limitelor numerice prevăzute în art. IV al tratatului (coloana b).
2. Datele asupra vehiculelor blindate de luptă includ numărul total pentru vehiculele de luptă cu armament greu, vehiculele blindate de luptă ale infanteriei și transportoarele blindate de trupe, precum și numărul lor (coloana f/e) și tipul (coloana e-d) pentru fiecare dintre aceste subcategorii (coloana d/c).
3. În cazul tancurilor de luptă, vehiculelor blindate de luptă, pieselor de artilerie și vehiculelor blindate lansatoare de poduri, depozitate în conformitate cu art. X al tratatului, se va specifica numărul total al unor asemenea echipamente din locurile destinate pentru depozitare permanentă (coloana g).

Tabelul II A

**Dotările totale în tancuri de luptă, vehicule blindate
de luptă și piese de artilerie, supuse limitării numerice,
ale (statul-parte) valabile la (data)**

nr. crt.	Zona	Categoria	Subcategoria	Tipul	Numărul total (inclusiv cele din locurile desemnate pentru depozitarea permanentă)	Numărul de localuri destinate pentru depozitarea permanentă
a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)

Tabelul II B

**Dotările totale în avioane de luptă și elicoptere de atac,
supuse limitării numerice ale (statul-parte), valabile la (data)**

Nr. crt.	Categoria	Subcategoria	Tipul	Numărul total
a)	b)	c)	d)	e)

SECȚIUNEA A III-A

**Informații privind amplasarea, cantitățile și tipurile de
armamente și echipamente convenționale din înzestrarea
forțelor armate convenționale**

1. Fiecare stat-parte va comunica datele ierarhice completate pentru toate organismele trupelor de uscat, forțelor aeriene și aviației apărării antiaeriene, în conformitate cu secțiunea a III-a, paragraful 1, subparagraful B, a prezentului protocol, pentru formațiunile și unitățile prevăzute în secțiunea a III-a, paragraful 2, a protocolului și locurile unde sunt amplasate armamente și echipamente convenționale, așa cum se specifică în secțiunea a III-a, paragraful 3, a protocolului.

2. Pentru fiecare organism și loc de amplasare, informațiile vor reflecta:

A) numărul de înregistrare al formațiunii sau unității (coloana b) și denumirea organismului (coloana c) incluse în tabelul I. Batalioanelor/escadrelor amplasate separat, specificate potrivit paragrafului I al acestei secțiuni, formațiunilor și unităților raportate conform secțiunii a III-a, paragraful 1, subparagraful B) și locurilor de amplasare menționate conform secțiunii a III-a, paragraful 1, subparagraful C, a prezentului protocol li se vor da, de asemenea, un număr unic de înregistrare al formațiunii sau unității (coloana b) și denumirea lor națională (adică, numele), (coloana c). Poziția lor în tabel va reflecta subordonarea acestora, cu excepția formațiunilor și unităților notificate conform secțiunii a III-a, paragraful 1, subparagraful B) a prezentului protocol, care vor fi specificate împreună la sfârșitul tabelelor:

1) locurile destinate pentru depozitare permanentă se identifică prin abrevierea D.P.S.S., urmată de denumirea națională; și

2) locurile pentru reducere se identifică prin nota "Reducere", urmată de denumirea națională;

B) amplasarea (coloana d), incluzînd denumirea geografică și coordonatele, detaliate pînă la zeci de secunde. Pentru locurile unde se află forțe staționate se include, de asemenea, și statul-parte gazdă;

C) pentru fiecare eșalon de comandă, de la cel mai înalt în jos, pînă la eșalonul de divizie/divizie de aviație, numărul total al armamentelor și echipamentelor convenționale pentru fiecare categorie (coloanele f - m/l). De exemplu, existentul total al unei divizii reprezintă suma dotărilor la toate organismele sale subordonate; și

D) pentru fiecare eșalon de comandă de la eșalon divizie și mai jos, așa cum se specifică în paragraful 1 al acestei secțiuni se prezintă separat numărul de armamente și echipamente convenționale pe tipuri, sub capetele de coloană specificate în tabelele III A și III B (coloanele f - m/l).

În coloana pentru vehiculele blindate de luptă din tabelul III A (coloana g), se prezintă separat subcategoriile (adică: transportoarele blindate de trupe, vehiculele blindate de luptă a infanteriei, vehiculele de luptă cu armament greu). În coloana elicopterelor de atac (coloana k/i), subcategoriile (adică: specializate de atac, de atac polivalente) se prezintă separat. Coloana l) intitulată "altele", din tabelul III B va include tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, vehiculele aparent transportoare blindate de trupe, vehiculele aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei și vehiculele blindate lansatoare de poduri, aflate, dacă este cazul, în înzestrarea forțelor aeriene și aviației apărării antiaeriene.

Tabelul III A

**Informații privind amplasarea, numărul și tipurile de armamente
și echipamente convenționale, furnizate conform secțiunii a III-a
din Protocolul privind schimbul de informații, ale (statul-parte),
valabile la (data)**

Nr. crt.	Nr. de înregis-trare al formațiunii sau unității	Denumirea formațiunii sau unității	Amplasarea în timp de pace	Nefolosite	Tancuri de luptă	Vehicule blindate de luptă	Vehicule aparent transportoare blindate de trupe și vehicule aparent vehicule blindate de luptă	Artilerie	Vehicule blindate lansatoare de poduri	Elicoptere de atac	Elicoptere de sprijin de luptă	Ellico-ptere de transport neînarmate
a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	m)

Tabelul III B

Informații privind amplasarea, numărul și tipurile de armamente

**și echipamente convenționale specificate în secțiunea a III-a
din Protocolul privind schimbul de informații, ale (statul-parte),
valabile la (data)**

Nr.crt.	Nr. de înregistrare al unității sau formațiunii	Denumirea formațiunii sau unității	Amplasarea în timp de pace	Neofosite	Avioane de luptă	Avioane de antrenament cu capacitatea de luptă reclasificate	Avioane de antrenament primar	Elicoptere de atac	Elicoptere de sprijin de luptă	Elicoptere de transport neînarmate	Altele
a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)

SECȚIUNEA A IV-A

**Informații privind armamentele și echipamentele convenționale
ce nu sunt în înzestrarea forțelor armate convenționale potrivit
secțiunii a IV-a a Protocolului privind schimbul de informații**

1. Potrivit secțiunii a IV-a din protocol, fiecare stat-parte comunică informații privind amplasarea, numărul și tipul de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, avioane de luptă și elicoptere de atac, prezente în zona de aplicare, dar care nu sunt în înzestrarea forțelor sale armate convenționale.

2. Pentru fiecare amplasare, informațiile trebuie să cuprindă:

A) prevederea din secțiunea a IV-a a protocolului, conform căreia se transmit informațiile (coloana b);

B) amplasarea (coloana c):

1) în privința armamentelor și echipamentelor convenționale notificate potrivit secțiunii a IV-a, paragraful 1, subparagraful A), sub-subparagrafele 1), 3) și 5), a protocolului, denumirea geografică și coordonatele precise, pînă la zecile de secunde, cele mai apropiate ale locurilor conținînd astfel de echipamente; și

2) în privința armamentelor și echipamentelor convenționale comunicate potrivit secțiunii a IV-a, paragraful 1, subparagraful A), sub-subparagraful 2), a protocolului, denumirea națională a regiunii sau districtului administrativ unde se găsesc astfel de echipamente;

C) în privința armamentelor și echipamentelor comunicate potrivit secțiunii a IV-a, paragraful 1, subparagraful A), sub-subparagrafele 1) și 2) din protocol, denumirea la nivel național a organismelor care dețin echipamentele specificate (coloana c); și

D) pentru fiecare amplasament, numărul, pe tipuri, sub capetele de coloană indicate în tabelul IV (coloanele d-h), cu următoarea excepție:

pentru armamentele și echipamentele convenționale comunicate potrivit secțiunii a IV-a, paragraful 1, subparagraful A), sub-subparagraful 2) din protocol, numai cantitățile din fiecare categorie vor fi transmise numai pentru regiunea sau districtul administrativ specificat (coloana c).

Tabelul IV

**Informații privind amplasarea armamentelor și echipamentelor
convenționale, comunicate în conformitate cu secțiunea a IV-a
a Protocolului privind schimbul de informații, ale (statul-parte),
valabile la (data)**

Nr. crt.	Prevederea din protocol	Amplasarea	Tancuri de luptă	Vehicule blindate de luptă	Artilerie	Elicoptere de atac	Avioane de luptă
a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)

--	--	--	--	--	--	--	--

SECȚIUNEA A V-A

Informații privind obiectivele de verificare și locurile declarate

1. Potrivit secțiunii a V-a a protocolului, fiecare stat-parte transmite un tabel cu obiectivele sale de verificare și cu locurile declarate, definite în secțiunea I din Protocolul privind inspecțiile. Locurile declarate (Tabelul V) vor fi enumerate în ordine alfabetică.

2. Informațiile privind fiecare loc declarat includ:

A) un indice unic (adică, numărul de înregistrare al locului declarat), (coloana b), care se folosește pentru acel loc în toate schimburile următoare de informații;

B) denumirea și amplasarea locului, folosindu-se denumirea geografică și coordonatele, detaliate pînă la zecile de secunde cele mai apropiate (coloana c). Pentru locurile care conțin obiective de verificare ale forțelor staționate se va include, de asemenea, și statul-parte gazdă;

C) punctul (punctele) de intrare/ieșire asociate cu acest loc declarat (coloana d);

D) un număr unic de ordine, denumirea și numărul de înregistrare pentru formațiunile și unitățile tuturor obiectivelor de verificare aflate la locul declarat, așa cum se specifică în secțiunea a III-a a acestei anexe (coloana e). Numerele unice de ordine vor fi astfel stabilite, încît numărul alocat ultimului obiectiv de verificare care apare în listă să fie egal cu numărul total al obiectivelor de verificare ale statului-parte; și

E) numărul total de armamente și echipamente convenționale din fiecare categorie menționată în secțiunea a III-a a protocolului, deținute la locul declarat pentru fiecare obiectiv de verificare (coloanele f-p), specificîndu-se în plus:

1) armamentele și echipamentele convenționale deținute din fiecare categorie, la locul declarat, aparținînd unui obiectiv de verificare amplasat în alt loc declarat, specificîndu-se denumirea și numărul de înregistrare al formațiunii sau unității pentru fiecare asemenea obiectiv de verificare (coloana e); și

2) armamentele și echipamentele convenționale care nu aparțin unui obiectiv de verificare vor fi identificate cu următoarele notații, imediat după/sub fiecare astfel de intrări în coloanele f-p:

a) echipamentele deținute de organisme desemnate și structurate să îndeplinească funcții de securitate internă în timp de pace, cu notația "securitate";

b) echipamente declasate, cu notația "declasate";

c) echipamentele care așteaptă sau sunt în curs de renovare pentru export sau reexport, cu notația "export";

d) echipamentele reduse, așteptînd conversiunea, cu notația "reduc"; și

e) echipamentele folosite în exclusivitate pentru cercetare și dezvoltare, cu notația "cercetare".

Tabelul V

Informații privind obiectivele de verificare și locurile declarate, ale (statul-parte), valabile la (data)

Nr. crt.	Nr. de înregistrare al locului declarat	Amplasare	Punctul de intrare/ieșire	Obiectivul de verificare	Tancuri de luptă	Vehicule blindate de luptă	Vehicule aparent transportoare de trupe și vehicule aparent vehicule de luptă ale infanteriei	Artilerie	Vehicule blindate lansatoare de poduri	Elicoptere de atac	Elicoptere de sprijin de luptă	Elicoptere de transport neînarmate	Avioane de luptă	Avioane de antrenament cu capacitatea de luptă reclassificate	Avioane de antrenament primar
a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	m)	n)	o)	p)

3. Fiecare stat-parte va comunica o listă a punctelor de intrare-ieșire (Tabelul VI). Lista va alocă un

indice numeric unic de identificare (coloana b), care se folosește pentru a indica punctul/punctele de intrare/ieșire pentru fiecare loc comunicat, potrivit paragrafului 2, subparagraful C), al acestei secțiuni. Amplasarea se specifică prin denumirea geografică (coloana c) și coordonate detaliate până la zecile de secunde cele mai apropiate (coloana d). Se specifică, de asemenea, tipul (tipurile) de transport acceptabile - "aeriane", "pe apă", "terestre" - pentru fiecare punct de intrare/ieșire (coloana e).

Tabelul VI

Punctele de intrare/ieșire, ale (statul-parte), valabile la (data)

Nr. crt.	Nr. de înregistrare al punctului de intrare/ieșire	Denumirea punctului de intrare/ieșire	Amplasarea	Tipul (Tipurile)
a)	b)	c)	d)	e)

P R O T O C O L
privind inspecțiile

Statele-părți convin procedurile și alte prevederi ce reglementează efectuarea inspecțiilor, în conformitate cu art. XIV din Tratatul cu privire la forțele armate convenționale în Europa, din 19 noiembrie 1990, denumit în continuare tratat.

SECȚIUNEA I
Definiții

1. Pentru scopurile acestui tratat:

A) Termenul stat-parte inspectat înseamnă un stat-parte pe al cărui teritoriu se efectuează o inspecție, în conformitate cu art. XIV al prezentului tratat:

1) în cazul locurilor de inspecție în care se află numai armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat ale unui stat-parte care staționează, acel stat-parte care staționează își va exercita, în conformitate cu prevederile prezentului protocol, drepturile și obligațiile statului-parte inspectat, stipulate în prezentul protocol, pe durata inspecției efectuate la locul de inspecție în care se află armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat; și

2) în cazul locurilor de inspecție în care se află armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat aparținând mai multor state-părți, fiecare din aceste state-părți își va exercita, în conformitate cu prevederile acestui protocol, față de propriile lui armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, drepturile și obligațiile statului-parte inspectat, stipulate în prezentul protocol, pe durata inspecției efectuate la locul de inspecție în care se află armamentele și echipamentele sale convenționale limitate prin tratat.

B) Termenul stat-parte care staționează înseamnă un stat-parte care staționează armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, din înzestrarea forțelor sale armate convenționale, în afara teritoriului său național, dar în zona de aplicare.

C) Termenul stat-parte gazdă înseamnă statul-parte care primește pe teritoriul său, în zona de aplicare, armamente și echipamente convenționale din înzestrarea forțelor armate convenționale ale unui alt stat-parte, staționate de către acel stat-parte.

D) Termenul stat-parte care inspectează înseamnă statul-parte care solicită și, ca urmare, este răspunzător de desfășurarea unei inspecții.

E) Termenul inspector înseamnă o persoană desemnată de către unul din statele-părți să efectueze o inspecție și care figurează pe lista de inspectori acceptată a acelui stat-parte, potrivit prevederilor secțiunii a III-a a prezentului protocol.

F) Termenul membru al echipajului de transport înseamnă o persoană care îndeplinește îndatoriri legate de exploatarea mijlocului de transport și care este inclusă pe lista acceptată a membrilor echipajului de transport a unui stat-parte, potrivit prevederilor secțiunii a III-a a prezentului protocol.

G) Termenul echipă de inspecție înseamnă un grup de inspectori desemnați de către statul-parte care inspectează să desfășoare o anumită inspecție.

H) Termenul echipă de însoțire înseamnă un grup de persoane desemnate de către un stat-parte inspectat să-i însoțească și să-i asiste pe inspectorii care desfășoară o anumită inspecție, precum și să-și asume alte responsabilități, așa cum se prevede în prezentul protocol. În cazul inspectării unor armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat aparținând statului-parte care staționează, echipa de însoțire va include persoane desemnate deopotrivă de către statele-părți gazdă și care staționează, dacă nu se convine altfel între acestea.

I) Termenul loc de inspecție înseamnă o zonă, un loc sau o amenajare unde se efectuează o inspecție:

J) Termenul obiectiv de verificare înseamnă:

1) orice formațiune sau unitate la nivelul organizatoric de brigadă/regiment, aripă/regiment de aviație, batalion/divizion de artilerie independent, escadrilă independentă sau echivalentă, precum și orice batalion/escadrilă amplasate independent sau unități echivalente, la următorul nivel de comandă, mai jos de brigadă/regiment, aripă/regiment de aviație, care dețin armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, într-un loc notificat potrivit secțiunii a III-a paragraful 1, subparagraful A) din Protocolul privind schimbul de informații;

2) orice loc desemnat pentru depozitare permanentă, loc militar de depozitare care nu face parte din structura formațiunilor și unităților menționate în sub-subparagraful 1) al acestui subparagraf, unitate independentă de reparații și întreținere, centru de instrucție sau aerodrom, la care sunt prezente, permanent sau de regulă, armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, fiind notificare potrivit secțiunii a III-a, paragraful 3, subparagrafele A) și B) din Protocolul privind schimbul de informații;

3) un loc pentru reducerea armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat, așa cum s-a notificat potrivit secțiunii a III-a, paragraful 3, subparagraful C), a Protocolului privind schimbul de informații;

4) în situația unităților mai jos de nivelul de batalion, care dețin armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat și sunt subordonate direct unei unități sau formațiuni peste nivelul de brigadă/regiment/unitate echivalentă, acea unitate sau formațiune căreia i se subordonează unități mai mici de nivelul batalion va fi considerată obiectiv de verificare, chiar dacă ea nu are unități sau formațiuni subordonate de nivelul brigadă/regiment/unitate echivalentă; și

5) o formațiune sau unitate care deține armamente și echipamente convenționale aflate sub incidența tratatului, dar care nu sunt în înzestrarea forțelor armate convenționale ale unui stat-parte, nu se consideră a fi obiectiv de verificare.

K) Termenul aerodrom militar înseamnă un complex militar permanent în care, chiar dacă nu există un obiectiv de verificare, se efectuează în mod obișnuit acțiuni frecvente, cum ar fi, de exemplu, decolarea și aterizarea a cel puțin 6 avioane de luptă sau elicoptere de luptă limitate prin tratat sau obiect de inspecție în interior.

L) Termenul centru de instrucție înseamnă o amenajare care nu conține neapărat un obiectiv de verificare, dar în care o unitate sau subunitate militară, utilizând cel puțin 30 de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, sau mai mult de 12 din oricare categorie anume de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, este organizată pentru a instrui efective militare.

M) Termenul depozit militar care nu este în organica formațiunilor și unităților identificate ca obiective de verificare înseamnă orice depozit, altul decât depozitele permanente sau locurile subordonate organismelor destinate și structurate pentru îndeplinirea unor funcții de securitate internă, deținând armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, indiferent de statutul

lor organizatoric sau operativ. Armamentele și echipamentele convenționale existente în asemenea locuri reprezintă o parte din dotările permise ce se calculează pentru unitățile active în conformitate cu art. IV al prezentului tratat.

N) Termenul loc declarat înseamnă o amenajare sau un loc precis delimitat geografic, care conține unul sau mai multe obiective de verificare. Un loc declarat constă în întregul teritoriu, în interiorul unei limite sau al unor limite artificiale sau naturale, precum și teritoriul asociat conținând poligoane de tragere, zone de instrucție, zone de întreținere și depozitare, elidromuri și amenajări de încărcare pe calea ferată, în care se află permanent sau de regulă tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, elicoptere de luptă, avioane de luptă, avioane de antrenament cu capacitate de luptă reclassificate, vehicule aparent transportoare blindate de trupe, vehicule aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei sau vehicule blindate lansatoare de poduri.

O) Termenul zonă specificată înseamnă orice zonă pe teritoriul unui stat-parte, în zona de aplicare, alta decât un loc de inspecție potrivit secțiunilor a VII-a, a IX-a sau a X-a din acest protocol în care se efectuează o inspecție la cerere, potrivit secțiunii a VIII-a din acest protocol. O zonă specificată nu va depăși 65 de km². O linie dreaptă dintre oricare două puncte din această zonă nu va depăși 16 km.

P) Termenul punct sensibil înseamnă orice echipament, clădire sau loc care a fost desemnat ca sensibil de către statul-parte inspectat sau de către statul-parte care exercită drepturile și obligațiile statului-parte inspectat, prin intermediul echipei de însoțire, și la care accesul sau survolul pot fi amânate, limitate sau refuzate.

Q) Termenul punct de intrare/ieșire înseamnă un punct desemnat de către statul-parte pe al cărui teritoriu urmează să se efectueze o inspecție, prin care echipele de inspecție și echipajele de transport sosesc pe teritoriul acelui stat-parte și prin care ele părăsesc teritoriul acelui stat-parte.

R) Termenul perioadă de ședere în țară înseamnă timpul total petrecut continuu pe teritoriul statului-parte unde se efectuează o inspecție de către o echipă de inspecție, pentru inspecții în conformitate cu secțiunile a VII-a și a VIII-a din acest protocol, de la sosirea echipei de inspecție la punctul de intrare/ieșire până la înapoierea echipei de inspecție la un punct de intrare/ieșire, după terminarea ultimei inspecții de către acea echipă de inspecție.

S) Termenul perioadă de validare a datelor de bază înseamnă, în scopul calculării cotelor de inspecție, perioada de timp stabilită reprezentând primele 120 de zile care urmează intrării în vigoare a prezentului tratat.

T) Termenul perioadă de reducere înseamnă, în scopul calculării cotelor de inspecție, perioada de timp a primilor trei ani care urmează perioadei inițiale de validare de 120 de zile.

U) Termenul perioadă de validare a nivelurilor rămase înseamnă, în scopul calculării cotelor de inspecție, perioada dată, de 120 de zile, care urmează perioadei de reducere de 3 ani.

V) Termenul perioadă rămasă înseamnă, pentru scopul calculării cotelor de inspecție, perioada dată care urmează perioadei de validare a nivelurilor restante de 120 de zile, și pentru restul duratei de aplicare a tratatului.

W) Termenul cotă pasivă de inspecții la locuri declarate înseamnă, numărul total de inspecții la obiective de verificare, potrivit secțiunii a VII-a a acestui protocol, pe care fiecare stat-parte este obligat să le primească, într-o anumită perioadă de timp, la locurile de inspecție unde sunt amplasate obiectivele sale de verificare.

X) Termenul cotă pasivă de inspecții la cerere înseamnă numărul maxim de inspecții la cerere în zonele specificate, în conformitate cu secțiunea a VIII-a a acestui protocol, pe care fiecare stat-parte cu teritoriu în zona de aplicare este obligat să le primească într-o anumită perioadă de timp.

Y) Termenul cotă activă de inspecții înseamnă numărul total de inspecții, potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol, pe care fiecare stat-parte este îndreptățit să le efectueze într-o anumită perioadă de timp.

Z) Termenul loc de certificare înseamnă un loc desemnat cu claritate, unde se desfășoară certificarea elicopterelor de atac polivalente recategorisite și a avioanelor de antrenament cu capacitate de luptă reclassificate, în conformitate cu Protocolul privind recategorisirea elicopterelor

și cu Protocolul privind reclasificarea avioanelor.

AA) Termenul perioadă calendaristică de raportare înseamnă o perioadă de timp stabilită, în zile, în care se intenționează să se desfășoare reducerea unui număr planificat de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat în conformitate cu art. VIII al tratatului.

SECȚIUNEA A II-A

Obligații generale

1. În scopul asigurării verificării îndeplinirii prevederilor tratatului, fiecare stat-parte va facilita efectuarea inspecțiilor în conformitate cu prevederile prezentului protocol.
2. În cazul armamentelor și echipamentelor convenționale din înzestrarea forțelor armate convenționale ale unui stat-parte, staționate în zona de aplicare în afara teritoriului național, statul-parte gazdă și statul-parte care staționează vor asigura, în spiritul cooperării și îndeplinirii responsabilităților proprii, aplicarea prevederilor prezentului protocol. Statul-parte care staționează poartă întreaga răspundere pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin tratat în ceea ce privește armamentele și echipamentele sale convenționale din înzestrarea forțelor sale armate convenționale, staționate pe teritoriul statului-parte gazdă.
3. Echipa de însoțire se află sub responsabilitatea statului-parte inspectat:
 - A) în cazul locurilor de inspecție unde există armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat aparținând numai statului-parte care staționează și care se află sub comanda acestui stat-parte, echipa de însoțire va fi subordonată unui reprezentant al statului-parte care staționează, pe toată durata inspecției, în cadrul locului de inspecție unde se află armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat, aparținând statului-parte care staționează; și
 - B) în cazul locurilor de inspecție unde există armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat care aparțin atât statului-parte gazdă, cât și statului-parte care staționează, echipa de însoțire va fi formată din reprezentanți ai ambelor state-părți, atunci când armamentele și echipamentele convenționale limitate prin tratat care se inspectează aparțin de fapt statului-parte care staționează. Pe timpul efectuării inspecției la acel loc de inspecție, statul-parte gazdă exercită drepturile și obligațiile statului-parte inspectat, cu excepția acelor drepturi și obligații care privesc inspectarea armamentelor și echipamentelor convenționale limitate prin tratat aparținând statului-parte care staționează, aceste drepturi și obligații fiind exercitate de către statul-parte care staționează.
4. Dacă echipa de inspecție solicită accesul la o clădire sau la localuri utilizate de un alt stat-parte prin înțelegere cu statul-parte inspectat, acest alt stat-parte exercită în cooperare cu statul-parte inspectat și prin extindere potrivit înțelegerii de folosire, drepturile și obligațiile prevăzute în acest protocol în legătură cu inspecțiile care implică echipamente sau materiale ale statului-parte care folosește clădirile sau localurile.
5. Clădirile sau localurile utilizate de către un alt stat-parte, prin înțelegere cu statul-parte inspectat, sunt obiect de inspecție numai când un reprezentant al acelui stat-parte este în echipa de însoțire.
6. Echipele și subechipele de inspecție se află sub controlul și responsabilitatea statului-parte care inspectează.
7. În nici un loc de inspecție nu se va afla, în același timp, mai mult decât o singură echipă de inspecție care efectuează o inspecție în conformitate cu secțiunile a VII-a sau a VIII-a ale prezentului protocol.
8. Sub rezerva altor prevederi ale prezentului protocol, statul-parte care inspectează decide cât va sta fiecare echipă de inspecție pe teritoriul statului-parte unde se desfășoară inspecția, la câte și în care locuri de inspecție aceasta va efectua inspecții în cursul perioadei de ședere în țara respectivă.
9. Cheltuielile legate de transportul echipei de inspecție pînă la punctul de intrare/ieșire, înainte de executarea inspecției și de la punctul de intrare/ieșire după încheierea ultimei inspecții sunt suportate de către statul-parte care inspectează.
10. Fiecare stat-parte este obligat să primească un număr de inspecții potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a ale acestui protocol, care să nu depășească cota sa pasivă de inspecție la locurile declarate,

pentru fiecare perioadă stabilită de timp: perioada de 120 de zile de validare a datelor de bază; perioada de 3 ani de reducere; perioada de 120 de zile de validare a nivelurilor rămase; perioada restantă pentru durata tratatului. Cota pasivă de inspecții la locurile declarate este stabilită pentru fiecare perioadă specifică printr-un procentaj din obiectivele de verificare ale statului-parte, excluzându-se locurile pentru reducere și locurile de certificare amplasate în zona de aplicare a acestui tratat:

- A) pe timpul primelor 120 de zile după intrarea în vigoare a tratatului, cota pasivă de inspecții la locurile declarate este egală cu 20 la sută din obiectivele de verificare ale unui stat-parte, notificate potrivit secțiunii a V-a din Protocolul privind schimbul de informații;
- B) în fiecare an al perioadei de reducere, după terminarea perioadei inițiale de 120 de zile, cota pasivă de inspecții la locurile declarate este egală cu 10 la sută din obiectivele de verificare ale unui stat-parte, notificate potrivit secțiunii a V-a din Protocolul privind schimbul de informații;
- C) pe timpul primelor 120 de zile după încheierea perioadei de reducere de 3 ani, cota pasivă de inspecții la locurile declarate este egală cu 20 la sută din obiectivele de verificare ale unui stat-parte, notificate potrivit secțiunii a V-a din Protocolul privind schimbul de informații; și
- D) în fiecare an, care urmează după încheierea perioadei de 120 de zile de validare a nivelurilor rămase, pe durata tratatului, cota pasivă de inspecții la locurile declarate este egală cu 15 la sută din obiectivele de verificare ale unui stat-parte, notificate potrivit secțiunii a V-a din Protocolul privind schimbul de informații.

11. Fiecare stat-parte cu teritoriu în zona de aplicare este obligat să accepte inspecții la cerere, după cum urmează:

- A) în perioada de validare a datelor de bază, în fiecare an al perioadei de reducere și în perioada de validare a nivelurilor rămase pînă la 15 la sută din numărul de inspecții la locurile declarate, pe care acel stat-parte este obligat să le primească pe teritoriul său atît la obiectivele proprii de verificare, cît și la obiective de verificare aparținînd forțelor staționate; și
- B) în fiecare an al perioadei restante, pînă la 23 la sută din numărul de inspecții la locurile declarate pe care acel stat-parte este obligat să le primească pe teritoriul său atît la obiectivele proprii de verificare, cît și la obiective de verificare aparținînd statelor-părți care staționează.

12. Indiferent de celelalte limitări din această secțiune, fiecare stat-parte este obligat să accepte, în fiecare an un minimum de o inspecție la obiectivele sale de verificare, potrivit secțiunii a VII-a a acestui protocol, și fiecare stat-parte cu teritoriu în zona de aplicare este obligat să accepte un minimum de o inspecție pe an la o zonă specificată, potrivit secțiunii a VIII-a a acestui protocol.

13. Inspecția, potrivit secțiunii a VII-a a acestui protocol, la un obiectiv de verificare dintr-un loc de inspecție, contează ca o inspecție din cota pasivă de inspecții la locurile declarate a celui stat-parte al cărui obiectiv de verificare este inspectat.

14. Proportia inspecțiilor, potrivit secțiunii a VII-a a acestui protocol, pe teritoriul statului-parte gazdă, într-o perioadă anumită de timp, folosite pentru a inspecta obiective de verificare aparținînd unui stat-parte care staționează, nu va fi mai mare decît proporția pe care o reprezintă obiectivele de verificare ale statului-parte care staționează, din numărul total al obiectivelor de verificare amplasate pe teritoriul celui stat-parte gazdă.

15. Numărul de inspecții potrivit secțiunii a VII-a a acestui protocol, într-o anumită perioadă de timp, la obiectivele de verificare pe teritoriul oricărui stat-parte, se calculează ca un procentaj din numărul total de obiective de verificare prezente pe teritoriul celui stat-parte.

16. Inspecția, potrivit secțiunii a VIII-a din acest protocol, într-o zonă specificată, contează ca o inspecție din cota pasivă de inspecții la cerere și o inspecție din cota pasivă de inspecții la locurile declarate ale statului-parte pe teritoriul căruia s-a efectuat inspecția.

17. În situația în care nu se convine altfel între echipa de însoțire și echipa de inspecție, o perioadă de ședere în țară a echipei de inspecție va fi de pînă la un total de 10 zile, nedepășind numărul total de ore calculate potrivit următoarei formule:

- A) 48 de ore pentru prima inspecție la un obiectiv de verificare sau într-o zonă specificată; plus
- B) 36 de ore pentru fiecare inspecție secvențială la un obiectiv de verificare sau într-o zonă

specificată.

18. Sub rezerva limitărilor din paragraful 17 al acestei secțiuni, o echipă de inspecție care efectuează o inspecție, potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale prezentului protocol, va sta nu mai mult de 48 de ore la un loc declarat și nu mai mult de 24 de ore la o inspecție într-o zonă specificată.

19. Statul-parte inspectat asigură ca echipa de inspecție să sosească la un loc de inspecție secvențială prin cele mai rapide mijloace la dispoziție. Dacă timpul dintre terminarea unei inspecții și sosirea echipei de inspecție la un loc de inspecție secvențială depășește 9 ore, sau dacă timpul dintre terminarea ultimei inspecții desfășurate de către o echipă de inspecție pe teritoriul statului-parte unde se desfășoară inspecția și sosirea acelei echipe de inspecție la punctul de intrare/ieșire depășește 9 ore, acest timp suplimentar nu se calculează în perioada de ședere în țară a acelei echipe de inspecție.

20. Fiecare stat-parte este obligat să accepte simultan pe teritoriul său, în zona de aplicare, nu mai mult decât fie două echipe de inspecție efectuând inspecții potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol, fie un număr de echipe de inspecție efectuând inspecții, potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol, egal cu 2 la sută din numărul total de obiective de verificare ce trebuie să fie inspectate într-o perioadă stabilită de timp pe teritoriul celui stat-parte, reținându-se cel mai mare dintre aceste două numere.

21. Fiecare stat-parte este obligat să accepte, simultan, nu mai mult decât fie două echipe de inspecție efectuând inspecții la forțele sale armate convenționale, potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a ale acestui protocol, fie un număr de echipe de inspecție, efectuând inspecții la forțele sale armate convenționale, potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a ale acestui protocol, egal cu 2 la sută din numărul total de obiective de verificare, care trebuie să fie inspectate într-o anumită perioadă de timp, reținându-se cel mai mare dintre aceste două numere.

22. Indiferent de prevederile paragrafelor 20 și 21 ale acestei secțiuni, fiecare stat-parte cu regiuni militare specificate în art. IV și V din acest tratat este obligat să accepte simultan pe teritoriul său, în zona de aplicare, nu mai mult de două echipe de inspecție efectuând inspecții, potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol, în oricare din aceste regiuni militare.

23. Nici un stat-parte nu este obligat să accepte inspecții, potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol, reprezentând mai mult de 50 la sută din cota sa pasivă de inspecții la locurile declarate într-un an calendaristic, din partea aceluiași stat-parte.

24. Fiecare stat-parte are dreptul să efectueze inspecții în zona de aplicare, pe teritoriul altor state-părți. Totuși, nici un stat-parte nu efectuează mai mult de 5 inspecții pe an, potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol, în alt stat-parte aparținând aceluiași grup de state-părți. Fiecare din aceste inspecții contează în cota pasivă de inspecții la locurile declarate a statului-parte care este inspectat. Este responsabilitatea fiecărui grup de state-părți să decidă repartizarea de inspecții pentru fiecare stat-parte din cadrul grupului său de state-părți. Fiecare stat-parte notifică tuturor celorlalte state-părți cota sa activă de inspecții:

A) pentru perioada de validare a datelor de bază nu mai târziu de 120 de zile după semnarea tratatului;

B) pentru primul an al perioadei de reducere, nu mai târziu de 60 de zile după intrarea în vigoare a tratatului; și

C) pentru fiecare an următor al perioadei de reducere, pentru perioada de validare a nivelurilor rămase și pentru fiecare an al perioadei restante nu mai târziu de 15 ianuarie, precedând fiecare din aceste perioade specifice de timp.

SECȚIUNEA A III-A

Cerințe preliminare inspecțiilor

1. Inspecțiile efectuate în baza prezentului tratat se efectuează de către inspectori desemnați conform paragrafelor 3 și 7 ale acestei secțiuni.

2. Inspectorii vor fi cetățeni ai statului-parte care inspectează sau ai altor state-părți.

3. În decurs de 90 de zile de la semnarea tratatului, fiecare stat-parte comunică fiecăruia din celelalte state-părți o listă cu inspectorii pe care îi propune și o listă cu membrii echipajului de transport pe care îi propune, conținând numele și prenumele inspectorilor și membrilor echipajului de transport, sexul acestora, data nașterii, locul nașterii și numărul pașaportului. Nici o listă de inspectorii propuși, comunicată de un stat-parte, nu va avea în nici un moment mai mult de 400 persoane și nici o listă de membri ai echipajului de transport propuși, comunicată de către un stat-parte, nu va avea în nici un moment mai mult de 600 persoane.
4. Fiecare stat-parte va examina listele de inspectorii și de membri ai echipajului de transport care i-au fost comunicate de către alte state-părți și, în decurs de 30 de zile de la primirea fiecărei liste, va comunica statului-parte care a transmis lista respectivă numele persoanelor pe care dorește să le excludă din această listă.
5. Sub rezerva paragrafului 7 din această secțiune, inspectorii și membrii echipajului de transport pentru care nu s-a cerut excluderea din liste în intervalul de timp specificat în paragraful 4 al acestei secțiuni vor fi considerați ca acceptați în scopul asigurării vizelor și a altor documente potrivit paragrafului 8 din această secțiune.
6. Fiecare stat-parte are dreptul să-și modifice listele în decurs de o lună de la intrarea în vigoare a tratatului. După aceea, fiecare stat-parte va putea ca, o dată la fiecare 6 luni, să propună adăugări sau eliminări de pe listele sale de inspectorii și de membri ai echipajului de transport, cu condiția ca aceste liste amendate să nu depășească numărul specificat în paragraful 3 al acestei secțiuni. Adăugările propuse vor fi examinate potrivit paragrafelor 4 și 5 din această secțiune.
7. Un stat-parte poate solicita, fără drept de refuz, excluderea oricăreia dintre persoanele pe care le dorește de pe listele cu inspectorii și membri ai echipajului de transport, comunicate de către un alt stat-parte.
8. Statul-parte pe al cărui teritoriu se efectuează o inspecție va acorda inspectorilor și membrilor echipajului de transport, aprobați în conformitate cu paragraful 5 al acestei secțiuni, vize și orice alte documente necesare pentru a asigura că acești inspectorii și membri ai echipajului de transport pot intra și rămâne pe teritoriul celui stat-parte, în scopul de a efectua activități de inspecție în conformitate cu prevederile prezentului protocol. Astfel de vize și orice alte documente necesare vor fi asigurate:
 - A) fie în termen de 30 de zile după aprobarea listelor sau a modificărilor ulterioare în aceste liste, în care caz viza va avea o perioadă de valabilitate nu mai mică de 24 de luni; sau
 - B) într-o oră după sosirea echipei de inspecție și a membrilor echipajului de transport în punctul de intrare/ieșire, în care caz viza va avea valabilitate pentru durata activităților lor de inspecție.
9. În termen de 90 de zile de la semnarea tratatului, fiecare stat-parte va informa pe fiecare din celelalte state-părți asupra numărului autorizației diplomatice permanente pentru mijloacele de transport ale fiecărui stat-parte, care transportă inspectorii și echipamentul necesar pentru efectuarea inspecției, pe și de pe teritoriul statului-parte unde se efectuează inspecția. Itinerariile către și de la punctele de intrare/ieșire vor corespunde căilor aeriene internaționale recunoscute sau altor itinerare convenite de către statele-părți interesate, ca bază pentru o asemenea autorizație diplomatică. Inspectorii pot folosi zboruri comerciale pentru a se deplasa la acele puncte de intrare/ieșire care sunt deservite de linii aeriene. Prevederile prezentului paragraf referitoare la numerele autorizației diplomatice nu se aplică la asemenea zboruri.
10. Fiecare stat-parte va indica în notificarea făcută, conform secțiunii a V-a a Protocolului privind schimbul de informații, un punct sau mai multe puncte de intrare/ieșire corespunzătoare fiecărui loc declarat, cu obiectivele sale de verificare. Astfel de puncte de intrare/ieșire pot fi puncte de trecere a frontierei terestre, aeroporturi sau porturi maritime, care trebuie să aibă capacitatea de a primi mijloacele de transport ale statului-parte care inspectează. Ca punct de intrare/ieșire pentru fiecare loc declarat va fi notificat cel puțin un aeroport. Dispunerea oricărui punct de intrare/ieșire notificat pentru un loc declarat trebuie să fie astfel încât să permită accesul la acest loc declarat în timpul specificat, potrivit secțiunii a VII-a, paragraful 8, a prezentului protocol.
11. Fiecare stat-parte va avea dreptul să modifice punctul sau punctele de intrare/ieșire pe teritoriul

său, prin notificare către celelalte state-părți nu mai târziu de 90 de zile înainte ca o asemenea modificare să devină efectivă.

12. În termen de 90 de zile de la semnarea tratatului, fiecare stat-parte va transmite tuturor celorlalte state-părți notificarea privind limba sau limbile oficiale ale Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa ce vor fi folosite de către echipele de inspecție ce vor efectua inspecții ale forțelor sale armate convenționale.

SECȚIUNEA A IV-A

Notificarea intenției de a inspecta

1. Statul-parte care inspectează notifică statului-parte inspectat intenția sa de a efectua o inspecție, în conformitate cu art. XIV al tratatului. În cazul inspectării forțelor armate convenționale staționate, statul-parte care inspectează va notifica aceasta, simultan, statelor-părți gazdă și care staționează. În cazul inspecției, procedurilor de certificare sau de reducere efectuate de către statul-parte care staționează, statul-parte care inspectează va notifica aceasta, simultan, statelor-părți gazdă și care staționează.

2. Pentru inspecțiile desfășurate potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale prezentului protocol, asemenea notificări se vor face în conformitate cu art. XVII al tratatului, cu cel puțin 36 de ore înainte de ora estimată de sosire a echipei de inspecție la punctul de intrare/ieșire de pe teritoriul statului-parte în care se va efectua inspecția, și vor cuprinde:

A) punctul de intrare/ieșire ce va fi utilizat;

B) ora estimată de sosire la punctul de intrare/ieșire;

C) mijlocul de sosire la punctul de intrare/ieșire;

D) o declarație dacă prima inspecție se va efectua potrivit secțiunii a VII-a sau secțiunii a VIII-a din prezentul protocol și dacă inspecția se desfășoară pe jos, cu vehicule pentru orice teren, cu elicopterul sau prin orice combinație a acestora;

E) intervalul de timp dintre sosirea la punctul de intrare/ieșire și desemnarea primului loc de inspecție;

F) limba ce se folosește de către echipa de inspecție, care va fi o limbă desemnată în conformitate cu secțiunea a III-a, paragraful 12 din acest protocol;

G) limba ce va fi folosită pentru raportul de inspecție pregătit conform secțiunii a XII-a a prezentului protocol;

H) numele și prenumele inspectorilor și membrilor echipajului de transport, sexul acestora, data nașterii, locul nașterii și numărul de pașaport; și

I) numărul probabil de inspecții secvențiale.

3. Pentru inspecțiile desfășurate potrivit secțiunilor a IX-a și a X-a din prezentul protocol, astfel de notificări vor fi făcute în conformitate cu art. XVII al tratatului, cu cel puțin 96 de ore înainte de ora estimată de sosire a echipei de inspecție la punctul destinat de intrare/ieșire de pe teritoriul statului-parte unde se va efectua inspecția, și vor cuprinde:

A) punctul de intrare/ieșire ce va fi utilizat;

B) ora estimată de sosire la punctul de intrare/ieșire;

C) mijlocul pentru sosirea la punctul de intrare/ieșire;

D) pentru fiecare inspecție, la un loc pentru reducere sau de certificare, o referire la notificarea comunicată potrivit secțiunii a IX-a, paragraful 3 sau secțiunii a X-a, paragraful 5, ale acestui protocol;

E) limba ce va fi folosită de către echipa de inspecție, care va fi o limbă desemnată în conformitate cu secțiunea a III-a, paragraful 12 din prezentul protocol;

F) limba ce se va folosi pentru raportul de inspecție, întocmit în conformitate cu secțiunea a XII-a din prezentul protocol; și

G) numele și prenumele inspectorilor și membrilor echipajelor de transport, sexul acestora, data nașterii, locul nașterii și numărul de pașaport.

4. Statele-părți care au primit o notificare potrivit paragrafului 1 al acestei secțiuni vor confirma de primire, în conformitate cu art. XVII al tratatului, în termen de 3 ore. Sub rezerva prevederilor incluse în această secțiune, echipei de inspecție i se va permite să sosească la punctul de intrare/ieșire la ora estimată de sosire, notificată potrivit paragrafului 2, subparagraful B) sau paragrafului 3, subparagraful B) ale acestei secțiuni.
5. Un stat-parte inspectat care primește o notificare privind intenția de inspecție va trimite imediat după primirea ei, copii ale unei astfel de notificări tuturor celorlalte state-părți, în conformitate cu art. XVII al tratatului.
6. Dacă statul-parte pe al cărui teritoriu se efectuează o inspecție nu este în măsură să permită intrarea echipei de inspecție la ora estimată de sosire, echipei de inspecție i se va permite să intre pe teritoriul aceluia stat-parte în termen de 2 ore înainte sau după ora estimată de sosire notificată. Într-un asemenea caz, statul-parte pe al cărui teritoriu urmează să se efectueze o inspecție va notifica statului-parte care inspectează despre noua oră estimată de sosire, nu mai târziu de 24 de ore după emiterea notificării originale.
7. Dacă echipa de inspecție se află în situația de a întârzia mai mult de 2 ore peste ora estimată de sosire notificată sau peste noua oră de sosire comunicată potrivit paragrafului 6 al acestei secțiuni, statul-parte care inspectează va informa statele-părți cărora li s-a notificat, potrivit paragrafului 1 al acestei secțiuni, despre:
 - A) noua oră estimată de sosire, care în nici un caz nu va fi mai mult de 6 ore peste ora de sosire estimată inițial sau peste noua oră de sosire comunicată potrivit paragrafului 6 al acestei secțiuni; și
 - B) dacă statul-parte care inspectează o dorește, un nou interval de timp între sosirea la punctul de intrare-ieșire și desemnarea primului loc de inspecție.
8. În cazul folosirii zborurilor necomerciale pentru transportul echipei de inspecție la punctul de intrare/ieșire, cu nu mai puțin de 10 ore înainte de ora planificată pentru intrarea în spațiul aerian al statului-parte pe al cărui teritoriu se va efectua inspecția, statul-parte care inspectează va comunica aceluia stat-parte un plan de zbor în conformitate cu art. XVII al tratatului. Planul de zbor va fi completat în conformitate cu reglementările Organizației Aviației Civile Internaționale aplicabile aeronavelor civile. Statul-parte care inspectează va include la rubrica "Observații" a fiecărui plan de zbor numărul autorizației diplomatice permanente și mențiunea: "Aeronavă pentru inspecție a forțelor armate convenționale în Europa. Se cere procedură de autorizare cu prioritate".
9. În nu mai mult de 3 ore de la primirea planului de zbor, ce a fost completat potrivit paragrafului 8 din această secțiune, statul-parte pe teritoriul căruia se va efectua o inspecție va asigura ca planul de zbor să se aprobe, astfel încât echipa de inspecție să poată sosi la punctul de intrare/ieșire la ora estimată de sosire.

SECȚIUNEA A V-A

Proceduri de urmat la sosirea la punctul de intrare/ieșire

1. Echipa de însoțire va întâlni echipa de inspecție și pe membrii echipajului de transport la punctul de intrare/ieșire, la sosirea acestora.
2. Un stat-parte care utilizează clădiri sau localuri în acord cu statul-parte inspectat, va desemna un ofițer de legătură în echipa de însoțire, care va fi disponibil, la nevoie, la punctul de intrare/ieșire, pentru a însoți echipa de inspecție în orice moment, așa cum se convine cu echipa de însoțire.
3. Orele de sosire și de plecare de la punctul de intrare/ieșire vor fi convenite și consemnate atât de către echipa de inspecție, cât și de către echipa de însoțire.
4. Statul-parte pe teritoriul căruia urmează să se efectueze o inspecție va asigura ca bagajele, echipamentele și materialele echipei de inspecție să fie exceptate de la toate obligațiile de vamă și să fie trecute în timpul cel mai scurt pe la punctul de intrare/ieșire.
5. Echipamentele și materialele pe care statul-parte care inspectează le aduce pe teritoriul statului-parte unde urmează să se efectueze o inspecție vor face obiectul examinării ori de câte ori ele sunt aduse pe acel teritoriu. Această examinare se va efectua înainte de plecarea echipei de inspecție de

la punctul de intrare/ieșire spre locul de inspecție. Asemenea echipamente și materiale vor fi examinate de către echipa de însoțire în prezența membrilor echipei de inspecție.

6. Dacă echipa de însoțire constată, la examinare, că o piesă din aparatura și materialele aduse de către inspecții are posibilitatea de a efectua operațiuni care depășesc cerințele inspecției prevăzute de prezentul protocol sau că nu corespund cerințelor prevăzute în secțiunea a VI-a, paragraful 15, a prezentului protocol, atunci echipa de însoțire va avea dreptul să nu permită utilizarea acelei piese și să o rețină la punctul de intrare/ieșire. Statul-parte care inspectează va reține aceste echipamente sau materiale reținute, de pe teritoriul statului-parte în care urmează să se efectueze o inspecție, cu cel mai apropiat prilej, după aprecierea sa, dar nu mai târziu de momentul în care echipa de inspecție care a adus aceste echipamente sau materiale reținute părăsește teritoriul respectiv.

7. Dacă un stat-parte nu a participat la examinarea echipamentelor echipei de inspecție la punctul de intrare/ieșire, acel stat-parte va fi îndreptățit să exercite drepturile echipei de însoțire, potrivit paragrafelor 5 și 6 din această secțiune, înainte de inspecția la un loc declarat în care sunt prezente forțele sale sau la clădirile ori localurile pe care el le folosește în înțelegere cu statul-parte inspectat.

8. În tot cursul perioadei în care echipa de inspecție și echipajul de transport rămân pe teritoriul statului-parte unde este amplasat locul de inspecție, statul-parte inspectat va asigura sau pregăti condiții de masă, cazare, spațiu de lucru, transport și, după necesități, asistență medicală sau orice altă asistență de urgență.

9. Statul-parte pe al cărui teritoriu se efectuează o inspecție va asigura găzduire, protecție de securitate, întreținere și combustibil pentru mijloacele de transport ale statului-parte care inspectează, la punctul de intrare/ieșire.

SECȚIUNEA A VI-A

Reguli generale pentru desfășurarea inspecțiilor

1. O echipă de inspecție poate include inspecții din state-părți altele decât statul-parte care inspectează.

2. Pentru inspecții desfășurate în conformitate cu secțiunile a VII-a, a VIII-a, a IX-a și a X-a din acest protocol, o echipă de inspecție se compune din până la 9 inspecții și se poate împărți în până la 3 subechipe. În caz de inspecții simultane pe teritoriul statelor-părți care nu au regiuni militare specificate în art. IV și V ale tratatului sau într-o singură regiune militară a unui stat-parte cu asemenea regiuni militare, numai o echipă de inspecție se va putea împărți la locul de inspecție în 3 subechipe, iar celelalte doar în 2 subechipe.

3. Inspecții și membrii echipei de însoțire vor purta un însemn de identificare clară a funcțiilor lor.

4. Se va considera că un inspecție a preluat funcțiile sale la sosirea la punctul de intrare/ieșire pe teritoriul statului-parte unde urmează să se desfășoare, o inspecție și se va considera că a încetat îndeplinirea acestor funcții după părăsirea, prin punctul de intrare/ieșire, a teritoriului acelui stat-parte.

5. Numărul membrilor echipajului de transport nu va depăși 10.

6. Fără prejudicierea privilegiilor și imunităților lor, inspecții și membrii echipajului de transport vor respecta legile și regulamentele statului-parte pe teritoriul căruia urmează să se desfășoare o inspecție și nu vor interveni în treburile interne ale acelui stat-parte. Inspecții și membrii echipajelor de transport vor respecta, de asemenea, regulamentele de la locul de inspecție, inclusiv procedurile de securitate și administrative. În situația în care statul-parte inspectat constată că un inspecție sau un membru al echipajului de transport a încălcat astfel de legi și regulamente sau alte condiții ce reglementează activitățile de inspecție cuprinse în prezentul protocol, acesta va notifica în consecință statului-parte care inspectează, care, la cererea statului-parte inspectat, va elimina imediat acea persoană de pe lista inspecțiilor sau a membrilor echipajului de transport. Dacă persoana se află pe teritoriul statului-parte unde urmează să se desfășoare o inspecție, statul-parte care inspectează va reține imediat persoana respectivă de pe acel teritoriu.

7. Statul-parte inspectat va fi răspunzător pentru asigurarea securității echipei de inspecție și membrilor echipajului de transport, din momentul în care ei sosesc la punctul de intrare/ieșire, pînă cînd aceștia părăsesc punctul de intrare/ieșire pentru a pleca de pe teritoriul aceluia stat-parte.
8. Echipa de însoțire va asista echipa de inspecție în îndeplinirea funcțiilor sale. La aprecierea sa, echipa de însoțire poate să-și exercite dreptul de a însoți echipa de inspecție din momentul intrării pe teritoriul statului-parte unde urmează să se efectueze o inspecție, pînă în momentul cînd aceasta părăsește acest teritoriu.
9. Statul-parte care inspectează va asigura ca echipa de inspecție și fiecare subechipă să aibă cunoștințele lingvistice necesare pentru a comunica liber cu echipa de însoțire, în limba notificată potrivit secțiunii a IV-a paragraful 2, subparagraful F) și paragraful 3, subparagraful E) din acest protocol. Statul-parte inspectat va asigura ca echipa de însoțire să aibă cunoștințele lingvistice necesare pentru a comunica liber în această limbă cu echipa și cu subechipele de inspecție. Inspectorii și membrii echipei de însoțire pot comunica și în alte limbi.
10. Nici o informație obținută pe timpul inspecțiilor nu va fi făcută publică fără consimțămîntul expres al statului-parte care inspectează.
11. Pe durata prezenței lor pe teritoriul statului-parte unde urmează să se efectueze o inspecție, inspectorii vor avea dreptul să comunice cu ambasada sau consulatul statului-parte care inspectează, aflate pe acel teritoriu, folosind mijloace de telecomunicații corespunzătoare, asigurate de către statul-parte inspectat. Statul-parte inspectat va asigura, de asemenea, mijloace de comunicații între subechipele unei echipe de inspecție.
12. Statul-parte inspectat va transporta echipa de inspecție pînă la, de la și între locurile de inspecție, cu mijloace și pe itinerarii alese de către statul-parte inspectat. Statul-parte care inspectează poate solicita o modificare a itinerarului ales. Dacă va fi posibil, statul-parte inspectat va răspunde favorabil la o asemenea cerere. Ori de cîte ori se convine reciproc, statului-parte care inspectează i se va permite să folosească propriile sale vehicule de teren.
13. Dacă o urgență face necesară deplasarea de inspectori, de la locul de inspecție la punctul de intrare/ieșire sau la ambasada ori consulatul statului-parte care inspectează, pe teritoriul statului-parte unde se efectuează o inspecție, echipa de inspecție va notifica aceasta echipei de însoțire, care va pregăti cu promptitudine o asemenea deplasare și, dacă va fi necesar, va asigura mijloace corespunzătoare de transport.
14. Statul-parte inspectat va asigura, pentru folosirea de către echipa de inspecție la locul inspectat, o zonă administrativă pentru depozitarea echipamentelor și materialelor, redactarea raportului, pauze de odihnă și masă.
15. Echipei de inspecție i se va permite să aducă documentele necesare penru efectuarea inspecției, în special propriile hărți și grafice. Inspectorilor li se va permite să aducă și să folosească aparatura portabilă de vedere pe timp de noapte de tip pasiv, binocluri, camere video și aparate de fotografiat, dictafoane, rulete, blitz-uri, busole magnetice și calculatoare portabile. Inspectorilor li se va permite să folosească și alte echipamente, sub rezerva acordului statului-parte inspectat. Pe întreaga perioadă cît se află în țară, echipa de însoțire va avea dreptul să observe echipamentul adus de inspectori, dar nu va interveni în utilizarea echipamentului, așa cum a fost aprobat de echipa de însoțire potrivit secțiunii a V-a, paragrafele 5-7, a prezentului protocol.
16. În cazul inspecțiilor desfășurate, potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a ale prezentului protocol, echipa de inspecție va preciza de fiecare dată locul de inspecție desemnat pentru a fi inspectat, dacă inspecția se va efectua pe jos, cu vehicule pentru orice teren, cu elicopterul sau prin orice combinație a acestora. Dacă nu se convine altfel, statul-parte inspectat va asigura și folosi la locul de inspecție vehicule corespunzătoare pentru orice teren.
17. Ori de cîte ori este posibil, sub rezerva condițiilor de securitate și a regulilor de zbor ale statului-parte inspectat, și sub rezerva prevederilor paragrafelor 18-21 ale acestei secțiuni, echipa de inspecție va avea dreptul să efectueze survolări cu elicopterul ale locului de inspecție, utilizînd un elicopter asigurat și condus de către statul-parte inspectat, pe timpul inspecțiilor efectuate potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol.

18. Statul-parte inspectat nu va fi obligat să asigure un elicopter la nici un loc de inspecție care are o suprafață mai mică de 20 km².

19. Statul-parte inspectat va avea dreptul să amâne, să limiteze sau să refuze survolările cu elicopterul de asupra punctelor sensibile, dar prezența de puncte sensibile nu va împiedica survolarea cu elicopterul a celorlalte zone ale locului de inspecție. Fotografierea punctelor sensibile sau de deasupra acestora, pe timpul zborurilor cu elicopterul, va fi permisă numai cu aprobarea echipei de însoțire.

20. Durata unor astfel de survolări cu elicopterul la un loc de inspecție nu va depăși un total cumulativ de o oră, în afară de cazul în care se convine altfel între echipa de inspecție și echipa de însoțire.

21. Orice elicopter asigurat de către statul-parte inspectat trebuie să fie suficient de mare pentru a transporta cel puțin doi membri ai echipei de inspecție și cel puțin un membru al echipei de însoțire. Inspectorilor li se va permite să ia și să utilizeze, în timpul survolărilor locului de inspecție, oricare din echipamentele specificate în paragraful 15 al acestei secțiuni. Echipa de inspecție va anunța echipa de însoțire, în timpul zborurilor de inspecție, ori de câte ori intenționează să facă fotografii. Elicopterul trebuie să permită inspectorilor observarea constantă și neobstrucțională a terenului.

22. În îndeplinirea funcțiilor lor, inspectorii nu vor interveni direct în activitățile în curs de desfășurare la locul de inspecție și vor evita să împiedice sau să amâne în mod inutil operațiunile la locul de inspecție sau întreprinderea unor acțiuni care afectează securitatea activității lor.

23. Cu excepția celor prevăzute în paragrafele 24-29 din această secțiune, pe timpul unei inspecții la un obiectiv de verificare sau în cadrul unei zone specificate, inspectorilor li se va permite accesul, intrarea și inspectarea fără obstrucții:

A) în cazul unei zone specificate, în cadrul întregii zone specificate; sau

B) în situația unui obiectiv de verificare, în cadrul întregului teritoriu al locului declarat, cu excepția acelor zone delimitate în schema locului ca aparținând în exclusivitate unui alt obiectiv de verificare, pe care echipa de inspecție nu l-a desemnat pentru inspecție.

24. Pe durata inspectării unui obiectiv de verificare sau a unei zone specificate, potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a din prezentul protocol și sub rezerva prevederilor paragrafului 25 din această secțiune, inspectorii vor avea dreptul, în cadrul zonelor desemnate în paragraful 23 al acestei secțiuni, să intre în orice loc, clădire sau zonă dintr-o clădire în care sunt prezente, permanent sau de regulă, tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, elicoptere de luptă, avioane de luptă, avioane de antrenament cu capacitate de luptă reclassificate, vehicule aparent transportoare blindate de trupe, vehicule aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei sau vehicule blindate lansatoare de poduri. Inspectorii nu vor avea dreptul să intre în alte clădiri sau zone din clădiri ale căror puncte de intrare sunt accesibile fizic numai prin uși rezervate personalului, ce nu depășesc o lățime de 2 m și prin care accesul se interzice de către echipa de însoțire.

25. Pe timpul unei inspecții la un obiectiv de verificare sau la o zonă specificată, potrivit secțiunilor a VII-a sau VIII-a ale acestui protocol, inspectorii vor avea dreptul să privească în interiorul unui adăpost întărit pentru avioane pentru a confirma vizual dacă sunt prezente tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, elicoptere de luptă, avioane de luptă, avioane de antrenament cu capacitate de luptă reclassificate, vehicule aparent transportoare blindate de trupe, vehicule aparent vehicule blindate de luptă ale infanteriei sau vehicule blindate lansatoare de poduri și, în caz afirmativ, numărul și tipul lor, modelul sau varianta. Independent de prevederile paragrafului 24 al acestei secțiuni, inspectorii vor intra în interiorul unor astfel de adăposturi întărite pentru avioane numai cu aprobarea echipei de însoțire. Dacă o asemenea aprobare este refuzată și dacă inspectorii cer orice tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, elicoptere de luptă, avioane de luptă, avioane de antrenament cu capacitate de luptă reclassificate, vehicule aparent transportoare blindate de trupe, vehicule aparent vehicule blindate de luptă ale infanteriei sau vehicule blindate lansatoare de poduri din astfel de adăposturi întărite pentru avioane vor fi prezentate în exterior.

26. Pe timpul unei inspecții la un obiectiv de verificare sau într-o zonă specificată, potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a ale acestui protocol, cu excepția celor prevăzute în paragrafele 27-33 din această secțiune, inspectorii vor avea drept de acces la armamentele și echipamentele convenționale numai în măsura în care este necesar să confirme vizual numărul și tipul lor, modelul sau varianta.

27. Statul-parte inspectat va avea dreptul să acopere anumite elemente sensibile ale echipamentelor.

28. Echipa de însoțire va avea dreptul să refuze accesul la punctele sensibile ale căror număr și mărime vor trebui să fie cât mai limitate posibil, la obiecte acoperite ori la containere ale căror dimensiuni (lungime, înălțime, lățime sau diametru) măsoară mai puțin de 2 m. Ori de câte ori se desemnează un punct sensibil sau sunt prezente obiecte acoperite sau containere, echipa de însoțire va declara dacă punctul sensibil, obiectul acoperit sau containerul respectiv conține tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, elicoptere de luptă, avioane de luptă, avioane de antrenament cu capacitate de luptă reclassificate, vehicule aparent transportoare blindate de trupe, vehicule aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei sau vehicule blindate lansatoare de poduri și, dacă da, numărul și tipul, modelul sau varianta.

29. Dacă echipa de însoțire declară că un punct sensibil, un obiect acoperit sau un container conține asemenea armamente și echipamente convenționale, specificate în paragraful 28 al acestei secțiuni, atunci echipa de însoțire va prezenta sau va declara asemenea armamente și echipamente convenționale echipei de inspecție și va întreprinde măsuri pentru a da asigurări echipei de inspecție că nu există un număr mai mare decât cel declarat de asemenea armamente și echipamente convenționale.

30. Dacă pe timpul unei inspecții a unui obiectiv de verificare sau într-o zonă specificată, potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a ale acestui protocol, un elicopter de un tip care este sau a fost pe lista cu elicoptere de atac polivalente, din Protocolul privind tipurile existente este prezent la un loc de inspecție și este declarat de către echipa de însoțire ca fiind elicopter de sprijin de luptă, sau dacă un elicopter Mi-24 R sau Mi-24 K este prezent la un loc de inspecție și este declarat de către echipa de însoțire ca fiind limitat potrivit secțiunii I, paragraful 3 din Protocolul privind recategorisirea elicopterelor, un asemenea elicopter va face obiectul unei inspecții în interior, în conformitate cu secțiunea a IX-a, paragrafele 4-6 din acest protocol.

31. Dacă pe timpul unei inspecții la un obiectiv de verificare sau într-o zonă specificată, potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a ale acestui protocol, un avion de un anumit model sau variantă de avion de antrenament cu capacitate de luptă înscris în lista de la secțiunea a II-a a Protocolului privind reclassificarea avioanelor este prezent la un loc de inspecție și este declarat de către echipa de însoțire că a fost certificat ca neînarmat, în conformitate cu prevederile Protocolului privind reclassificarea avioanelor, un asemenea avion este supus inspecției în interior, în conformitate cu secțiunea a IX-a, paragrafele 4 și 5 din acest protocol.

32. Dacă în timpul unei inspecții la un obiectiv de verificare sau într-o zonă specificată, potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a ale acestui protocol, un vehicul blindat declarat de către echipa de însoțire a fi vehicul aparent transportor blindat de trupe sau vehicul aparent vehicul blindat de luptă a infanteriei este prezent la un loc de inspecție, echipa de inspecție va avea dreptul să se asigure că un asemenea vehicul nu poate permite transportul unei grupe de infanterie de luptă. Inspectorii vor avea dreptul să ceară să fie deschise ușile și/sau obloanele vehiculelor, astfel încât interiorul să poată fi inspectat vizual din afara vehiculului. Echipamentele sensibile din sau de pe vehicul pot fi acoperite.

33. Dacă pe timpul unei inspecții a unui obiectiv de verificare sau într-o zonă specificată, potrivit secțiunilor a VII-a sau a VIII-a din acest protocol, elemente de echipamente, declarate de către echipa de însoțire ca fiind reduse în conformitate cu prevederile Protocolului privind reducerea, sunt prezente la un loc de inspecție, echipa de inspecție va avea dreptul să inspecteze asemenea elemente de echipamente, pentru a confirma că ele au fost reduse în conformitate cu procedurile specificate în secțiunile a III-a - a XII-a din Protocolul privind reducerea.

34. Inspectorii vor avea dreptul să fotografieze, inclusiv să ia imagini video, în scopul de a înregistra

prezența armamentelor și echipamentelor convenționale obiect al tratatului, inclusiv în locurile desemnate pentru depozitare permanentă sau în alte locuri de depozitare care conțin mai mult de 50 de asemenea armamente și echipamente convenționale. Aparatele de fotografiat vor fi limitate la aparate de 35 mii și la aparate capabile să producă imagini fotografice dezvoltate instantaneu. Echipa de inspecție va anunța echipa de însoțire dacă își propune să facă fotografii. Echipa de însoțire va coopera cu echipa de inspecție când aceasta face fotografii.

35. Fotografierea în punctele sensibile va fi permisă numai cu aprobarea echipei de însoțire.

36. Cu excepția celor prevăzute în paragraful 38 al acestei secțiuni, fotografierea interioarelor clădirilor, altele decât locurile de depozitare specificate în paragraful 34 al acestei secțiuni, va fi permisă numai cu aprobarea echipei de însoțire.

37. Inspectorii vor avea dreptul să facă măsurători pentru a rezolva ambiguitățile care ar putea să apară pe timpul inspecțiilor. Asemenea măsurători, înregistrate în timpul inspecțiilor, vor fi confirmate de către un membru al echipei de inspecție și de către un membru al echipei de însoțire, imediat după ce ele sunt efectuate. Astfel de date confirmate vor fi incluse în raportul de inspecție.

38. Ori de câte ori este posibil, statele-părți vor rezolva, pe timpul unei inspecții, orice ambiguități care apar în legătură cu informațiile factice. Ori de câte ori inspectorii solicită echipei de însoțire să clarifice o asemenea ambiguitate, echipa de însoțire va oferi cu promptitudine, clarificări echipei de inspecție. Dacă inspectorii hotărăsc să se documenteze cu fotografii pentru o ambiguitate nerezolvată, echipa de însoțire va coopera, sub rezerva dispozițiilor paragrafului 35 din această secțiune, pentru ca echipa de inspecție să facă fotografii corespunzătoare, prin folosirea unui aparat de fotografiat capabil să realizeze imagini fotografice cu dezvoltare instantanee. Dacă o ambiguitate nu se poate rezolva pe timpul inspecției, atunci problema, clarificările relevante și fotografiile corespunzătoare vor fi incluse în raportul de inspecție, în conformitate cu secțiunea a XII-a a prezentului protocol.

39. În cazul inspecțiilor efectuate potrivit secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol, inspecția va fi consierată ca încheiată în momentul în care raportul de inspecție a fost semnat și contrasemnat.

40. Nu mai târziu de terminarea unei inspecții la un loc declarat sau într-o zonă specificată, echipa de inspecție va informa echipa de însoțire dacă echipa de inspecție intenționează să efectueze o inspecție secvențială. Dacă echipa de inspecție intenționează să efectueze o inspecție secvențială, echipa de inspecție va desemna în acel moment următorul loc de inspecție. În asemenea cazuri, sub rezerva prevederilor secțiunii a VII-a, paragrafele 6 și 17 și ale secțiunii a VIII-a, paragraful 6, subparagraful A), ale acestui protocol, statul-parte inspectat va asigura ca echipa de inspecție să sosească la locul de inspecție secvențială cât mai repede posibil după încheierea inspecției precedente. Dacă echipa de inspecție nu intenționează să efectueze o inspecție secvențială, atunci se vor aplica prevederile paragrafelor 42 și 43 ale acestei secțiuni.

41. O echipă de inspecție va avea dreptul să efectueze o inspecție secvențială, sub rezerva prevederilor secțiunilor a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol, pe teritoriul statului-parte unde această echipă de inspecție a efectuat inspecția precedentă:

A) la orice loc declarat asociat aceluiași punct de intrare/ieșire ca și precedentul loc de inspecție sau aceluiași punct de intrare/ieșire unde echipa de inspecție a sosit; sau

B) la orice zonă specificată pentru care punctul de intrare/ieșire în care echipa de inspecție a sosit este cel mai apropiat punct de intrare/ieșire, notificat potrivit secțiunii a V-a a Protocolului privind schimbul de informații; sau

C) la orice loc situat pînă la 200 km de locul de inspecție precedent în cadrul aceleiași regiuni militare; sau

D) la locul în care statul-parte inspectat afirmă că, potrivit secțiunii a VII-a, paragraful 11, subparagraful A) din acest protocol, sunt amplasate temporar tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, elicoptere de luptă, avioane de luptă sau vehicule blindate lansatoare de poduri, care au fost absente de la locul precedent de inspecție pe timpul inspecției la un obiectiv de verificare, dacă asemenea armamente și echipamente constituie mai mult de 15 la sută din numărul

de astfel de armamente și echipamente convenționale comunicate prin cea mai recentă notificare, potrivit Protocolului privind schimbul de informații; sau

E) la locul declarat despre care statul-parte inspectat afirmă că, potrivit secțiunii a VII-a, paragraful 11, subparagraful B) din acest protocol, este un loc de origine pentru tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, elicopterele de atac, avioanele de luptă sau vehiculele blindate lansatoare de poduri de la precedentul loc de inspecție, care sunt în plus față de numărul comunicat prin cea mai recentă notificare, potrivit Protocolului privind schimbul de informații, ca fiind prezente la acel loc de inspecție precedent, dacă aceste armamente și echipamente convențional depășesc cu 15 la sută numărul de asemenea armamente și echipamente convenționale astfel notificate.

42. După încheierea unei inspecții la un loc declarat sau într-o zonă specificată, dacă nici o inspecție secvențială nu a fost declarată, echipa de inspecție va fi transportată, cât mai repede posibil, la punctul de intrare/ieșire corespunzător și va părăsi teritoriul statului-parte unde s-a efectuat inspecția, în timp de 24 de ore.

43. Echipa de inspecție va părăsi teritoriul statului-parte unde s-au efectuat inspecțiile prin același punct de intrare/ieșire prin care a intrat dacă nu se convine altfel. Dacă o echipă de inspecție decide să se deplaseze la un punct de intrare/ieșire de pe teritoriul unui alt stat-parte în scopul de a efectua inspecții ea va avea dreptul să facă asta cu condiția ca statul-parte care inspectează să fi transmis notificarea necesară în conformitate cu secțiunea a IV-a, paragraful 1 din prezentul protocol.

SECȚIUNEA A VII-A

Inspecția locurilor declarate

1. Inspecția unui loc declarat, potrivit acestui protocol, nu va fi refuzată. Asemenea inspecții pot fi amânate numai în cazuri de forță majoră sau în conformitate cu secțiunea a II-a, paragrafele 7 și 20-22 din acest protocol.

2. Cu excepția celor prevăzute în paragraful 3 al acestei secțiuni, o echipă de inspecție va sosi pe teritoriul statului-parte unde se efectuează o inspecție printr-un punct de intrare/ieșire afectat, potrivit secțiunii a V-a a Protocolului privind schimbul de informații, locului declarat pe care ea l-a planificat să-l desemneze ca prim loc de inspecție, potrivit paragrafului 7 al acestei secțiuni.

3. Dacă un stat-parte care inspectează dorește să folosească un punct de trecere al frontierei terestre sau un port maritim ca punct de intrare/ieșire și statul-parte inspectat nu a indicat, în prealabil, un punct de trecere a frontierei terestre sau un port maritim ca punct de intrare/ieșire, potrivit secțiunii a V-a a Protocolului privind schimbul de informații, în legătură cu locul declarat pe care statul-parte care inspectează dorește să-l desemneze ca prim loc de inspecție, conform paragrafului 7 al acestei secțiuni, statul-parte care inspectează va indica în notificare, conform paragrafului 2 al secțiunii a IV-a a prezentului protocol, punctul de trecere a frontierei terestre sau portul maritim dorit ca punct de intrare/ieșire. Statul-parte inspectat va indica, în conformarea sa de primire a notificării, așa cum se prevede în paragraful 4 al secțiunii a IV-a a prezentului protocol, dacă acest punct de intrare/ieșire este acceptabil sau nu. În ultimul caz, statul-parte inspectat va indica un alt punct de intrare/ieșire, care va fi cât mai aproape posibil de punctul de intrare/ieșire dorit și care ar putea fi un aeroport indicat în baza secțiunii a V-a a Protocolului privind schimbul de informații, un port maritim sau un punct de trecere a frontierei terestre, prin care echipa de inspecție și membrii echipajului de transport pot sosi pe teritoriul său.

4. Dacă un stat-parte care inspectează notifică dorința sa de a folosi un punct de trecere a frontierei terestre sau un port maritim ca punct de intrare/ieșire, conform paragrafului 3 al acestei secțiuni, el se va asigura în prealabil că echipa sa de inspecție poate ajunge, cu un grad rezonabil de certitudine, la primul loc declarat unde acel stat parte dorește să efectueze o inspecție, în timpul specificat în paragraful 8 al acestei secțiuni, folosind mijloace de transport terestre.

5. Dacă, conform paragrafului 3 al acestei secțiuni, o echipă de inspecție și echipajul de transport sosesc pe teritoriul statului-parte unde urmează să se desfășoare o inspecție printr-un punct de intrare/ieșire altul decât punctul de intrare/ieșire notificat potrivit secțiunii a V-a a Protocolului

privind schimbul de informații, fiind asociat locului declarat pe care acesta dorește să-l desemneze ca prim loc de inspecție, statul-parte inspectat va facilita accesul la acest loc declarat cât mai repede posibil, dar i se va permite să depășească, dacă va fi necesar, timpul limită prevăzut în paragraful 8 al acestei secțiuni.

6. Statul-parte inspectat are dreptul să folosească cel puțin 6 ore, după desemnarea locului declarat, pentru a se pregăti pentru sosirea echipei de inspecție la acel loc.

7. La un număr de ore după sosirea la punctul de intrare/ieșire, notificate conform secțiunii a IV-a, paragraful 2, subparagraful E), a acestui protocol, care nu va fi mai mic de o oră și nici mai mare de 16 ore după sosirea la punctul de intrare/ieșire, echipa de inspecție va desemna primul loc declarat pentru a fi inspectat.

8. Statul-parte inspectat va asigura ca echipa de inspecție să călătorească la primul loc declarat cu cele mai rapide mijloace de transport disponibile și să sosească cât mai repede posibil, dar nu mai târziu de 9 ore după desemnarea locului ce urmează să fie inspectat, dacă nu s-a convenit altfel între echipa de inspecție și cea de însoțire sau dacă locul ce urmează a fi inspectat este amplasat în teren muntos sau greu accesibil. În acest caz, echipa de inspecție va fi transportată la locul de inspecție nu mai târziu de 15 ore după desemnarea acestui loc de inspectat. Timpul de călătorie ce depășește 9 ore nu va fi luat în calculul perioadei de ședere în țară a echipei de inspecție.

9. Imediat după sosirea la locul declarat, echipa de inspecție va fi condusă la un loc de informare, unde va primi o schemă a locului declarat, dacă o asemenea schemă nu i-a fost dată la schimbul precedent de scheme ale locurilor. Schema locului declarat, asigurată la sosirea la locul declarat, va conține o prezentare clară a:

A) coordonatelor geografice ale unui punct de la locul de inspecție, pînă la zeci de secunde, cu reprezentarea acelui punct și a nordului adevărat;

B) scării folosite la schema locului;

C) perimetrului locului de inspecție;

D) limitelor, trasate cu precizie, ale acelor zone care aparțin în exclusivitate fiecărui obiectiv de verificare, indicîndu-se numărul de înregistrare al unității sau formațiunii pentru fiecare obiectiv de verificare căruia îi aparține o asemenea zonă și incluzîndu-se acele zone amplasate separat, unde sunt păstrate permanent tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, elicopterele de luptă, avioanele de luptă, avioanele de antrenament cu capacitate de luptă reclasificate, vehiculele aparent transportoare blindate de trupe, vehiculele aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei sau vehiculele blindate lansatoare de poduri ce aparțin fiecărui obiectiv de verificare;

E) clădirilor și drumurilor importante din locul de inspecție;

F) intrărilor în locul de inspecție; și

G) amplasării unei zone administrative pentru echipa de inspecție, asigurată potrivit paragrafului 14 al secțiunii a VI-a din acest protocol.

10. În termen de o jumătate de oră de la primirea schemei locului declarat, echipa de inspecție desemnează obiectivul de verificare ce va fi inspectat. Echipei de inspecție i se va asigura o informare premergătoare inspecției, care nu va dura mai mult de o oră și care va cuprinde următoarele elemente:

A) procedurile administrative și de securitate la locul de inspecție;

B) modalitățile de transport și de comunicații pentru inspectori la locul de inspecție;

C) dotările la locul de inspecție și în zonele comune ale locului declarat, în tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, elicoptere de luptă, avioane de luptă, avioane de antrenament cu capacitate de luptă, vehicule reclasificate, vehicule aparent transportoare blindate de trupe, vehicule aparent vehicule blindate de luptă ale infanteriei și vehiculele blindate lansatoare de poduri, inclusiv pe acelea aparținînd elementelor subordonate dislocate permanent ale aceleiași obiectiv de verificare care se inspectează.

11. Informarea premergătoare inspecției va cuprinde o explicație cu privire la orice diferență dintre numărul de tancuri de luptă, vehicule blindate de luptă, piese de artilerie, elicoptere de luptă,

avioane de luptă sau vehicule blindate lansatoare de poduri prezente la locul de inspecție și numărul respectiv comunicat în cea mai recentă notificare, potrivit Protocolului privind schimbul de informații, conform următoarelor prevederi:

A) dacă numărul de asemenea armamente și echipamente prezente la locul de inspecție este mai mic decât cel comunicat în cea mai recentă notificare, această explicație va include locurile de amplasare temporară a acestor armamente și echipamente; și

B) dacă numărul de armamente și echipamente prezente la locul de inspecție este mai mare decât cel comunicat în cea mai recentă notificare, această explicație va include informații specifice, referitoare la locul de origine, data plecării de la locul de origine, timpul sosirii la locul de inspecție și perioada de rămânere la locul de inspecție a acestor armamente și echipamente convenționale suplimentare.

12. Când o echipă de inspecție desemnează un obiectiv de verificare pentru a fi inspectat, echipa de inspecție are dreptul, ca parte a aceleiași inspecții la acel obiectiv de verificare, să inspecteze întregul teritoriu delimitat în schema locului ca aparținând acelui obiectiv de verificare, inclusiv acele zone amplasate separat pe teritoriul aceluiași stat-parte, unde sunt păstrate permanent armamentele și echipamentele convenționale aparținând acelui obiectiv de verificare.

13. Inspecția la un obiectiv de verificare dintr-un loc declarat permite echipei de inspecție accesul, intrarea și inspecția neîngrădită pe întregul teritoriu al locului declarat, cu excepția acelor zone delimitate în schema locului ca aparținând exclusiv unui alt obiectiv de verificare, pe care echipa de inspecție nu l-a desemnat pentru inspecție. Pe timpul unor asemenea inspecții, se aplică prevederile din secțiunea a VI-a a prezentului protocol.

14. Dacă echipa de însoțire informează echipa de inspecție că tancurile de luptă, vehiculele blindate de luptă, piesele de artilerie, elicopterele de luptă, avioanele de luptă, avioanele de antrenament cu capacitate de luptă reclasificate, vehiculele aparent transportoare blindate de trupe, vehiculele aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei sau vehiculele blindate lansatoare de poduri, notificate ca aparținând unui obiectiv de verificare la un loc declarat, sunt prezente într-o zonă delimitată în schema locului ca aparținând exclusiv unui alt obiectiv de verificare, echipa de însoțire asigură ca echipa de inspecție, în cadrul aceleiași inspecții, să aibă acces la asemenea armamente și echipamente convenționale.

15. Dacă armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat sau vehicule blindate lansatoare de poduri sunt prezente în zone ale unui loc declarat, nedelimitate în schema locului ca aparținând în exclusivitate unui obiectiv de verificare, echipa de însoțire informează echipa de inspecție cărui obiectiv de verificare aparțin aceste armamente și echipamente convenționale.

16. Fiecare stat-parte este obligat să dea explicații asupra numărului total pentru fiecare categorie de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, notificat în conformitate cu secțiunea a III-a din Protocolul privind schimbul de informații, la nivelul organizatoric mai mare de brigadă/regiment/unitate echivalentă, dacă o asemenea explicație este solicitată de către un alt stat-parte.

17. Dacă, pe timpul unei inspecții la un loc declarat, echipa de inspecție hotărăște să efectueze, la același loc declarat, o inspecție la un obiectiv de verificare ce nu fusese desemnat în prealabil, echipa de inspecție are dreptul să înceapă o asemenea inspecție în termen de 3 ore de la desemnarea acelui obiectiv de verificare. În asemenea caz, echipei de inspecție i se va face o informare la obiectivul de verificare desemnat pentru următoarea inspecție, în conformitate cu paragrafele 10 și 11 ale acestei secțiuni.

SECȚIUNEA A VIII-A

Inspecția la cerere în zone specificate

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să efectueze inspecții la cerere în zone specificate, în conformitate cu acest protocol.

2. Dacă statul-parte care inspectează intenționează să efectueze o inspecție la cerere într-o zonă

specificată, ca primă inspecție după sosirea la un punct de intrare/ieșire:

A) acesta va include în notificarea sa, potrivit secțiunii a IV-a a acestui protocol, punctul desemnat de intrare/ieșire cel mai apropiat de/sau în interiorul acelei zone specificate, capabil să primească mijloacele de transport alese de statul-parte care inspectează;

B) în numărul notificat de ore după sosirea la punctul de intrare/ieșire conform secțiunii a IV-a, paragraful 2, subparagraful E) din acest protocol, care nu va fi mai mic de o oră și nu mai mare de 16 ore după sosirea la punctul de intrare/ieșire, echipa de inspecție va desemna prima zonă specificată pe care dorește să o inspecteze.

De câte ori este desemnată o zonă specificată, echipa de inspecție va asigura ca parte a cererii sale de inspecție, echipei de însoțire o descriere geografică, desemnând limitele exterioare ale acelei zone. Echipa de inspecție va avea dreptul, ca parte a acestei cereri, să indice orice clădire sau instalație pe care dorește să o inspecteze.

3. Statul-parte pe al cărui teritoriu se solicită efectuarea inspecției la cerere, va informa imediat, după primirea desemnării zonei specificate, pe celelalte state-părți care folosesc clădiri și incinte în înțelegere cu statul-parte inspectat, despre acea zonă specificată, incluzând descrierea geografică a delimitării exterioare a acesteia.

4. Statul-parte inspectat va avea dreptul să refuze inspecții la cerere în zone specificate.

5. Statul-parte inspectat va informa echipa de inspecție, în termen de 2 ore de la desemnarea unei zone specificate, dacă cererea de inspecție este acceptată.

6. Când se permite accesul într-o zonă specificată:

A) statul-parte inspectat va avea dreptul să folosească până la 6 ore, după acceptarea inspecției, pentru a se pregăti în vederea sosirii echipei de inspecție în zona specificată;

B) statul-parte inspectat va asigura ca echipa de inspecție să se deplaseze la zona specificată cu cele mai rapide mijloace disponibile, cât mai repede posibil după desemnarea zonei specificate pentru a fi inspectată, dar nu mai târziu de 9 ore din momentul în care inspecția a fost acceptată, în afară de cazul în care nu se convine altfel între echipa de inspecție și echipa de însoțire sau în afară de cazul în care locul de inspecție se află într-un teren muntos sau într-un teren în care accesul este dificil. În asemenea cazuri, echipa de inspecție va fi transportată la locul de inspecție în nu mai mult de 15 ore după acceptarea unei asemenea inspecții. Timpul pentru transport care depășește 9 ore nu va conta în perioada de ședere în țară a echipei de inspecție; și

C) prevederile secțiunii a VI-a a acestui protocol se vor aplica. Într-o asemenea zonă specificată, echipa de însoțire poate amâna accesul sau survolul unor anumite părți ale acestei zone specificate. Dacă amânarea depășește 4 ore, echipa de inspecție are dreptul să anuleze inspecția. Perioada de amânare nu se calculează în perioada de ședere în țară sau în timpul maxim admis într-o zonă specificată.

7. Dacă o echipă de inspecție solicită accesul la o clădire sau incinte pe care un alt stat-parte le folosește în înțelegere cu statul-parte inspectat, statul-parte inspectat informează imediat acel stat-parte despre o asemenea cerere. Echipa de însoțire informează echipa de inspecție că un alt stat-parte, prin înțelegere cu statul-parte inspectat, exercită, în cooperare cu statul-parte inspectat și într-o măsură compatibilă cu înțelegerea de utilizare, drepturile și obligațiile prevăzute în acest protocol referitoare la inspecțiile ce implică echipamente sau materiale ale statului-parte care folosește clădirea sau incintele.

8. Dacă statul-parte inspectat o dorește, echipei de inspecție i se va face o informare la sosirea în zona specificată. Această informare nu trebuie să dureze mai mult de o oră. Proceduri de securitate și aranjamente administrative pot, de asemenea, să facă obiectul informării.

9. Dacă accesul într-o zonă specificată se refuză:

A) statul-parte inspectat sau statul-parte care exercită drepturile și obligațiile statului-parte inspectat va acorda toate asigurările rezonabile că zona specificată nu conține armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat. Dacă asemenea armamente și echipamente sunt prezente și sunt deținute de către organisme destinate și structurate pentru a îndeplini funcții de securitate internă în timp de pace în zona definită în art. V al tratatului, statul-parte inspectat sau

statul-parte care exercită drepturile și obligațiile statului-parte inspectat vor permite confirmarea vizuală a prezenței acestora, în afară de cazul în care aceasta nu se poate efectua din motive de forță majoră, situație în care confirmarea vizuală va fi permisă cât mai curînd posibil; și

B) nu se vor lua în calcul la cota de inspecție, iar timpul dintre desemnarea zonei specificate și refuzul ulterior nu se va calcula la perioada de ședere în țară. Echipa de inspecție are dreptul să desemneze o altă zonă specificată sau loc declarat pentru inspecție, ori să declare inspecția încheiată.

SECȚIUNEA A IX-A

Inspecția certificării

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să inspecteze fără drept de refuz, certificarea elicopterelor de atac polivalente recategorisite și a avioanelor de antrenament cu capacitate de luptă reclasificate, în conformitate cu prevederile acestei secțiuni, ale Protocolului privind recategorisirea elicopterelor și ale Protocolului privind reclasificarea avioanelor. Astfel de inspecții nu vor fi luate în calculul cotei prevăzute în secțiunea a II-a a prezentului protocol. Echipele de inspecție ce efectuează asemenea inspecții pot avea în compunere reprezentanți din diferite state-părți. Statul-parte inspectat nu este obligat să accepte mai mult de o singură echipă de inspecție, la un moment dat, la fiecare loc de certificare.

2. Pentru efectuarea unei inspecții de certificare în conformitate cu această secțiune, o echipă de inspecție va avea dreptul să stea pînă la 2 zile într-un loc de certificare, în afară de cazul în care nu se convine altfel.

3. Cu cel puțin 15 zile înainte de certificarea elicopterelor de atac polivalente recategorisite sau a avioanelor de antrenament cu capacitate de luptă reclasificate, statul-parte care efectuează certificarea va transmite celorlalte state-părți o notificare privind:

A) locul în care are loc certificarea, inclusiv coordonatele geografice;

B) datele planificate ale procesului de certificare;

C) numărul estimat și tipul, modelul sau varianta elicopterelor sau avioanelor ce se certifică;

D) numărul de serie al fabricantului pentru fiecare elicopter sau avion;

E) unitatea sau locul căruia i-au aparținut anterior elicopterele și avioanele;

F) unitatea sau locul căruia urmează să-i aparțină elicopterele și avioanele certificate;

G) punctul de intrare/ieșire ce va fi folosit de către o echipă de inspecție; și

H) data și ora la care o echipă de inspecție trebuie să sosească la punctul de intrare/ieșire în scopul de a inspecta certificarea.

4. Inspectorii vor avea dreptul să intre și să inspecteze vizual cabina elicopterului și avionului, precum și interiorul, în vederea verificării numărului de serie al fabricantului, fără drept de refuz din partea statului-parte care execută certificarea.

5. Dacă se solicită de către echipa de inspecție, echipa de însoțire va înlătura, fără drept de refuz, orice panouri de acces care acoperă locurile din care au fost demontate componente și cablaje, în conformitate cu prevederile Protocolului privind recategorisirea elicopterelor și ale Protocolului privind reclasificarea avioanelor.

6. Inspectorii vor avea dreptul să solicite și să observe, cu drept de refuz din partea statului-parte care execută certificarea, activitatea oricăreia dintre componentele sistemelor de arme din elicopterele de atac polivalente ce sunt certificate sau declarate ca fiind recategorisite.

7. La terminarea fiecărei inspecții de certificare, echipa de inspecție va completa un raport de inspecție, în conformitate cu prevederile secțiunii a XII-a din acest protocol.

8. După terminarea unei inspecții la un loc de certificare, echipa de inspecție va avea dreptul să părăsească teritoriul statului-parte inspectat sau să execute o inspecție secvențială la un alt loc de certificare sau loc pentru reducere, dacă se face o notificare corespunzătoare de către echipa de inspecție, în conformitate cu secțiunea a IV-a, paragraful 3 din acest protocol. Echipa de inspecție va notifica echipei de însoțire intenția de plecare de la locul de certificare și, dacă este cazul, intenția

sa de a se deplasa la un alt loc de certificare sau loc pentru reducere, cu cel puțin 24 de ore înainte de ora preconizată pentru plecare.

9. În termen de 7 zile după terminarea certificării, statul-parte răspunzător de certificare va notifica tuturor celorlalte state-părți despre terminarea certificării. O asemenea notificare specifică numărul, tipurile, modelele sau variantele și numerele seriilor de fabricație ale elicopterelor și avioanelor certificate, locul de certificare implicat, datele de certificare și unitățile sau locurile cărora li se afectează elicopterele recategorisite și avioanele reclasificate.

SECȚIUNEA A X-A

Inspecția asupra reducerii

1. Fiecare stat-parte va avea dreptul să efectueze inspecții la fața locului fără drept de refuz din partea statului-parte inspectat, asupra procesului de reducere desfășurat în conformitate cu secțiunile I-VIII și X-XII ale Protocolului privind reducerea, potrivit prevederilor acestei secțiuni. Asemenea inspecții nu se vor calcula în cotele stabilite în secțiunea a II-a a acestui protocol. Echipele de inspecție care efectuează astfel de inspecții pot fi formate din reprezentanți ai diferitor state-părți. Statul-parte inspectat nu va fi obligat să primească, în același timp, mai mult de o inspecție la fiecare loc pentru reducere.

2. Statul-parte inspectat va avea dreptul să organizeze și să pună în aplicare procesul de reducere numai în conformitate cu prevederile din art. VIII al tratatului și din Protocolul privind reducerea. Inspecțiile la fața locului asupra procesului de reducere se vor desfășura de o manieră care să nu afecteze activitățile în curs la locul pentru reducere, să nu influențeze, amâne sau complice inutil punerea în practică a procesului de reducere.

3. Dacă un loc pentru reducere, notificat potrivit secțiunii a III-a a Protocolului privind schimbul de informații va fi folosit de către mai multe state-părți, inspecțiile la fața locului asupra procesului de reducere se vor desfășura potrivit programelor de utilizare comunicate de către fiecare dintre statele-părți care folosesc locul pentru reducere.

4. Fiecare stat-parte care intenționează să reducă armamente și echipamente limitate prin tratat va notifica tuturor celorlalte state-părți ce fel de armamente și echipamente vor fi reduse la fiecare loc pentru reducere, pe timpul perioadei prevăzute în calendar. Fiecare astfel de perioadă prevăzută în calendar are o durată nu mai mare de 90 de zile și nu mai mică de 30 de zile. Această prevedere se aplică ori de câte ori se efectuează o reducere la un loc pentru reducere, indiferent dacă procesul de reducere se desfășoară continuu sau cu intermitențe.

5. Cu cel puțin 15 zile înainte de începerea reducerii într-o perioadă prevăzută în calendar, statul-parte care pune în aplicare procedurile de reducere notifică tuturor celorlalte state-părți perioada prevăzută în calendar. Un asemenea document va include denumirea locului de reducere, cu coordonatele geografice, data planificată pentru începerea reducerii și data planificată pentru terminarea reducerii de armamente și echipamente convenționale ce se preconizează a fi reduse pe timpul perioadei prevăzute în calendar. În plus, documentul va mai specifica:

A) numărul estimat și tipurile de armamente și echipamente convenționale prevăzute a fi reduse;

B) obiectivul sau obiectivele de verificare din care vor fi retrase mijloace ce vor fi reduse;

C) procedurile de reducere care vor fi folosite, potrivit secțiunilor III-VIII și X-XII din Protocolul privind reducerea pentru fiecare tip de armamente și echipamente convenționale ce urmează a fi reduse;

D) punctul de intrare/ieșire ce urmează a fi folosit de către o echipă de inspecție care efectuează o inspecție asupra reducerii notificate pentru acea perioadă prevăzută în calendar;

E) data și perioada în care o echipă de inspecție trebuie să sosească la punctul de intrare/ieșire pentru a inspecta armamentele și echipamentele, înainte de începerea reducerii.

6. Cu excepția celor prevăzute în paragraful 11 al acestei secțiuni, o echipă de inspecție are dreptul să sosească sau să plece de/la un loc pentru reducere oricând pe timpul perioadei de raportare inclusiv 3 zile după încheierea perioadei de raportare notificate. În plus, echipa de inspecție are

dreptul să rămână la locul pentru reducere pe timpul uneia sau mai multor perioade consecutive de raportare înscrise în calendar, cu condiția ca asemenea perioade să nu fie separate de intervale mai mari de 3 zile. În cadrul perioadei în care echipa de inspecție se află la locul pentru reducere, ea are dreptul să observe toate procedurile de reducere desfășurate în conformitate cu Protocolul privind reducerea.

7. În conformitate cu prevederile stabilite în această secțiune, echipa de inspecție va avea dreptul să consemneze liber numerele de serie de fabricație de pe armamentele și echipamentele ce se reduc, sau să plaseze semne speciale pe asemenea echipamente, înainte de reducere, urmărind în continuare asemenea serii și semne, până la terminarea procesului de reducere. Elementele din armamentele și echipamentele reduse, așa cum se specifică în paragrafele 1 și 2 din secțiunea a II-a a Protocolului privind reducerea sau, în caz de conversiune, vehiculele convertite pentru scopuri nemilitare vor fi disponibile pentru inspecție în cel puțin 3 zile după încheierea perioadei de raportare notificate, în afară de situația în care inspecția asupra acestor elemente reduse s-a desfășurat în prealabil.

8. Statul-parte, angajat în procesul de reducere de armamente și echipamente convenționale limitate prin tratat, stabilește la fiecare loc pentru reducere un registru de lucru, în care se consemnează numerele de serie de fabricație pentru fiecare mijloc supus reducerii, precum și datele de începere și încheiere a procedurii de reducere. Acest registru mai cuprinde și datele globale pentru fiecare perioadă de raportare înscrisă în calendar. Registrul va fi disponibil pentru echipa de inspecție pe perioada inspecției.

9. La terminarea fiecărei inspecții la fața locului asupra procesului de reducere, echipa de inspecție va întocmi un raport standardizat, care va fi semnat de către conducătorul echipei de inspecție și de către un reprezentant al statului-parte inspectat. Se aplică prevederile secțiunii a XII-a a prezentului protocol.

10. După terminarea unei inspecții la un loc pentru reducere, echipa de inspecție va avea dreptul să părăsească teritoriul statului-parte inspectat sau să execute o inspecție secvențială la un alt loc pentru reducere sau loc de certificare, dacă s-a transmis o notificare corespunzătoare, în conformitate cu secțiunea a IV-a, paragraful 3 din acest protocol. Echipa de inspecție notifică echipei de însoțire intenția de plecare de la locul pentru reducere inspectat și, dacă este cazul, intenția sa de a continua la un nou loc pentru reducere sau la un loc de certificare, cu cel puțin 24 de ore înainte de ora preconizată pentru plecare.

11. Fiecare stat-parte este obligat să accepte până la 10 inspecții în fiecare an pentru a valida terminarea conversiei armamentelor și echipamentelor convenționale în vehicule pentru scopuri nemilitare, potrivit secțiunii a VIII-a a Protocolului privind reducerea. asemenea inspecții se efectuează în conformitate cu prevederile acestei secțiuni, cu următoarele excepții:

A) notificarea, potrivit paragrafului 5, subparagraful E) al acestei secțiuni, va include numai data și ora la care o echipă de inspecție trebuie să sosească la punctul de intrare/ieșire în scopul de a inspecta exemplarele de echipament la terminarea conversiunii lor în vehicule pentru scopuri nemilitare; și

B) echipa de inspecție va avea dreptul să sosească sau să părăsească locul pentru reducere numai în intervalul de 3 zile după data notificată de terminare a conversiunii.

12. În termen de 7 zile de la terminarea procesului de reducere dintr-o perioadă prevăzută în calendar, statul-parte răspunzător de reducere va notifica tuturor celorlalte state-părți terminarea reducerii pentru acea perioadă. asemenea notificare specifică numărul și tipurile de armamente și echipamente convenționale reduse, locul pentru reducere vizat, procedurile de reducere aplicate și datele de începere și de terminare a procesului de reducere pentru acea perioadă de raportare prevăzută în calendar. Pentru armamentele și echipamentele convenționale reduse în conformitate cu secțiunile a X-a, a XI-a și a XII-a din Protocolul privind reducerea, notificarea va mai specifica și locul în care asemenea armamente și echipamente vor fi amplasate permanent. Pentru armamentele și echipamentele reduse potrivit secțiunii a VIII-a din Protocolul privind reducerea, notificarea va specifica locul pentru reducere în care se va efectua conversiunea finală sau locul de depozitare în

care va fi transferat fiecare exemplar destinat conversiunii.

SECȚIUNEA A XI-A

Anularea inspecțiilor

1. Dacă o echipă de inspecție se află în imposibilitatea de a ajunge la punctul de intrare/ieșire în timp de 6 ore după timpul inițial estimat de sosire sau după 9 ore comunicate potrivit secțiunii a IV-a, paragraful 6, statul-parte care inspectează va informa despre aceasta statele-părți cărora li s-a făcut notificarea potrivit secțiunii a IV-a, paragraful 1 din prezentul protocol. În acest caz, notificarea intenției de a efectua inspecția își va pierde valabilitatea și inspecția va fi anulată.
2. În cazul întârzierii cauzate de împrejurări independente de voința statului-parte care inspectează, survenite după sosirea echipei de inspecție la punctul de intrare/ieșire care a împiedicat echipa de inspecție să ajungă la primul loc de inspecție desemnat în termenul specificat în secțiunea a VII-a, paragraful 8, sau paragraful 6, subparagraful B) din secțiunea a VIII-a, ale prezentului protocol, statul-parte care inspectează are dreptul să anuleze inspecția. Dacă o inspecție este anulată în asemenea circumstanțe, aceasta nu va fi luată în calcul pentru nici una din cotele prevăzute de tratat.

SECȚIUNEA A XII-A

Rapoartele de inspecție

1. Pentru a încheia inspecția, efectuată în conformitate cu secțiunile a VII-a, a VIII-a, a IX-a sau a X-a ale prezentului protocol, și înaintea plecării de la locul de inspecție:
 - A) echipa de inspecție va remite echipei de însoțire un raport scris, iar
 - B) echipa de însoțire va putea include comentariile sale scrise în raportul de inspecție și să contrasemneze raportul în termen de o oră de la primirea acestuia de la echipa de inspecție, în afară de cazul în care între cele două echipe a fost convenită o prelungire a acestui interval.
2. Raportul va fi semnat de către conducătorul echipei de inspecție și confirmat de primire, în scris, de către conducătorul echipei de însoțire.
3. Raportul va fi factual și standardizat. Formularele pentru fiecare tip de inspecție vor fi convenite de către Grupul consultativ comun, înainte de intrarea în vigoare a tratatului, cu respectarea paragrafelor 4 și 5 ale acestei secțiuni.
4. Rapoartele privind inspecțiile efectuate în conformitate cu secțiunile a VII-a și a VIII-a ale acestui protocol vor include:
 - A) locul de inspecție;
 - B) data și ora de sosire a echipei de inspecție la locul inspectat;
 - C) data și ora de plecare a echipei de inspecție de la locul de inspecție;
 - D) tipul și numărul, modelul și varianta tancurilor de luptă, vehiculelor blindate de luptă, pieselor de artilerie, elicopterelor de luptă, avioanelor de luptă, avioanelor de antrenament cu capacitate de luptă reclasificate, vehiculelor aparent transportoare blindate de trupe, vehiculelor aparent vehicule blindate de luptă a infanteriei, sau al vehiculelor blindate lansatoare de poduri care au fost observate pe timpul inspecției, inclusiv, dacă este cazul, cu indicarea obiectivului de verificare de care aparțin acestea.
5. Rapoartele privind inspecțiile efectuate potrivit secțiunilor a IX-a și a X-a ale acestui protocol vor include:
 - A) locul pentru reducere sau de certificare la care s-au efectuat procedurile de reducere sau de certificare;
 - B) perioada în care echipa de inspecție a fost prezentă la locul respectiv;
 - C) numărul și tipul, inclusiv modelul sau varianta, armamentelor și echipamentelor convenționale pentru care au fost observate procedurile de reducere sau de certificare;
 - D) lista numerelor de serie înregistrate pe timpul inspecțiilor;
 - E) în cazul reducerii, procedurile specifice de reducere aplicate sau observate; și

F) în cazul reducerii, dacă o echipă de inspecție a fost prezentă la locul de reducere în cadrul perioadei de raportare înscrise în calendar, datele la care procedurile de reducere au fost începute și terminate.

6. Raportul de inspecție va fi redactat în limba oficială a Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa desemnată de către statul-parte care inspectează, în conformitate cu secțiunea a IV-a, paragraful 2, subparagraful G) sau paragraful 3, subparagraful F) din acest protocol.

7. Statul-parte care inspectează și statul-parte inspectat vor păstra o copie a raportului. La aprecierea fiecăruia dintre statele-părți, raportul de inspecție poate fi transmis altor state-părți și, de regulă, pus la dispoziția Grupului consultativ comun.

8. În mod special, statul-parte care staționează:

A) va avea dreptul să includă comentarii scrise referitoare la inspecția forțelor sale armate convenționale staționate; și

B) va păstra o copie a raportului de inspecție, în cazul inspectării forțelor sale armate convenționale staționate.

SECȚIUNEA A XIII-A

Privilegiile și imunitățile inspectorilor și membrilor echipajului de transport

1. Pentru exercitarea efectivă a atribuțiilor lor, în scopul punerii în aplicare a tratatului și nu pentru beneficiul lor personal, inspectorilor și membrilor echipajului de transport li se vor acorda privilegiile și imunitățile de care beneficiază agenții diplomatici potrivit art. 29, art. 30 paragraful 2, art. 31 paragrafele 1, 2 și 3 și art. 34 și 35 din Convenția de la Viena cu privire la relațiile diplomatice, din 18 aprilie 1961.

2. În plus, inspectorilor și membrilor echipajului de transport li se vor acorda privilegiile de care beneficiază agenții diplomatici potrivit art. 36, paragraful B), al Convenției de la Viena cu privire la relațiile diplomatice, din 18 aprilie 1961. Lor nu li se va permite să aducă pe teritoriul statului-parte, unde se efectuează o inspecție, articole pentru care importul sau exportul sunt interzise prin lege, sau controlate prin reglementări de carantină ale aceluia stat-parte.

3. Mijloacele de transport ale echipei de inspecție vor fi inviolabile, exceptând cazurile prevăzute în tratat.

4. Statul-parte care inspectează va putea renunța la imunitatea de jurisdicție pentru oricare din inspectorii săi sau membrii echipajului de transport, în acele cazuri în care el consideră că imunitatea ar putea prejudicia cursul justiției și că la aceasta se poate renunța fără să se prejudicieze punerea în practică a prevederilor tratatului. Imunitatea inspectorilor și a membrilor echipajului de transport care nu sunt cetățeni ai statului-parte care inspectează poate fi ridicată numai de către statele-părți ai căror cetățeni sunt inspectorii. Ridicarea imunității va trebui să fie întotdeauna anunțată.

5. Aceste privilegii și imunități vor fi acordate inspectorilor și membrilor echipajului de transport:

A) pe timpul tranzitării teritoriului oricăruia dintre statele-părți, în scopul efectuării unei inspecții pe teritoriul unui alt stat-parte;

B) pe timpul prezenței lor pe teritoriul statului-parte unde se efectuează o inspecție; și

C) după aceea, în legătură cu acțiunile efectuate anterior în exercitarea atribuțiilor oficiale ca inspector sau membru al echipajului de transport.

6. Dacă statul-parte inspectat consideră că un inspector sau un membru al echipajului de transport a abuzat de privilegiile și imunitățile sale, se vor aplica prevederile secțiunii a VI-a, paragraful 6, a prezentului protocol. La solicitarea oricăruia dintre statele-părți implicate, vor avea loc consultări între acestea, în scopul de a se preveni o repetare a unor astfel de abuzuri.

P R O T O C O L U L **privind Grupul consultativ comun**

Statele-părți au convenit asupra procedurilor și altor prevederi referitoare la Grupul consultativ comun creat prin art. XVI al Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, din 19 noiembrie 1990, denumit în continuare tratat.

1. Grupul consultativ comun va fi compus din reprezentanți desemnați de către fiecare stat-parte. La activitățile Grupului consultativ comun pot lua parte supleanți, consilieri și experți din fiecare stat-parte, după cum acest stat-parte consideră necesar.

2. Prima sesiune a Grupului consultativ comun se va deschide nu mai târziu de 60 de zile de la semnarea tratatului. Președintele ședinței de deschidere va fi reprezentantul Regatului Norvegiei.

3. Grupul consultativ comun se va reuni în sesiuni regulate, care vor avea loc de două ori pe an.

4. Sesiuni suplimentare pot fi convocate, la cererea unuia sau mai multor state-părți, de către președintele Grupului consultativ comun, care va informa cu promptitudine toate celelalte state-părți asupra cererii respective. Aceste sesiuni suplimentare vor fi deschise nu mai târziu de 15 zile după primirea unei asemenea cereri de către președinte.

5. Sesiunile Grupului consultativ comun nu vor dura mai mult de 4 săptămâni, în afară de cazul în care se decide altfel.

6. Statele-părți vor asigura președinția Grupului consultativ comun prin rotație, în ordinea alfabetului francez.

7. Grupul consultativ comun se va reuni la Viena, în afară de cazul în care se decide altfel.

8. Locurile reprezentanților la ședințe vor fi amplasate în ordinea alfabetică a statelor-părți, în limba franceză.

9. Limbile oficiale ale Grupului consultativ comun vor fi engleza, franceza, germana, italiana, rusa și spaniola.

10. Lucrările Grupului consultativ comun vor fi confidențiale, în afară de cazul în care se decide altfel.

11. Repartizarea cheltuielilor comune legate de funcționarea Grupului consultativ comun se va face, dacă nu se decide altfel de către Grupul consultativ comun, după cum urmează:

- 10,35% pentru Republica Franceză, Republica Federală Germania, Republica Italiană, Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, și Statele Unite ale Americii;

- 6,50% pentru Canada;

- 5,20% pentru Regatul Spaniei;

- 4,00% pentru Regatul Belgiei, Regatul Olandei și Republica Polonia;

- 2,34% pentru Republica Federativă Cehă și Slovacă, Regatul Danemarcei, Republica Ungaria și Regatul Norvegiei;

- 0,88% pentru Republica Elenă, România și Republica Turcia;

- 0,68% pentru Republica Bulgaria, Marele Ducat al Luxemburgului și Republica Portugheză; și

- 0,16% pentru Republica Islanda.

12. În timpul perioadei de aplicare provizorie a acestui protocol, în conformitate cu Protocolul privind aplicarea provizorie a unor prevederi ale Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, Grupul consultativ comun va:

A) elabora sau revizui, dacă va fi necesar, regulile de procedură, metodele de lucru, repartizarea cheltuielilor Grupului consultativ comun și ale conferințelor, precum și distribuirea cheltuielilor privind inspecțiile între statele-părți, în conformitate cu art. XVI, paragraful 2, subparagraful F), al tratatului; și

B) examina la cererea oricărui stat-parte, probleme referitoare la prevederile acestui tratat aplicate cu titlu provizoriu.

P R O T O C O L

privind aplicarea provizorie a unor prevederi ale Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa

Pentru a promova aplicarea Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, din 19 noiembrie 1990, denumit în continuare tratat, statele-părți convin prin aceasta aplicarea provizorie a unor prevederi ale tratatului.

1. Fără a prejudicia prevederile art. XXII al tratatului, statele-părți vor aplica, în mod provizoriu, următoarele prevederi ale tratatului:

A) Art. VII, paragrafele 2, 3 și 4;

B) Art. VIII, paragrafele 5, 6 și 8;

C) Art. IX;

D) Art. XIII;

E) Art. XVI, paragrafele 1, 2 F), 2 G), 4, 6 și 7;

F) Art. XVII;

G) Art. XVIII;

H) Art. XXI, paragraful 2;

I) Protocolul privind tipurile existente, secțiunile a III-a și a IV-a;

J) Protocolul privind schimbul de informații, secțiunile a VII-a, a XII-a și a XIII-a;

K) Protocolul privind inspecțiile, secțiunea a II-a, paragraful 24, subparagraful A), și secțiunea a III-a, paragrafele 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 și 12;

L) Protocolul privind Grupul consultativ comun; și

M) Protocolul privind reducerile, secțiunea a IX-a.

2. Statele-părți vor aplica, în mod provizoriu, prevederile, enunțate în paragraful 1 al prezentului protocol, în lumina și în conformitate cu celelalte prevederi ale tratatului.

3. Prezentul protocol va intra în vigoare la semnarea tratatului. El rămâne în vigoare 12 luni, dar expiră mai devreme dacă:

A) Tratatul intră în vigoare înaintea expirării perioadei de 12 luni; sau

B) Un stat-parte notifică tuturor celorlalte state-părți că nu intenționează să devină parte la tratat. Perioada de aplicare a prezentului protocol poate fi prelungită dacă toate statele-părți decid astfel.

D E C L A R A Ț I A

Guvernului Republicii Federale Germania cu privire la efectivele forțelor armate germane

În legătură cu semnarea Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, Guvernul Republicii Federale Germania confirmă declarația făcută de către ministrul federal al afacerilor externe, din 30 august 1990, la ședința plenară a negocierilor privind forțele armate convenționale în Europa, care se citește după cum urmează:

“Guvernul Republicii Federale Germania are în vedere să reducă efectivele forțelor armate ale Germaniei unit la 370.000 (trupe de uscat, forțe aeriene și navale), în termen de 3 la 4 ani. Această reducere va începe la intrarea în vigoare a primului acord C.F.E.

În cadrul acestui plafon general, nu mai mult de 345.000 vor aparține trupelor de uscat și forțelor aeriene care, potrivit mandatului convenit, reprezintă obiect al negocierilor asupra forțelor armate convenționale în Europa.

Guvernul federal apreciază angajamentul său de a reduce trupele de uscat și forțele aeriene drept o importantă contribuție germană la reducerea forțelor armate convenționale în Europa. Aceasta presupune că, în cadrul viitoarelor negocieri, și alți participanți la negocieri își vor aduce contribuția la întărirea securității și stabilității în Europa, inclusiv prin măsuri de limitare a efectivelor”.

D E C L A R A Ț I A

statelor-părți la Tratatul cu privire la forțele armate convenționale în Europa, referitoare la aviația navală cu baza la sol

În scopul punerii în aplicare a Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa,

guvernele statelor-părți la tratat își asumă următorul angajament politic, în afara cadrului tratatului:

1. Nici un stat nu va dispune în zona de aplicare a tratatului de mai mult de 400 de avioane navale de luptă, cu baze permanente la sol. Există înțelegerea că acest angajament se referă la avioanele de luptă înarmate și echipate pentru a lovi ținte de suprafață sau aeriene și exclude tipurile destinate ca avioane de patrulare maritimă.
2. Numărul total al acestor avioane navale de luptă cu baze permanente la sol, deținute de oricare din cele două grupuri de state, definite în conformitate cu termenii tratatului, nu va depăși 430.
3. Nici un stat-parte nu va deține în forțele sale navale, în zona de aplicare, elicoptere de atac cu baze permanente la sol.
4. Limitările prevăzute în această declarație se vor aplica după 40 de luni de la intrarea în vigoare a Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa.
5. Această declarație devine efectivă la intrarea în vigoare a Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa.

D E C L A R A Ț I A
statelor-părți la Tratatul cu privire la forțele armate
convenționale în Europa, referitoare la efective

În legătură cu semnarea Tratatului cu privire la forțele armate convenționale în Europa, din 19 noiembrie 1990, și avînd în vedere negocierile viitoare la care se referă art. XVIII din tratat, guvernele statelor-părți la tratat declară că, în perioada acestor negocieri, nu vor mări efectivele prevăzute pentru timp de pace ale forțelor armate convenționale, potrivit mandatului, în zona de aplicare.